

Mall Stålhammar

Engelskan i svenskan

2. Engelska lånord under 1900-talet

September 2003

Projektet Det svenska ordförrådets utveckling 1800–2000

Projektet Det svenska ordförrådets utveckling 1800–2000 finansieras med generösa bidrag från den kulturvetenskapliga donationen, som administreras av Riksbankens Jubileumsfond. I projektet deltar forskare från fem olika universitets- och högskoleorter och lika många discipliner. Projektet startade den 1 januari 2000. Den gängse förkortningen av projektnamnet är ORDAT (Det svenska **ord**förrådets utveckling från **ar**tonhundra till **tju**gohundra).

Resultat från projektets olika delundersökningar publiceras till stor del i föreliggande rapportserie. Redaktörer för rapportserien är prof. Sven-Göran Malmgren och FD Hans Landqvist, båda verksamma vid Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet.

Skrifter som ingår i rapportserien säljs till självkostnadspris och kan rekvireras från ORDAT (att. Hans Landqvist), Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet, Box 200, 405 30 Göteborg.

ISSN 1650-2582

© Författaren

Produktion:
Institutionen för svenska språket
Göteborgs universitet
Box 200
SE - 405 30 GÖTEBORG

Reprocentralen, Humanisten
Göteborg 2003

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
1.1.	Syfte	1
1.2.	Tidigare forskning	2
1.2.1.	Tidsperspektiv	3
2.	Material och metoder	4
2.1.	Primärmaterialet	4
2.1.1.	Ordböckernas etymologier	4
2.1.2.	Ordböckernas urval	6
2.2.	Kompletterande material	6
2.3.	Korpora	7
2.4.	Datering	7
3.	Kronologisk översikt	10
3.1.	Fördelning	10
3.2.	När lånas vad?	11
4.	Ämnesöversikt	14
4.1.	Val av kategorier	14
4.1.1.	Tillägg av ny kategori	14
4.2.	Fördelning	14
4.3.	Utveckling	15
5.	Lånetyper	22
5.1.	Direktlån	22
5.1.1.	Direktlån med eller utan anpassning	23
5.1.2.	Direktlån baserade på ljudintryck	24
5.1.3.	Direktlån baserade på eponymer	25
5.1.4.	Pseudolån	25
5.2.	Översättningslån	25
5.2.1.	Partiella översättningslån	26
5.2.2.	Översättningslån av hela ord	27
5.2.3.	Betydelselån	27
5.3.	Konkurrerande varianter	27
5.4.	Produktiva lån	28

6.	Engelskans inflytande på det svenska ordförrådet 1800–2000: jämförande analys	30
6.1.	Kronologisk kvantitativ översikt	30
6.2.	Jämförelse mellan ämneskategorier	31
6.3.	Jämförelse mellan lånetyper	31
7.	Sammanfattning och diskussion	34
	Litteratur	37
	Appendix	40

1 . Inledning

Denna rapport är andra delen av den inventering av engelskans inflytande på det svenska ordförrådet under perioden 1800–2000, som påbörjades i *Engelskan i svenskan: 1. Engelska lånord under 1800-talet*. Som framgår av både inledningen och avslutningen i den första undersökningen, måste analyserna av respektive sekels ordförråd utföras under olika förutsättningar och kan därför inte bli helt jämförbara. SAOB:s brist på uppdatering betyder att verket inte kan användas annat än i begränsad omfattning för 1900-talet. I stället har framför allt NEO och ordböcker över nya ord i svenskan utgjort huvudmaterialet. Dessa ordböcker har dock framställts efter delvis andra principer än såväl SAOB som NEO, och omfattar därmed ett annat urval.

Medan 1800-talets engelska ordlån kunde studeras från distans, med facit i handen och med (relativt) enhetliga hjälpmedel i form av främst SAOB (i dess elektroniska form, OSA), måste undersökningen av 1900-talet utföras in medias res, med hjälpmedel som till större delen är samtida med periodens senare del och – i motsats till SAOB:s historiska perspektiv – främst inriktade på att kartlägga samtida språkbruk.

Undersökningen av engelskans inflytande på det svenska ordförrådets utveckling under 1900-talet, den period då engelskan enligt samstämmiga omdömen haft en större inverkan än någonsin tidigare, har alltså måst utföras med hjälp av annat underlag och ur ett annat perspektiv än analysen av 1800-talet. Därmed försvåras jämförelser av de två delarna av *Engelskan i svenskan*. Diskussioner kring respektive resultat, löpande i texten samt i slutkapitlet, kan förhoppningsvis överbrygga något av detta grundläggande problem.

1.1. Syfte

Undersökningen av 1900-talets ordförråd syftar till att kartlägga engelskans betydelse för det svenska ordförrådet såväl ur ett tidsperspektiv – när lånas vad in (kap. 3) – som ur ett ämnesperspektiv – inom vilka områden har engelskan störst betydelse (kap. 4). De i undersökningen ingående ordlånen har indelats i olika typer av lån, främst direktlån

och översättningslån (kap. 5). I slutkapitlen (6, 7) diskuteras mekanismerna för ordlån under hela perioden 1800–2000: när är inlåning störst, inom vilka områden och i vilka former sker ordlån?

1.2. Tidigare forskning

Som tidigare konstaterats (Stålhammar 2002) är förekomsten av nya företeelser den främsta drivkraften för semantisk förändring (Aitchison 1981, Barfield 1953, Lehmann 1962, Stern 1931, Ullmann 1959, Williams 1976). Utöver dessa referentiella lån, som är lätta att härleda och förklara, finns expressiva lån baserade på mer emotionella grunder såsom prestigefyllda associationer till högstatusspråk eller markering av grupptillhörighet (jfr diskussioner i Dahlstedt 1962, Chrystal 1988).

Engelskans inflytande på svenskan (liksom på danskan och norskan) under 1900-talet har ägnats stor uppmärksamhet, framför allt under århundradets senare del. Det har mestadels rört sig om diakroniska studier av språket som helhet (Bergsten 1915, Dahlstedt m.fl. 1962, Edlund & Hene 1992, Seltén 1993, Stene 1940, Svartvik 1999, Sørensen 1973). Ibland har analyserna baserats på avgränsade korpusmaterial, som tidningar och tidskrifter, inklusive annonsmaterial (Chrystal 1988, 1991, Ljung 1985, 1988, Graedler 1997, Graedler & Johansson 1998, Johansson & Graedler 2002), i några fall har materialet utgjorts av mera specialiserade genrer, som (översatt resp. svensk) skönlitteratur (Gellerstam 1973, 1998) eller enstaka ämnen, som sport (Tingbjörn 2000).

Därtill kommer åtskilliga spaltmeter i tidningarnas språkspalter, i radio och i TV (Andersson 2000, Grünbaum 1996, 2000). Gemensamt för många frågor i media är ofta en överdriven uppfattning om engelskans inflytande. En allmän tendens tycks vara att oro för engelskan som hot mot det svenska språket uttrycks i insändare från allmänheten, medan forskare snarare ser begränsade negativa konsekvenser i form av domänförluster (se SOU 2002:27), men i övrigt betraktar det engelska inflytandet som en naturlig del av språklig utveckling.

Av ovannämnda arbeten har naturligtvis samtida undersökningar av förekomsten av engelska lånord i svenskan varit av störst omedelbart intresse, som Ljungs kartläggning av spridning och mottagande av engelska lånord i olika regioner och befolkningsgrupper (1985), samt Chrystals analyser av svenskt tidningsspråk (1988). Dessa studier har dock fokuserat på kvalitativa aspekter – mottagande, förståelse, användande, acceptans – som inte ryms inom ramen för den här framlagda undersökningen. Inte heller morfologiska analyser ryms här.

Utöver dessa undersökningar av svenskt material har även norska (Graedler 1997, Graedler-Johansson 1998, Johansson-Graedler 2002)

och danska (Davidsen-Nielsen et al 1999, Hansen & Lund 1994, Sørensen 1973) studier använts, samt ordböcker från dessa tre närliggande språk (se kap. 2), både vid materialinsamling och analyser. Även engelskt material om nya tillskott till engelskan har använts (OED:s förarbeten för 3:e upplagan, nätversionen, samt Ayto 1999).

1.2.1. Tidsperspektiv

Gemensamt för majoriteten av de ovannämnda verken är en koncentration till begränsade, näraliggande perioder. Fokus har kommit att ligga på efterkrigstiden, och en allmän utgångspunkt i diskussioner kring engelskans ökande inflytande tycks vara ett samband mellan fredsvillkoren och språkligt inflytande: segraren skriver inte bara historien utan gör det också på sitt eget språk.

Det finns dock tydliga tecken på tidigare svenskt intresse för engelska språket och insikter om dess betydelse som lingua franca. Inom vissa områden som handel och sjöfart har vi sett exempel redan från 1700-talet (Serenius ordboksarbete, se Rogström 1998), och en genomgång av 1800-talets lånord (Stålhammar 2002) ger implikationer om tidigare inlån av t.ex. exotismer. Även andra fakta pekar i samma riktning, mot ett tidigt, behovsstyrt inlån av termer inom vissa ämnesområden, samt ett ökande allmänt intresse för det engelska språket. Inte minst den omfattande utvandringen från Sverige till Nordamerika under 1800-talets senare del kan antas ha lett till kontakter med engelska ord och uttryck genom korrespondens. De stadigt stigande siffrorna för översatt litteratur från engelskan (Torgerson 1982) förstärker också detta intryck. Till detta uttryck för kulturellt intresse kan läggas statistiken för importerade böcker, där uppgången för importerade engelskspråkiga böcker 1911–1936, från 12% till 28%, dvs. en dryg dubbling, motsvaras av en kraftig nedgång i importen av tyskspråkiga böcker (SOU 1938:32), från 59% till 28%, allt i procent av hela omsättningen. Den i SOU 1938:32 beskrivna samtida debatten om första främmande språk, där engelskan förordades – trots den då starka tyska kulturella dominansen – är naturligtvis också ett tydligt exempel på att engelskans ökande betydelse inte sammanföll med krigsutgången 1945, utan bör ses i ett längre historiskt perspektiv.

2. Material och metoder

Fördelningen av materialet från respektive källkategori, fördelat över decennier, framgår av Tabell 1 nedan.

2.1. Primärmaterialet

Primärmaterialet har här utgjorts av främst *Nationalencyklopedins ordbok* (här kallad NEO), kompletterad av *Nyord i svenskan från 40-tal till 80-tal* (här NO) och *Nyordsboken* (här NY). *Svenska Akademiens Ordbok* (i dess elektroniska version, OSA) har endast kunnat användas i begränsad omfattning, då materialet inte avslutats och materialet därmed inte uppdateras; de tidiga delarna baseras alltså på material före 1900. Totalt har ca 3220 av totalt ca 3760 ord hämtats ur dessa ordböcker (se Tabell 1).

Beträffande sifferuppgifterna gäller, som för alla liknande undersökningar av stora material där variationer och därmed överlappningar kan finnas, att andelar (procent) är att föredra framför antal. Jag har därför som regel använt procenttal och diagram i denna rapport.

2.1.1. Ordböckernas etymologier

Eftersom huvuddelen av materialet i en diakronisk översikt måste hämtas från ordböcker, är de etymologiska uppgifterna i dessa ordböcker av stor vikt. Vid behandling av större material, som utesluter individuell behandling av varje ord, är dessutom elektronisk sökbarhet av avgörande betydelse, dvs. att varje ord skall ha fullständiga uppgifter om etymologi och första förekomst. Naturligtvis ska sådana uppgifter vara konsekvent genomförda, åtminstone inom respektive ordbok, dvs. möjliggöra jämförelser med övriga ord som upptagits i ordboken. Dessvärre finns avvikelser från dessa principer inom var och en av de ordböcker som ingår i primärmaterialet.

Som nämnts ovan, har SAOB/OSA endast kunnat användas i begränsad omfattning, mest p.g.a. avsaknaden av uppdatering. Härtill kommer ordbokens princip att inte uppta utländska ord, vilket av naturliga skäl

begränsar förekomsten av lånord. Dessutom anges inte alltid första belegg av sammansatta ord, en stor grupp (se Produktiva ordlån, 5.3), vilket ytterligare begränsar användbarheten i denna typ av undersökning.

Huvudkälla har i stället varit NEO, vars etymologiska princip att härleda till latinska eller grekiska beståndsdelar dock ofta försvårat arbetet; i sådana fall har etymologier i OED använts. Till de svårigheter som orsakas av denna princip kommer NEO:s dateringsregel att ange första förekomst oavsett betydelseförändring, vilket "föråldrar" bilden av ordförrådet. En ytterligare svårighet utgörs av bristen på såväl etymologier som belegg: i alltför många fall ges endast en ordförklaring. För att ö.h.t. kunna finna engelska lånord har därför ordböcker från andra nordiska språk använts, medan NEO har anlitats för datering av dessa ord.

De båda ordböckerna över nya ord, NO respektive NY, skiljer sig från NEO genom att som princip ge både ordförklaringar och belegg (och därmed datering). Av dessa två anger NO som regel etymologi endast för första belegg och "jfr" för senare sammansättningar; sammanställningen av lånord från respektive språk följer samma princip. De engelska etymologierna är däremot genomgående sammanskrivna vid sammansättning, i motsats till bruket i engelskan, och även andra fel förekommer. Sådana fall har markerats "[sic]" i ordlistan (Appendix).

Den senare av de två nyordlistorna, NY, lider i många fall av betänklig inkonsekvens i de etymologiska uppgifterna. Ett exempel får illustrera en tendens att dels uppta många parallellformer som separata uppslagsord, dels ange till synes godtyckligt skiftande etymologier: av samtliga 6 sammansättningar på *bungee-/bungy-* anges "efter eng." endast för *bungyhoppning*, "av eng." endast för *bungyjumping / bungeejumping*, medan "eng. uttal" anges för samtliga. Liknande inkonsekvenser finns i fler fall.

Sammantaget för båda dessa nyordsböcker rör det sig om drygt 10% skillnad mellan sådana ord, där etymologin angivits som "från engelskan", och följsammansättningar där dessa ord ingår, då betecknade med "jfr [del av sammansättningen]". Detta kan förklara diskrepansen mellan NO:s egen lista om ca 1400 engelska lånord, varav endast ca 1200 har uppgift om engelsk etymologi (även kvantitativt överensstämmer proportionerna för sådant bortfall). Däremot är det svårare att se någon överensstämmelse mellan NY:s uppgift att "engelskan ... står för ca 400 av det totala antalet ord och uttryck som kan betecknas som lån av något slag" (NY:16). Med utgångspunkt i NY:s egna angivelser, uppgår detta antal till 587 (om sammansättningar inkluderas, blir antalet drygt 700).

För samtliga ordböcker gäller den underrepresentation av översättningslån, som påpekats i förra delen av denna undersökning (Stålhammar 2002:35): det kommer alltid att vara svårt att avgöra var liknande beteckningar uppkommer, i synnerhet då det rör sig om besläktade språk och kulturer med allt större likheter (se avsnittet om Produktiva ord, 5.3).

2.1.2. Ordböckernas urval

För att en jämförande undersökning, där olika material ingår, ska vara rättvisande, måste materialen utgå från samma kriterier. I detta fall borde samtliga ordböcker alltså ha samma principer och excerpas från motsvarande material. Detta är tyvärr inte fallet: de flesta tycks mer eller mindre explicit utgå från allmänspråkets ordförråd, men undantag finns. SAOB baseras t.ex. inte bara på allmänspråkliga texter och ordböcker, utan har även en ansevärd del facktermer inom vissa områden (jfr Stålhammar 2001); NEO har däremot visat sig ha få facktermer, möjligen p.g.a. sambandet med NE; i NO:s material ingår TNC:s facktermistor, vilket medför en högre andel av facktermer än hos efterföljaren NY, som huvudsakligen citerar dagspress.

Som framgår vid analyserna av decennier respektive ämnesområden (kap. 3 resp. 4), medför dessa variationer att i synnerhet tidsperspektivet förskjuts: den period som huvudsakligen täcks av NO, dvs. "40- till 80-tal" uppvisar en kraftig förhöjning (speciellt under 1960- och 70-talen), där det bl.a. ingår ett större inslag av facktermer inom teknik och vetenskap än i andra perioder.

2.2. Kompletterande material

Som komplettering har använts arbeten om språkliga lån (se 1.2.) samt relevanta nordiska ordböcker och liknande arbeten (Ayto 1999, Bergsten 1915, Davidsen-Nielsen et al 1999, Filipovic 1999, Graedler & Johansson 1997, Hansen & Lund 1994, Stene 1940, Sørensen 1995). Utöver dessa har för excerpering använts populär facklitteratur och tidskrifter m.m. inom vissa områden med stor allmän utbredning, såsom sport, ekonomi, politik, modebranschen, nöjesindustrin, samt viss teknik ss. datoranvändning. Totalt har drygt 500 ord insamlats på detta sätt, huvudsakligen från 1900-talets sista årtionde (den period som täcks av tidningarnas Pressarkiv). Detta bidrar naturligtvis till en skevhet i tidsfördelningen av materialet.

2.3. Korpora

Konkordanserna vid Språkbanken vid Göteborgs universitet samt tidningarnas Pressarkiv har använts för att följa upp belägg: för ord som inte finns upptagna i någon av de i 2.1 nämnda ordböckerna har belägg i ettdera materialet varit det främsta kriteriet.

2.4. Datering

Dateringen av första belägg har i första hand följt NEO. Där någon av nyordböckerna (NO, NY) inkluderat ord som i annan form även finns i NEO, har detta angivits med hänvisning. Datering som baserats på förekomst i tidningsmaterial har markerats med "k" för förekomst i konkordans, respektive "p" för press. I enstaka fall har datering gjorts med hjälp av uppgifter i *Nationalencyklopedin* (NE).

Ett beklagligt metodproblem följer av materialets beskaffenhet: ordböcker upptar i princip ord som vid sammanställandet är i fortsatt användning, medan ålderdomliga ord inkluderas i begränsad utsträckning. Det finns föga skäl att uppta ord som vid tidpunkten för ordboksarbetet visat sig ha haft en begränsad livslängd, exempelvis lånord förknippade med någon kortlivad företeelse, eller lånord som ersatts med något annat ord. Därmed går information förlorad om sådana lånord, och bilden av det kontinuerliga inflytandet av ett långgivande språk över en viss tidsperiod blir ofullständig. I ett arbete från 1960-talet (Dahlstedt 1962) ingår flera sådana exempel som ersatts med andra ord (*blinkljus* för *blinker* har fått vika för den engelska formen; *estradsamtal* för *panel discussion* har blivit *paneldiskussion*). I dessa och andra fall tycks orden införlivats så starkt med svenskan att det engelska ursprunget till vad som egentligen är ett översättningslån inte noteras i t.ex. NEO (*tryckkokare* efter *pressure cooker*, *den fulla sysselsättningen* efter *full employment*).

Eftersom samtliga ordböcker (utom OSA, där problemet snarare är det motsatta, nämligen bristen på uppdatering) utgivits efter 1950, kan man alltså på goda grunder misstänka att ordlån före andra världskriget är underrepresenterade.

Ytterligare en felkälla utgörs av varierande angivelser av etymologier. NEO anger inte konsekvent etymologier, särskilt vid sammanställningar, vilket ytterligare försvårar arbetet och resulterar i alltför låga siffror. Ofta anger NEO latinsk/grekisk etymologi, även då lånet skett via engelskan, t.ex. från varumärke (*akryl* anges "till latin", medan NO för *akrylfiber* anger "till eng *acrylic fibre*"), men alltför ofta ges ingen etymologi alls. Eftersom nyordböckerna NO och NY i motsvarande fall anger engelska etymologier i stället för klassiska

språk (dock med andra inkonsekventa angivelser, se 2.1.1.), blir resultatet en överrepresentation av engelska lånord för de perioder som behandlas av dessa ordböcker, dvs. ytterligare en skevning i riktning mot lägre siffror för tidigare perioder och högre siffror för senare tid.

En viss överrepresentation av ord från 1990-talet beror dels på att ord från min egen excerpering inte hunnit upptas i någon ordbok, dels på Pressarkivets begränsning till 1990 och framåt (se Fig.1, Kap.3). Ord som kan ha förekommit tidigare kan alltså inte beläggas före 1990 (i vissa fall kan det material som ingår i Språkbankens mer begränsade konkordanser användas).

Tabell 1 illustrerar fördelningen över tid och källor: där framgår klarare, vilken betydelse respektive källa haft för redovisningen av lånord under en viss period.

Förkortningar i Tabell 1 (för fullständiga uppgifter se Litteraturlistan):

Primärmaterial:

NEO=*Nationalencyklopedins Ordbok*

NO= *Nyord i svenskan*

NY= *Nyordsboken*

OSA= *Svenska Akademiens Ordbok*, elektronisk version

Kompletterande, äldre material:

B= Bergsten 1915. "Om engelska lånord i svenskan"

D= Dahlstedt m.fl. 1962. *Främmande ord i nusvenskan*.

Kompletterande nordiskt material:

ELD= Sørensen 1973. *Engelska lånord i dansk*.

GJ= Graedler & Johansson 1997. *Anglismeordboka*.

Övrigt material:

NE= *Nationalencyklopedin*

X= excerpter

TABELL 1. *Fördelning över källor och decennier*

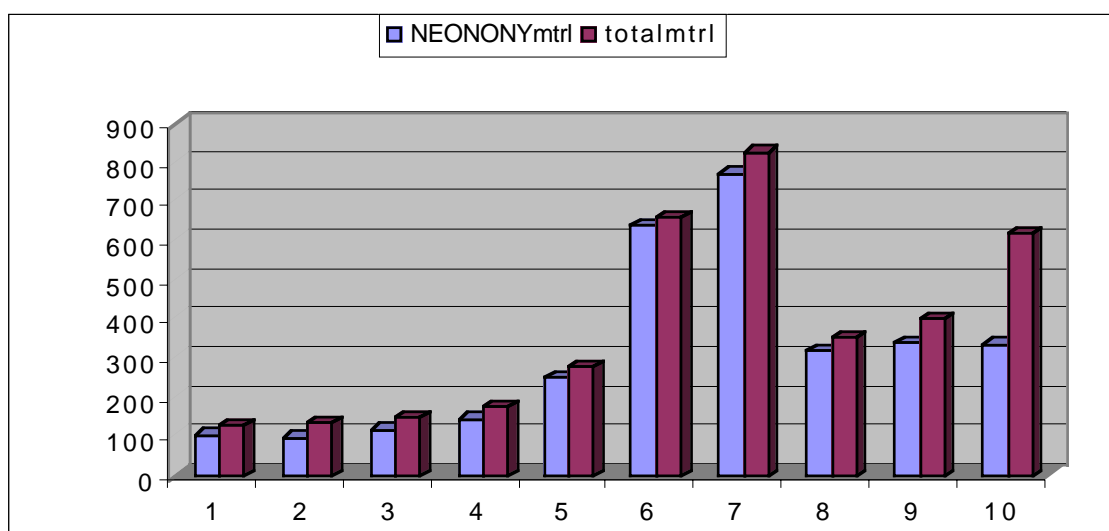
dec.	NEO	NO	NY	OSA	B	D	ELD	GJ	NE	X
1900-	105	–	–	12	6	–	1	–	–	5
1910-	100	–	–	16	10	–	–	–	3	8
1920-	118	–	–	17	–	–	4	–	2	5
1930-	145	–	–	15	–	1	3	2	2	6
1940-	152	99	–	12	–	–	1	1	–	11
1950-	238	402	–	4	–	–	2	2	3	11
1960-	279	494	–	8	–	19	6	9	1	13
1970-	123	182	15	–	–	–	3	7	1	21
1980-	66	26	250	2	–	–	2	28	1	30
1990-	15	–	321	–	–	–	14	140	9	151
totalt	1341	1203	586	86	16	20	36	189	22	261

3. Kronologisk översikt

Här beskrivs utvecklingen under seklet, med kommentarer för respektive årtionde. Detta, huvudsakligen kvantitativt beskrivande, avsnitt kompletteras av kapitel 4, där utvecklingen analyseras utifrån olika ämnesområden.

3.1. Fördelning

De påpekanden om skev redovisning av i synnerhet äldre inlån, som gjorts ovan (2.1.2) är av vikt i sammanhanget: det finns skäl att tro att siffrorna före ca 1950 genomgående är för låga. Mot bakgrund av dessa reservationer, är ändå utvecklingen under 1900-talet påfallande ojämn, se nedan, Figur 1. Den starka avvikelsen under 1950- och 1960-talen från en i övrigt tämligen jämn stegring kan delvis förklaras med ett stort inflöde av nya företeelser under efterkrigstiden, men en del av förklaringen kan också finnas i själva materialets beskaffenhet, se 2.4 ovan.)

FIGUR 1. *Totala antalet ordlån från engelskan under 1900-talet fördelade över primär- resp. sekundärmaterial (Period 1: 1900–10, period 2: 1910–20 etc.)*

Som framgår av diagrammet, utgör 1950- och 1960-talen ett starkt undantag i en för övrigt relativt jämn utveckling (som i sin tur fortsätter kurvan under 1800-talet). Att döma av ämnesfördelningen kan förklaringen ligga i ett stort inflöde av nya företeelser, men även där finns skillnader i urvalet av uppslagsord: NO, som täcker denna period, tycks vara avsevärt generösare vad gäller facktermer. I denna källa finns t.ex. sådana termer som *exobiologi*, *defoliant*, *fytotron*, *kryostat*, *optronik*, *takyon*, hämtade från bl.a. TNC:s publikationer. Sådana förekommer mer sparsamt både i NEO (där NE har fått användas för kompletterande datering) och i NY, som i långt högre grad än NO baserats på massmedia.

Diagrammet, liksom materialet i övrigt, avspeglar alltså också betydelsen av ordböckernas urvalsprinciper. Det visar också hur proportionen excerpter stiger under 1990-talet, då ordböckerna inte hunnit införliva nyare ord.

3.2. När lånas vad?

Som framgick i analysen av 1800-talet (Stålhammar 2002, kap 5.2), kan lånorden ses som en avspeglning av samhällsförändringar, ofta med mycket små tidsförskjutningar. Något liknande kan förväntas för 1900-talet, med ännu mindre förseningar mellan t.ex. modieförändringar, tekniska innovationer, eller vetenskapliga framsteg. För att kunna jämföra 1800-talet med 1900-talet, har samma ämneskategorier använts, med ett par undantag: Sjöfart har vidgats till Kommunikationer, och Nöjen har tillkommit.

Nedanstående jämförelser bör sammanställas med analysen av de olika ämnesområdena i kapitel 4. Här redovisas procentandelar för respektive ämne och årtionde, i förhållande till ämnesfördelningen över hela seklet, ”sekelsnittet”. För att undvika upprepningar, exemplifieras ordlånen inom de olika ämnena inte här utan i kap. 4.

Liksom vid alla liknande undersökningar är andelen Allmänt störst, med 22–41%; dock finns en tydlig skillnad mellan förkrigsåren (under 30%) och 1940 (41%) och framåt. Denna kategori styr därmed också kurvan för samtliga lånord (fig. 1).

1900-talets första årtionde utmärks av en ovanligt hög andel sporttermer (27%, att jämföras med sekelsnittet 5%). Tekniska termer är däremot relativt få (11% mot sekelsnittet 20%). Övriga områden uppvisar andelar som ligger nära seklets som helhet.

1910-talet har fortfarande en förhöjd andel sporttermer (15% mot sekelsnittet 8%), något högre andelar än under hela seklet inom Mode och Kommunikationer, men fortfarande något lägre inom Teknik.

1920-talets siffror avviker från sekelsnittet inom många områden: ord inom kategorin Allmänt har nu den lägsta andelen under seklet (22% mot sekelsnittet 35%), medan Sport har den högsta andelen under hela seklet (34%, den överlägset största kategorin under årtiondet, mot sekelsnittets betydligt blygsammare 8%). Både Teknik och Vetenskap har lägre andelar än i respektive sekelsnitt (Teknik 12% mot 20%, Vetenskap 6% mot 10%). Även Handel har lägre andel (2% mot 6%), medan 20-talsmodet tycks ha fått ett visst genomslag (9% mot 6%). Det bör påpekas att ordlånen totalt inte avviker från utvecklingen under seklet, se fig.1.

Även **1930-talet** uppvisar en sammansättning av olika kategorier som i några fall avviker från seklet som helhet: Allmänt har fortfarande lägre än snittet (28% mot 35%), men övriga kategorier överensstämmer väl med sina sekelsnitt, åter med undantag för Sport (17% mot 8%) och Teknik (14% mot 20%), samt en höjning för Mode, motsvarande förra årtiondets (9% mot 6%).

1940-talet, inklusive krigsåren, visar de högsta siffrorna för Allmänt (41% mot 35%) och något högre än sekelsnittet för Vetenskap (13% mot 10%). Föga förvånande har Nöje nu bland de lägsta andelarna under seklet (6% mot 10%).

1950-talet har seklets högsta andel för Teknik (27% mot 20%), högre andel för Vetenskap (15% mot 10%), och seklets lägsta andel för Sport (2% mot 8%). I övrigt bibehåller de olika ämneskategorierna i stort sett sina andelar under denna period av kraftiga uppgång i ordlån.

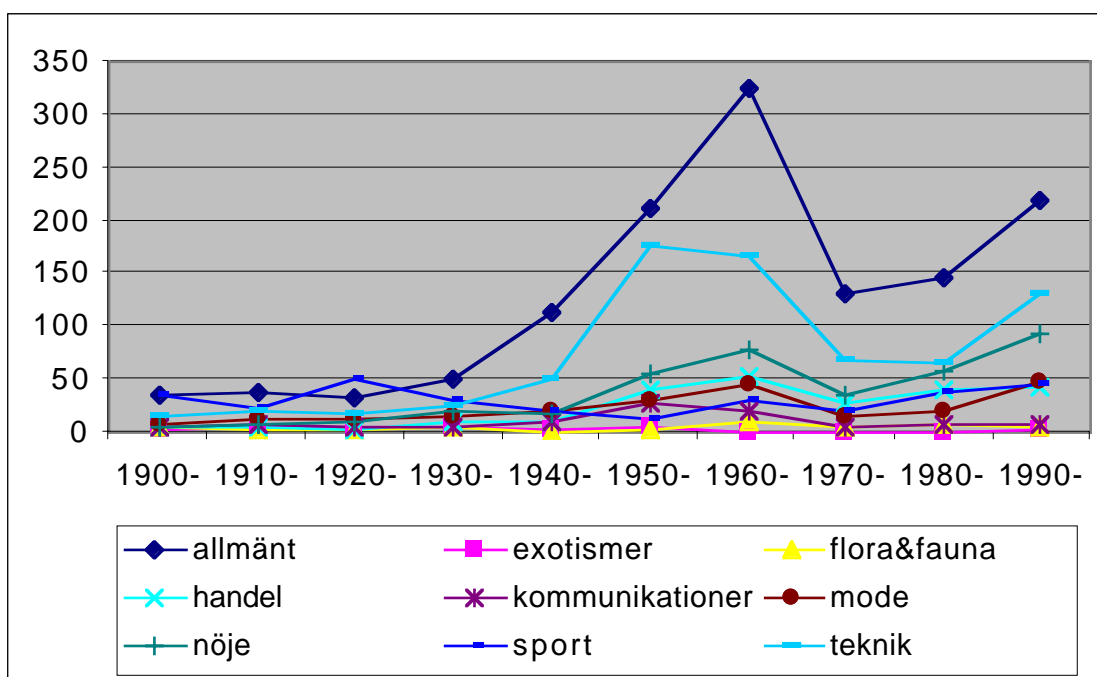
1960-talet har totalt det största antalet ordlån under hela seklet; därmed kan man förvänta sig en fördelning över de olika ämneskategorierna, som överensstämmer med detta årtiondes kraftiga numerära inflytande. En förskjutning från Sport (4% mot 8%) till förmån för Allmänt (39% mot 35%) är den tydligaste skillnaden.

1970-talet följer sekelsnittet mycket nära, med en liten förhöjning av vetenskapliga termer (13% mot 10%), en kategori som under följande årtionden minskar kraftigt.

1980-talet har en kraftig uppgång inom Nöje (14% mot 10%) och likaså inom Handel (10% mot 6%), vilket kan vara resultat av detta årtiondes uttalade konsumtionskultur. Vetenskapliga termer är betydligt färre, med seklets lägsta andel (4% mot 10%), och även Teknik minskar, trots datorernas spridning (17% mot 20%).

1990-talet, med påtagligt högre totalsiffror och därmed större påverkan på fördelningstalen, uppvisar följdriktigt stora likheter med seklets totala fördelning. Dock finns även här ett par intressanta skillnader: Nöje har nu en större andel än någonsin tidigare (15% mot sekelsnittet 10%), medan Vetenskap endast har 5%, att jämföra med de 10% som ämnet uppnått tack vare högre siffror under 1940–1970-talen.

Figur 2 visar hur vart och ett av ämnesområdena importerat engelska ord under 1900-talet.

FIGUR 2. Lånord fördelade över ämnesområden under 1900-talet

4. Ämnesöversikt

4.1. Val av kategorier

För att underlätta jämförelser med resultaten av den tidigare undersökningen av 1800-talet (Stålhammar 2002), har jag i görligaste mån använt motsvarande ämneskategorier. Detta medför naturligtvis både fördelar och nackdelar: å ena sidan kan vi följa utvecklingen inom varje område – å andra sidan har världen förändrats, nya ämnen har tillkommit. Den under 1800-talet viktiga sjöfarten har nu vidgats till att innefatta kommunikationer med olika färdmedel. Medias rapportering av tekniska och vetenskapliga rön medverkar till att tekniska och vetenskapliga termer sprids (och översätts). Efterkrigstidens ungdomskultur har skapat nya konsumtionsmönster. Framför allt har importen av konsumtionsvaror ökat påtagligt, med åtföljande behov av ord för nya produkter och begrepp.

4.1.1. Tillägg av ny kategori

En ny kategori, ”Nöje”, har bildats för att redovisa engelskans stora inflytande på nöjesindustrin, som här visar sig i synnerhet i engelska musiktermer. Denna ämneskategori uppgår till ca 10% och är en av de snabbast växande (eventuellt också en av de mest föränderliga).

4.2. Fördelning

Som framgår av Tabellerna 2a och 2b nedan, har stora förändringar skett i fördelningen mellan olika ämnen, vilket naturligtvis avspeglar förändringar i samhällslivet.

TABELL 2a. *Fördelning över ämneskategorier, i absoluta tal samt i avrundade procenttal för 1900-talet*

allm	exot	f & f	handel	komm	mode	nöje	sport	teknik	vet.
1304	29	48	236	97	227	374	303	739	377
35%	1%	1%	6%	3%	6%	10%	8%	20%	10%

TABELL 2b. *Fördelning över ämneskategorier, i absoluta tal samt i avrundade procenttal för 1800-talet*

allm	exot	f & f	handel	sjöfart	mode	nöje	sport	teknik	vet.
119	119	62	19	70	36	–	92	187	106
15%	15%	8%	2%	9%	4%	–	11%	23%	13%

4.3. Utveckling

Den proportionellt största förändringen är den kraftiga nedgången (från 119 till 29, dvs. 15% till 1%) i exotismer, dvs. beteckningar för företeelser i engelsktalande länder. Detta beror troligen på att grundläggande begrepp (t.ex. *parlament*, *jury*) redan introducerats, vilket verkar sannolikt, i synnerhet när flera av de inlånade orden visar sig tillhöra vardagslivet snarare än författningen: här finns *cockney*, *cowboy*, *pub*, *speak-easy*, *best man*, *Halloween* – men även enstaka ord som rimligen borde ha lånats in tidigare, som *viktorianism* (1933), *speaker* (1935), *kolonialism* (1951).

Även inom **flora och fauna** noteras en nedgång, från 62 till 48 (motsvarande 8% respektive 1%). Nu liksom under 1800-talet förekommer många, ofta från Storbritannien introducerade hundraser, som *basset*, *beagle*, *boxer*, *corgi*, *pitbull*, *whippet*, men även andra raser som blivit kända under ett engelskt namn, t.ex. *siberian husky*. Här känner vi också igen exotiska frukter: *lime*, *sweetie*, *ugli*.

Sjöfarten har här utvidgats till att omfatta **kommunikationer** med alla sorters färdmedel. Trots denna kraftiga vidgning, och trots efterkrigstidens utökade resande, har kategorin minskat från 9% till 3% (70 resp. 97 exempel). Som väntat finns här många termer från trafikflyget: *airbus*, *apex*, *boardingcard*, *business class*, *cockpit*, *flight*, *jetlag*, *stewardess*, *transithall*. Även resandet i mer allmän betydelse finns representerat: *charter*, *backpacker*, *duty-free*, *roomservice*, *sight-seeing*. Sjöfarten återfinns dock, nu huvudsakligen inom varutransporter, snarare än 1800-talets fartygsdetaljer: *roll-on roll-off-fartyg* (*roro-*), *containerfartyg*, *obo-fartyg* (*oil-bulk-ore*). Motoriseringen av

vårt vardagsliv har lämnat förvånande få spår, som *jeep*, *kickstart*, *skoter*.

Teknik och **vetenskap** uppvisar svaga minskningar i andelar, men är även under 1900-talet viktiga importörer av lånord, med sammanlagt 30%, jämfört med 36% för 1800-talet. Eftersom redovisningen av Teknik respektive Vetenskap är starkt beroende av materialets avgränsningar (se ovan om NO:s respektive NY:s skilda material), och 1800-talsundersökningen baserats på SAOB, med dess principer att redovisa allmänspråkets ord, är det möjligt att de olika ordböckernas skilda principer påverkar resultaten så att de just för dessa kategorier är svårare att göra rättvisande jämförelser.

Antalet lånord inom dessa båda områden uppgår till 1116, en siffra som bara överträffas av kategorin Allmänt. Båda dessa kategorier kan läsas som en sammanfattande historik över seklets landvinningar inom forskning och teknisk utveckling. Vid seklets början finns flera vapentermer (även före första världskriget), som *maskingevär*, *periskop*, *browning*, *patronbälte*, *tank(s)*, *minsvepare*; och krigshistorien är synlig även senare: *H-bomb*, *atombomb*, *superbomb*, *ABC-vapen*, *kärnvapen*, *långdistansrobot*, *avskräckningsvapen*, *scudmissil*.

Under seklets början dominerar termer inom bilindustrin: *kardan-axel*, *vindruta*, *bränsletank*, *traktor*, *kofångare*, *truck*, *roadster*, *choke*, men snart vittnar andra tekniska termer om nya uppfinningar: *karbonpapper*, *radiator*, *meccano*, *yalelås*, *elektrifiera*, *centralvärme*, *radio*, *septiktank*, *plywood*, *pickup* (grammofon), *dubba*, *gem*, *autopilot*, *lögndetektor*, *rymddräkt*, *radar*, *telefax*, *transistor*, *torktumlare*, *teflon*, *ADB*, *bandspelare*, *polyester*, *programmera*, *bildrör*, *satellit*, *polaroid*, *astronaut*, *hi-fi*, *jetplan*, *pacemaker*, *databas* (för fler exempel från datorindustrins vokabulär, se Stålhammar 2001), *mikrovågsugn*, *kontaktlinn*, *parabolantenn*, *kärnkraftverk*, *rymdskyttel*, *airbag*, *höghastighetståg*, *titthålsoperation*, *e-post*, *pixel* – här ett litet urval i kronologisk ordning.

Forskningens historia lämnar inte lika tydliga språkliga spår, eftersom färre vetenskapliga rön kommer in i allmänspråket och därmed i ordböckerna. Totalt finns dock drygt hälften så många vetenskapliga (377) som tekniska (739) termer i materialet. Många förekommer inom flera discipliner (vilket kan vara en förklaring till att de upptagits i allmänna ordböcker): *algoritm*, *elektron*, *gel*, *standardavvikelse*, *varians*, *grundforskning*, *reproduktionstal*, *spatial*, *reliabel*, *sampel*, *koda*, *forskarteam*, *graf*, *randomisera*, *referensgrupp*, *implodera*, *interdisciplinär*, *uppdragsforskning*, *abstract*, *vikta*, (*spjut-*) *spetsforskning*, *peer review* och *forskningsfronten*.

Medicinska och socialvetenskapliga termer överväger totalt, antagligen för att rön inom dessa områden rapporteras oftare i media än t.ex. nyheter inom kemi eller astrofysik. Redan i seklets början

förekommer *akupunktur, mikrobiologi, eugenik, hormon, vitamin, klon, kiropraktik, autism, respektive socialdarwinism, behaviorism, födelsekontroll, socialantropologi*. Bland 1940-talets ord finns både *genocid, penicillin, bioteknik, provrörsbarn, geriatrik*, liksom *sociogram* och *Gallup*. Senare följer inom medicin *polio, hjärtpungmaskin, psykosomatisk, mammografi, röntgenbild, dialys, immunologi, yrkesmedicin, kardiolog, placebo, hjärndöd, syndrom, aids, immunsystem, bypassoperation, xenotransplantation*, medan beteendevetenskaperna får *intelligenstest, överstimulera, gruppterapi, socialisation, gruppdynamik, beteendeterapi, primalskri, genus(-studier), emotionell intelligens/EQ*, för att bara ge ett litet urval.

Inom andra vetenskaper kan nämnas *impedans, neon, neutron, nova, isotop, kärnfysik, freon, Kelvin, bigbangteorin, artificiell intelligens, interplanetarisk, geotermisk, biotop, holografi, kvasar, transformationsgrammatik, svart hål, biomassa, logistik, intertextualitet, nanoteknik*.

Det stora antalet lånord inom dessa områden kan ses som ett uttryck för en omdefiniering av bildningsbegreppet (och därmed det allmänna ordförrådets omfattning): där tidigare perioder sett konst, musik och litteratur som centrala för god bildning, har begreppet förändrats till att nu omfatta kännedom – om än inte kunskap – om nyare rön inom vetenskap och teknik. Eftersom dessa områden domineras av engelsk terminologi (i motsats till de äldre terminologierna inom ”de sköna konsterna”) ökar även engelska ordlån, både i absoluta tal och proportionellt.

Även bland **sport**termer finns en proportionell minskning, från 11% till 8%, men antalet engelska ordlån är aktningsvärt: 303 mot 1800-talets 36. Detta är också det område som uppvisar den största andelen direktlån, oftast utan anpassning: endast ca 10% består av översättningslån. Liksom under 1800-talet utgörs majoriteten av ordlånen av termer inom nya sporter, ibland även för helt nya sportgrenar, som det sena 1900-talets *hanggliding, landhockey, snowboard, halfpipa, roadracing, agility, wrestling, freestyle* (skidåkning). Bland de tidigast introducerade sporterna märks *vattenpolo* (1900), *pingpong* (1902, *bordtennis* 1904), *ishockey* (1907), *bowling* (1915), *squash* (1936), *basketboll* (1937, *basket* 1967), *badminton* (1937), *speedway* (1948), *volleyboll* (1966). Naturligtvis tillkommer även många termer inom tidigare introducerade sporter: många boxningstermer (*boxning* 1886) introduceras under 1920-talet; golfstermer (*golf* 1846) lånas in kontinuerligt, liksom fotbollsterminologi (*fotboll* 1886).

Den kategori som uppvisar störst ökning, från 119 (15%) till 1304 (35%) är framför allt **Allmänt**, dvs. ord som inte tillhör någon här specificerad kategori. Här finns t.ex. bestämmingar (inklusive betydelaselån), som t.ex. *cool, daterad, bekväm, hallstämplad, het,*

krispig, strong, verbal, samt verb: *alfabetisera* (i betydelsen lära [ett folk, en grupp] läsa), *boka, cirkulera, dropptorka, fasa in, handplocka, häckla, kidnappa, köpa* (ett argument), *lifta, segregera, shoppa, stressa, strippa*.

Majoriteten är, som i all vokabulär, substantiv, många abstrakta begrepp, som t.ex. *approach, attityd, babyboom, backup, bag, best-seller, blackout, brainstorming, comeback, deadline, egotripp, empati, fantasy, flopp, happy end, hint, hobby, image, kick, kontext, lobbying, okay*, ett *måste, nisch, pilotprojekt, ploj, populism, referensram, respons, sabbatsår, status, trend, tripp*, men också benämningar för konkreta föremål: *carport, filofax, folder, gangster, gatubarn, gäng, huligan, lotion, pocketbok, pussel, skinhead/skinnskalle/-huvud, suffragett, tjomme, vamp, vegan, viktväktare*. Bland konkreta substantiv finns en hel del ord relaterade till maträtter o.d.: *bacon, bar, broiler, brunch, chips, cocktail, cornflakes, dipp, drink, hamburgare, juice, junkfood, milkshake, mint, muffins, pentry, popcorn*.

Under perioden märks en stadig ökning av politiska termer, ofta med stark tidsanknytning: *isolationism, displaced person, indoktrinera, lobbyist, nonaggressionspakt, balkanisering, dominoteori, icke-våld, finlandisering, kanonbåtsdiplomati, vietnamisera, euroskeptiker*.

Inom **handel och ekonomi** avspeglar ökningen, från 19 till 236, eller 2% till 6%, samhällets allt större beroende av och intresse för ekonomiska frågor, inklusive ekonomiska transaktioner – en utveckling som i sin tur kan ses som en effekt av det industriella samhällets utveckling från produktion mot servicenäringar. Många av termerna illustrerar nya former för handel, som *postorderfirma, självbetjäning, shoppingcentrum, ekonomiförpackning, second hand, tax-free, cash and carry, factory outlet, cook shop, kreditkort, e-handel, smart card*. Nya yrken visar också på nya behov: från det tidiga seklets *sandwichman* till den modernare reklamens *slogan, jingel* och *copywriter* (som 1960-talets förslag *textman* inte lyckades ersätta) samt sådana nya roller som *headhunter* alt. *huvudjägare* och *controller*. Framför allt är det dock termer för (mer eller mindre) nya begrepp som utgör huvuddelen av ökningen, t.ex. *management, franchise, fringe benefit, synergieffekt, kasinoekonomi, benchmarking, reporänta, tigerekonomi, cashflow, fair trade, trainee* – listan kan göras lång. Som framgår av exemplen är detta ett område där direktlån, någon gång i kombination med svenskt ordled (*factoringbolag, mentorskap, outletbutik*), är vanliga, i synnerhet i det interna språkbruket, där *cost-benefit analysis* nog används oftare än *kostnadsnyttoanalys*. Översättningslån tycks i stort sett vanligare inom områden som berör en större allmänhet, som *löneglidning, målgrupp, tillväxtindustri*.

Även kategorin **Mode** ökar: från 4% till 6%, en modest proportionerlig ökning, som dock motsvaras av relativt många ord, en ökning

från 36 till 227. Även här kan ordlånen kronologiskt läsas som en översikt över 1900-talets växlande mode och dess ökande beroende av England och USA, jämfört med tidigare seklers franska dominans.

Det övervägande antalet ordlån gäller kläder, med undantag för ett fåtal termer för frisyrer, varav de första introduceras redan under 1920-talet: *bobbat*, *shinglat* hår, *platinablond*, *crew cut*, *hästsvansfrisyr*, *mohikan*, *dreadlocks*, *afrofrisyr*, samt (fr.o.m. 1930-talet) skönhetsmedel och liknande: *make-up*, *pancake*, *ögonskugga*, *mascara*, *concealer*, *eyeliner*, *piercing*, *peeling*, *lipgloss*, *aftershave*, *bodylotion*, *conditioner*, *formula*. (Det snabbt växande antalet direktlån inom kosmetikaindustrin kan förklaras av branschens tendens att samproducera förpackningar, där det engelska produktnamnet är gemensamt, medan bruksanvisningar ges på flera olika språk.)

De långt flesta termerna inom Mode betecknar dock klädesplagg och liknande: *sweater*, *dress*, *keps*, *overall*, *raglan*, *shetlandströja*, *jumper*, *pullover*, *plusfours*, *lumberjacka*, *twinsset*, *slipover*, *shorts* (den försvenskade varianten *korts* har aldrig lyckats ersätta anglicismen), *swagger*, *blazer*, *cardigan*, *stuprör* (-*sbyxor*, ett av kategorins få översättningslån), *duffel*, *slacks*, *jeans*, *stilettklack*, *boots*, *unisexmode*, *loafers*, *slimmad*, *tajt*, *sneakers*, *stay-ups*, *catwalk*, *runway* (båda dessa termer för modevisningarnas podier är i sig intressanta metaforer, i synnerhet det senare termlånet från flyget).

Termer för moderna textilmaterial är med få undantag registrerade varumärken (mestadels syntetfibrer) som blivit generiska beteckningar: *tweed*, *jersey*, *rayon*, *nylon*, *courtelle*, *lurex*, *teddy* (tyg), *acryl*, *orlon*, *lycra*, *banlon*, *crimplene*, *stretch*, *denim*, *krossad sammet*, *fleece*, *dacron*.

Liksom modetermerna avspeglar ordlånen inom nöjesindustrin den angloamerikanska dominansen. I båda fallen rör det sig ofta om en ungdomscentrerad kultur som från 1950-talet kommit att dominera marknaden för konsumtionsvaror med snabb omsättning.

Kategorin **Nöje** (som vid analysen av 1800-talet inte haft någon egen rubrik) uppgår till 374 ord (10%) och utgör alltså en av de största ämnesgrupperna i hela materialet, näst efter Allmänt, Teknik samt Vetenskap. Gruppen domineras av musiktermer, inklusive termer för danser: från *bostonvals* i seklets början, följt av *steppdans*, *foxtrot*, *quickstep*, *shimmy*, *charleston*, samtliga före 1930, och *jitterbug*, *bebop* under 1940-talet. Därefter tycks de egentliga dansbeteckningarna bli färre: *twist*, *shake*, *breakdance* hör till det lilla fåtalet under resten av 1900-talet. Musiktermer blir desto fler: *jazzens* (1919) relativt få (men kvarlevande) ordlån, som *blues*, *ragtime*, *hot*, *sweet*, *swing*, *scatsång*, *jam(-ma)*, samtliga före andra världskriget, följs av en uppsjö av senare musikvarianter: *hawaiimusik*, *calypso*, *skiffle*, *soul*, *country*, *reggae*, *disko*, *funk*, *rap*, olika varianter av *metal*, *techno*,

acid, ambient, house, jungle och *ska*. Därtill kommer termer för apparatur och liknande: från *studio* (1925) och *skivväxlare, skivspelare, rytmsektion, vinyl* under 1930-talet över 1940- och 50-talens *EP* respektive *LP/longplayingskiva* och *jukebox*; 1960-talets *singel, stereo* och *demotape*, 1970-talets *musik- och videokassetter*, till 1980-talets *album, keyboard, synth(esizer), freestyle, equalizer*, och 1990-talets *moog, wah-wah, walkman*, samt *bootleginspelningar* – kanske gjorda av *signade* artister med många *releasepartyn* eller *släppfester* bakom sig.

Naturligtvis inrymmer kategorin Nöje även annat än musik: under 1950-talet introducerades inte bara *rock'n'roll*, utan även *TV:n* (som under 1960-talet blev *dumburk*), och *musikalen, entertainer* och *enmansshow* blev begrepp, medan *cinemascope* introducerades på bio.

Under 1960-talet kom såväl *piratradio* som *bingo* samt *flipperspel* och *enarmad bandit*, men också *teaterverkstad, gruppteater, gatuteater, happening, dokumentär, popkonst* och *opkonst*.

På 1970-talet vittnar termerna *public service-radio* och översättningsförsöket *allmänradio*, liksom *infotainment* och *mediemogul* om diskussioner kring media.

Först på 1980-talet kommer *video* och därmed *videokassett*, men även termer för olika filmtyper, som *lågbudgetfilm* och *katastroffilm* (i NY med den fritt uppfunna etymologin ”*catastrophe-film*”, i motsats till OED:s *disaster film/movie*). 1980-talet fortsätter filmtemat med *kalkonfilm, kultfilm, lågbudgetfilm, snuff movie (snuff-film), filmmogul*, medan videointresset skymtar i (den nu bortglömda) termen för hyrd videospelare, *moviebox* – för övrigt ett exempel på hur kortlivade lånord, oavsett deras samtida frekvens, tenderar att undgå registrering. Under 1980-talet slår *ståuppkomikern* eller *ståupparen* igenom som term även i Sverige – själva företeelsen är väl lika gammal som gycklaren.

1990-talet upplever *såpa, dokusåpa, frukost-tv, talkshow, prime-time, pay-per-view, rave* (snabbt försvenskat till *rejev* av Dagens Nyheter), *floorshow, edutainment, måbrafilmer, remake, casting, location*, men också viss egen aktivitet: *raveparty* (med ev. *flyer*), *paintball* och *äventyrsspel*. Kändisintresset resulterar i *wannabe* och *look-alike*.

Kategorin Nöje inrymmer alltså många olika aktiviteter, varav flera varit kortlivade modeflugor. Här, liksom i övriga modebetonade kategorier, kan många bortfall finnas, och många termer kommer sannolikt att snart vara glömda. För att ge en sanningsenlig bild av seklets ordförråd, bör dock även kortlivade, förbipasserande ord registreras. Behovet påvisas inte minst vid översättning av något äldre texter (t.ex. från 1950-talet), där dagens ordböcker ofta orsakar problem p.g.a. avsaknaden av något äldre ord (exempelvis anges för *milkbar* i dagens största engelsk-svenska lexikon endast ”ung. glassbar”, vilket leder till

anakronismer vid översättning). Att redovisningar som denna undersökning påverkas negativt av bristande registrering är självklart.

5. Lånetyper

Även i detta kapitel har jag använt samma indelning som i undersökningen av 1800-talets engelska ordlån (Stålhammar 2002). Också här påverkas resultatet av materialet: varianter som inte lyckats få fotfäste i språket riskerar att inte alls redovisas i ordböckerna. Av materialet att döma kan det fr.a. gälla försök att introducera översättningslån eller försvenskade former, av typen *korts* för *shorts*.

Direktlån innebär lånord med eller utan anpassning i stavning, böjningsmönster etc. I denna grupp skiljs några underavdelningar ut: ljudlån (fonetiskt återgivna direktlån), lånord baserade på eponymer, inklusive registrerade märkesnamn, samt lånord från andra språk som inlånats via engelskan (dock inte lånord som baseras på latin eller grekiska).

Översättningslån inkluderar såväl ord som helt eller till någon del översatts från engelska, som betydelselån.

Ovanstående grupper fördelas med 64% direktlån respektive 36% översättningslån, att jämföra med 1800-talets 80% respektive 20%; översättningslånen tycks alltså ha ökat påtagligt, kanske under inverkan av en intensifierad debatt kring utländska ordlån.

Exempel, analys och kommentarer ges i nedanstående avsnitt.

5.1. Direktlån

Trots ofta förekommande rekommendationer att direktlån bör undvikas till förmån för översättningslån, och resultat från större undersökningar av samtida lånord (t.ex. Ljung 1985, Chrystal 1991) som antyder att översättningslån i allmänhet lättare accepteras, dominerar direktlånen stort. Det är däremot stora skillnader mellan olika ämneskategorier (se Tabell 3). **Allmänt**, med sin stora andel ord, påverkar naturligtvis helhetsresultatet: här utgör direktlånen 61%. (Det kan vara av intresse att proportionerna är omvända för underavdelningen politiska termer, där direktlånen endast är 35%.)

Den ämneskategori, som har störst andel direktlån, är **Flora & fauna** (88%), tätt följd av **Exotismer** (87%); båda dessa kategorier kan närmast jämföras med egennamn och kan knappast förväntas

resultera i översättningar. I båda fallen rör det sig också om så låga tal, att minsta förändring i antal ger stora utslag i andelar.

Av de stora ämneskategorierna skiljer framför allt **Sport** och **Mode** ut sig, med vardera 81% direktlån. Därefter kommer **Nöje** (74%) och **Vetenskap** (71%). Samtliga dessa ämnen omtalas ofta i media och har därför en högre grad av offentlighet än andra, vilket kan bidra till intrycket av hög grad av anglicismer i form av direkta ordlån.

Mer förvånande kan vara att ämnen som **Handel** (och ekonomi) har 52%, **Kommunikationer** (inklusive resebranschen) 54% och **Teknik** 56%. Samtliga dessa ämnen kännetecknas av rikliga internationella kontakter, och i synnerhet Handel respektive Teknik ses ofta som engelskdominerade (i diskussionen kring ev. domänförluster nämns teknisk terminologi som ett av de hotade områdena).

Som framgår av nästa avsnitt, blir dock bilden något annorlunda, om man tar hänsyn till eventuell anpassning av direktlånen.

TABELL 3. *Fördelning av ämnen över olika lånetyper*

Ämne	direktlån	direktlån, anpassat	översättnings lån, helt	översättnings -lån, partiellt
Allmänt	41%	20%	35%	4%
Exotismer	63%	24%	10%	3%
Flora&Fauna	67%	21%	8%	4%
Handel	41%	11%	41%	7%
Kommunik.	47%	7%	39%	7%
Mode	64%	17%	12%	7%
Nöje	58%	16%	20%	6%
Sport	67%	14%	13%	6%
Teknik	37%	19%	36%	8%
Vetenskap	32%	39%	28%	1%

5.1.1. *Direktlån med eller utan anpassning*

I hela materialet är proportionerna för direktlån utan respektive med anpassning 43% respektive 21%: dubbelt så många direktlån saknar anpassning i form av stavningsförändring (utöver svenskans nödvändiga verbavledning). Exempel på direktlån är *absent friends*, *access*, *animation*, medan exempel på direktlån med anpassning är *acceptans*, *addiktion*, [*på*] *alerten*. I ett fåtal fall introduceras anpassade former senare: *hospice* (1982) – *hospis* (1993), där den förstnämnda formen dock är mer än sex gånger vanligare i Pressarkivet. Paret

doping (1931) – *dopning* (1950-talet) hör till de mer omtalade av dessa exempel på anpassning till svensk morfologi, där direktlånet *doping* är mångdubbelt vanligare (totalt drygt 300 belägg i Språkbankens konkordanser, mot 16 belägg av *dopning*, båda med sammansättningar och avledningar). Se även 5.3. nedan.

Verbformer som enbart avletts ur direktlån har inte definierats som exempel på anpassning, eftersom verbändelsen är obligatorisk; däremot skulle tidsskillnaderna mellan lån av substantiv och senare avlett verb förtjäna en särskild studie: i många fall går det förvånande lång tid. Till sådana exempel hör *choke* (1931) – *choka* (1954), *designer* (1946) – *design* (1948) – *designa* (1970), *frilans* (1945) – *frilansa* (1953), *golf* (1846) – *golfare* (1927) – *golfa* (1950), *sprinter* (1912) – *sprinta* (1924), *stretching* (1970-t) – *stretcha* (1982).

I Tabell 3 visas uppdelningen på dessa olika typer; här framgår att proportionerna varierar mellan olika ämneskategorier. Störst avvikelser från den totala fördelningen 1:2 av direktlån:direktlån med anpassning återfinns bland **Kommunikationer** (7:1), **Mode, Handel**, samt **Nöje** (samtliga knappt 4:1). Dessa ämnen har alltså en större andel helt oförändrade direktlån än materialet som helhet; de är också ämnen med hög grad av offentlig synlighet (inte minst genom reklamen), och kan alltså bidra till ev. intryck av engelskans allmänt starka inflytande på det svenska ordförrådet.

En intressant avvikelse i motsatt riktning finns i fördelningen av respektive lånetyp inom **Vetenskap**, där förhållandet direktlån till direktlån med anpassning är 1:1. Detta innebär att nya termer för nya rön och discipliner (t.ex. *alfanumerisk*, *biocid*, *futurolog*) i hög grad ges former som underlättar användandet i svenskan – en praxis som kan ha sin grund i etablerade rutiner för anpassning av klassiska ordlån (vetenskapliga termer inom många språk tenderar att använda sig av lån från latin eller grekiska).

5.1.2. Direktlån baserade på ljudintryck

Denna lilla grupp (färre än 50 ord och därmed mindre än motsvarande kategori under 1800-talet) innehåller flera exempel på ord vars stavning varit föremål för offentliga diskussioner i media, t.ex. *rejev*, vars införande i DN följdes av livlig debatt. Andra samtida exempel är termer som *fajl*, *mejl*, *sajt*, medan äldre exempel på termer helt har införlivats med svenskan: *vajer*, *hurts*, *sliper*, *tejp*. Majoriteten hör till talspråket: *fejka*, *hajpad*, *nörd*, *spejsad*, *tajma*.

Om 1800-talets ljudlån ofta hade en pragmatisk bakgrund i nödvändigheten att kommunicera tekniska termer i internationella sammanhang (t.ex. sjöfartstermer, Stålhammar 2002:33), har 1900-talets ljud-

lån oftare sitt ursprung i ungdomsspråket, ibland i vuxenvärldens önskan att anpassa ungdomskulturen åtminstone språkligt.

5.1.3. Direktlån baserade på eponymer

Gruppen eponymbaserade ordlån är även den liten (under 70 ord), om än något större än 1800-talets drygt 40 exempel. Denna lånetyp återfinns främst inom Mode (*Harris tweed, jersey, nappa*), Teknik (*browning, masonit, yalelås*) och vetenskap (*Gallup*[undersökning], *Kelvin, tesla*) och utgörs ofta av ursprungligen registrerade varumärken, som fått generisk betydelse (till varumärkesinnehavarens förtrytelse, vilket kan leda till oanade svårigheter för ordboksredaktörer, se Gellerstam 2002).

5.1.4. Pseudolån

En liten men intressant grupp utgörs av pseudolån, ord, som i svenskan bildats av engelskt material. De flesta består av kortare former av befintliga engelska ord, som *happy end* i stället för eng. *happy ending*; *basket* för *basketball*; *body* för *bodystocking*

Det finns dock även exempel på ord som helt tillverkats i svenskan, som storleksbeteckningen *centilong*. I andra fall kan ett varumärke bli generiskt endast i svenskan, som fallet varit med *freestyle*.

5.2. Översättningslån

Översättningslånen kan vara fler än de som här registrerats – det ligger i deras natur att de är svåra både att upptäcka och att med säkerhet härleda till ett annat, långivande språk. Vissa avslöjar sitt främmande ursprung tämligen tydligt: *grå panter, hallstämplad, hemsida, hårdkokt, kalkonfilm, sabbatsår, skinnskalle, valutormen, vingummi*; andra skulle kunnat uppstå spontant inom svenskan: *arbetsnamn, bilbomb, brevvän, deltid, kulspetspenna, omslagsflicka, tepåse, gatuteater*. Denna lånetyp kan alltså innehålla betydligt fler exempel, i synnerhet om man inkluderar översatta uttryck som *sätta ned foten, få kalla fötter* och liknande. Det faktum att primärmaterialet är påfallande ojämnt i detta avseende (avsaknad av etymologier, felaktiga etymologier) styrker detta antagande.

5.2.1. *Partiella översättningslån*

I materialet från 1800-talet (Stålhammar 2002:35–36) var en ansenlig del, drygt 40%, av översättningslånen partiella lån, dvs. kombinationer av översättningslån och befintligt svenskt ord (järnvägsvagong, arrow-rot). Dessa partiella lån förekommer naturligtvis även under 1900-talet, men andelen av det totala antalet översättningslån är nu mycket mindre (ca 14%, eller ca 5% av det totala antalet ordlån).

Som framgår av Tabell 3 finns det vissa skillnader mellan de olika ämneskategorierna, där särskilt vetenskapliga termer endast uppvisar ett fåtal exempel: *REM-sömn, forskarteam*. Tekniska termer har den högsta andelen, vilket kan förklaras med att befintliga företeelser (t.ex. *fartyg, plan, skiva*) får olika tillägg som anger olika varianter: *ro-ro-fartyg, obo-fartyg, turbopropplan, jetplan, CD-skiva, dvd-skiva*). Denna iakttagelse skulle bekräfta motsvarande tendens i 1800-talsmaterialet, där kategorin partiella översättningslån dominerades av just tekniska termer.

5.2.2. *Översättningslån av hela ord*

Vid en analys av lånetyper inom varje ämneskategori visar det sig att Handel har den största andelen översättningslån av hela ord, 41%. Här finns många exempel som förekommer i den allmänna debatten och kanske därför översatts: *kasinoekonomi, löneglidning, målgrupp, nolltillväxt, penningtvätt*. Bland exemplen finns dock en del som inte tycks ha vunnit allmän spridning, t.ex. *butiksbym ([factory] outlet village), huvudjägare, (headhunter), samriskföretag (joint venture), textman (copywriter)*.

Även Kommunikationer uppvisar en liknande fördelning: här finns *flygbuss, flygvärdinna, paketresa, parkeringsmätare, svävfarkost*. Det sistnämnda exemplet belyser ojämnheten i ordböckernas etymologier: av de varianter som anges i NO: *svävare, svävarbåt, svävarfarkost, svävbåt* och *svävfarkost*, är det endast *svävfarkost* som anges ha engelsk etymologi "[*efter eng. hovercraft till hover 'sväva'*]" (NO:s kursivering), medan även *svävfarkost* står upptagen i listan över engelska lånord; *svävarefarkost*, belagt 1965 i SAOB/OSA, dock utan eng. etym., tycks inte ha överlevt sin introduktion.

Inom båda dessa "kundmedvetna" kategorier finns alltså tecken på tydliga ansträngningar att introducera nya företeelser med termer som lätt kan förstås och användas av svenska språkanvändare.

5.2.3. *Betydelselån*

De flesta av de få betydelselånen består av ny, metaforisk användning av befintliga ord, som t.ex. *baby* (i betydelsen 'omhuldat projekt'), *grammatik* (i bet. 'grundläggande principer'), *paraply* (i bet. 'beskydd'), *plantera* (en idé, dvs så ett frö till ngt), *duva* resp. *hök* (i de metaforiska betydelser de fått i amerikansk debatt), *huvudvärk* (i bet. 'problem') *krascha* (om datorer), *ikon* (i bet. 'förebild'). I andra fall har befintliga ord fått ny användning (ibland parallellt med den tidigare betydelsen) under inflytandet av engelskan: *atlet* (i bet. 'friidrottare'), *att adressera en fråga*, *ha attityd*, *känna sig bekväm med ngt*, *daterad* (i bet. 'föråldrad'), *kurator* (i bet. 'utställningskommisarie') och därmed även *kurera* (i bet. 'anordna en utställning').

I synnerhet de ord som samexisterar i flera betydelser ger ofta upphov till missförstånd och irritation, både p.g.a. generationsskillnader och jargongbetonad, dvs. yrkes- eller kunskapsrelaterad användning. Denna lilla grupp ordlån kan alltså bidra oproportionerligt starkt till ev. intryck av främlingskap i språket.

5.3. *Konkurrerande varianter*

Ovan har redan givits exempel på förslag till försvenskning av engelska lånord, där det "svenskare" alternativet (ännu) inte haft framgång. Hit hör t.ex. ljudenliga stavningsvarianter som *jos*, *kasjunöt*, *krål*, eller hybridformen *korts*, några anpassade direktlån: *kartonist* (*cartoonist*), *panikera* (*panic*), *passivera* (i NO rekommenderad användning framför *passivisera*, den form som i praktiken blivit den mest använda), men framför allt översättningslån: *avelsreaktor*, senare *bridreaktor* (*breeder reactor*), *avlukta* (*deodorize*), *ålderism* (*ageism*), *överdödningsförmåga* (*overkill*), *luftbuss* (*air bus*), *bergscykel* (*mountain bike*), *gång* (*walking* som motionssport). Av naturliga skäl kan här finnas fler misslyckade försök, som aldrig hunnit in i någon ordbok, eller där inte engelsk etymologi angivits (se t.ex. varianterna av *hovercraft* under 5.2.2.).

Den naturliga processen kan tyckas vara att ett ord lånas in som direktlån och senare försvenskas, antingen genom översättningslån eller genom någon form av anpassning. Ett sådant exempel är *freestyle* (1981), där en svensk variant, *bärspelare*, 1989 valdes som bästa alternativ när radiolyssnarna på Språknämndens uppmaning skickat in förslag på en svensk motsvarighet. (Ordet tycks däremot inte fått någon större praktisk användning: det förekommer endast två gånger i Pressarkivet, vid båda tillfällena med referens till denna händelse.) Andra exempel, där spontan användning snarare än medveten upp-

maning tycks ha fått råda, är *hacker* (1983) – *hackare* (1992), *skibox* (1983) – *skidbox* (1984); i båda fallen underlättas försvenskningen av likheter mellan orden.

Det finns också exempel på motsatsen, där en mer svensk form ersatts av ett engelskt direktlån: *krål* (1914) är nu enbart *crawl*; i stället för *pokeransikte* (1942) används oftare *pokerface* (1952).

Tänkbara orsaker till att olika varianter lyckas eller misslyckas kan finnas hos själva det föreslagna ordet: stavningsvarianter, som *jos*, tycks skapa debatt, som fallet var med *rave/rejv*, i synnerhet om ordbilden genom t.ex. reklam blir välbekant); likaså kan det finnas motstånd mot långa ord som *överdödningsförmåga*. Ett översättningslån som *avelsreaktor* (för *breeder reactor*) kan faktiskt försvåra en internationell debatt genom den avvikande formen och associationerna till djur snarare än energikällor. Olika användare kan reagera på olika sätt: att introducera svenska varianter för musiktermer kan nog ses som en överloppsgärning – ungdomsgrupper som vants vid engelskspråkiga termer kommer nog att föredra sådana, internationellt etablerade ord.

Andelen direktlån eller översättningsord inom respektive ämneskategori kan antagligen tjäna som fingervisning om prognosen för respektive lånetyp: olika ämnen tycks utbilda olika praxis.

5.4. Produktiva lån

Ibland lånas ett begrepp in som visar sig vara användbart i andra kombinationer, som ett slags följsammansättningar. Ofta rör det sig om något som under en period förekommer i media. Under senare år har vi haft *trädkramare* (efter *tree-hugger*), som snabbt spred sig till *brokramare*, *sjukhuskramare*, t.o.m. *vägkramare*, dvs. motsatsen till ursprungets motorvägsbekämpande trädkramare. Ibland kan en tragisk bakgrund glömmas i rena ordleksglädjen, som när *galna ko-sjukan* (efter *mad cow disease*) blev *galna gubb-sjukan*, följt av *galna boskatten*. Likaså kan det växande antalet varianter på *-klyfta*, *förtroendeklyfta*, *generationsklyfta*, *inkomstklyfta* etc. härledas till den tydliga metaforen i det engelska *gap*. Den effektiva metaforiken i *paket* (efter *package*) visar sig i de många exemplen: *paketlösning*, *paketavtal*, *åtgärds paket* osv. Varianterna på *-mogul*, *filmmogul*, *mediemogul* etc. är andra exempel på utvidgat bruk av en befintlig term (tidigaste belägg i svenskan år 1700) under inflytandet från engelskan. Som framgår av flertalet exempel, rör det sig ofta om metaforisk utvidgning av befintligt material under engelskt inflytande.

Även förstavelser kan vara produktiva: bland de tidigaste finns *super-*, som från att ha ingått i beteckningen för ett massförstö-

relsevapen, *superbomb*, smärtfritt övergick till att förstärka allt mellan *supermarket* och *supermodell*. Bland de mest produktiva finns det ursprungligen latinbaserade *mini-* (efter den engelska kortformen för *miniature* eller *minimum*): *minibar*, *minipiller*, *miniskida* är bara några i en lång rad. Hit kan också räknas de många exemplen på germanska förled som *over* – över och *under* – under, t.ex. *överaktiv*, *överbeskydda*, *överförenkla*, *överpresterande*, *överspela*, resp. *underpresterande*, *underprivilegierad*, *underutvecklad*.

Av dessa kombinationer har endast sådana upptagits som i primärmaterial har angivelse om engelsk etymologi. Denna princip medför ett avsevärt bortfall, ca 10%, och innebär också svårförståeliga gränsdragningar (se 2.1.1.).

Vad gäller fortsatt användning av delar av ordlån, måste dessa betraktas som införlivade i det inlånade språket och därmed delar av dettas potentiella ordbildningsmaterial. De produktiva inlånen tycks ofta bestå av befintligt eller näraliggande material och inlånet utgör då en impuls till nytt användande, snarare än ett införande av något för svenska språket totalt nytt.

6. Engelskans inflytande på det svenska ordförrådet 1800–2000: jämförande analys

Här görs en översiktlig jämförelse med Engelskan i svenskan 1. Engelska lånord under 1800-talet (Stålhammar 2002). För fler exempel och detaljer hänvisas till denna del, liksom till respektive avsnitt ovan.

Som tidigare påpekats, är bristen på jämförbart underlag den huvudsakliga svårigheten vid jämförelser mellan de båda perioderna. Härtill kommer också den utgallringsmekanism som utgörs av språkanvändning över tid och som snedvrider resultaten för 1900-talet: många av de ord, som speciellt under 1900-talets sista decennier kunnat excerperas och dateras med hjälp av korpora, kommer kanske aldrig in i någon ordbok.

6.1. Kronologisk kvantitativ översikt

Som framgår av Figur 3 sker en gradvis stegrad ökning under hela perioden, med undantag för en markerad topp under 1960- och 1970-talen. Denna markerade ökning planar dock inte ut på bibehållet hög nivå, utan en påfallande minskning följer, varpå kurvan återgår till en tämligen jämn ökning. (I denna figur visas totalsiffror för både ordboksmaterial och egen excerpering, vilket innebär avsevärt förhöjda siffror för 1990-talet, den sista kolumnen, jfr kapitel 3, särskilt Figur 1.)

Den påfallande markerade toppen beror sannolikt på inflödet av nya produkter och företeelser efter andra världskriget. Själva ordboksarbetet har antagligen också påverkat resultatet: i förordet till NO, dvs Nyord i svenskan från 40-tal till 80-tal, påpekas att källmaterialet för den senare delen av perioden blivit ”rikare” (NO:4).

Kurvans utseende kan alltså inte bekräfta farhågorna om engelskans fortsatt starka inflytande på svenskan allt sedan andra världskrigets slut. Däremot illustrerar den tydligt hur ett periodiskt inflytande kan föreligga under tider av kulturella eller strukturella omvälvningar. Dessutom visar den, i synnerhet i kombination med Figur 1, betydelsen av ordböckers material och redovisningssätt (jfr kap. 3).

6.2. Jämförelse mellan ämneskategorier

Av Figur 4 framgår skillnaderna mellan de olika ämneskategorierna under respektive århundrade, jfr. kapitel 4. Uppgången är mest markant inom det allmänna ordförrådet, samt för ord relaterade till Handel, Mode, Teknik och Vetenskap, ämnen med stort inflöde av importerade varor samt företeelser. Nöje har tillkommit som ny, egen kategori, främst under inflytande av musikindustrin.

6.3. Jämförelse mellan lånetyper

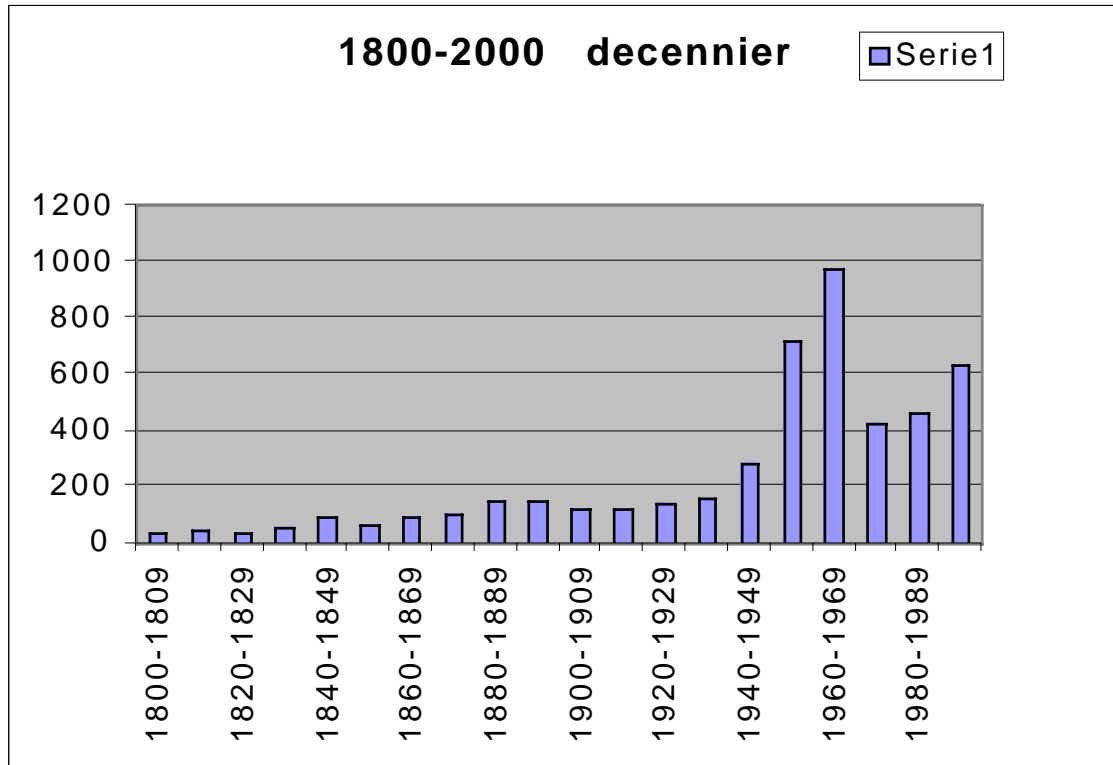
Förändringarna i proportionerna av olika lånetyper under respektive århundrade framgår av fig. 5 och 6. Totalt har andelen direktlån minskat från 80% till 64%, medan översättningslånen ökat i motsvarande mån, från 20% till 36%. En uppdelning på anpassade direktlån visar dock en något annorlunda bild: då har de ”rena” direktlånen ökat från 32% till 43%. I den mån språkanvändarnas intryck påverkas av anpassning till det egna språket, kan 1900-talets engelska lånord upplevas som mer främmande än 1800-talets motsvarigheter.

Vad gäller översättningslånen har dessa ökat från 20% till 36%, med en större andel hela översättningslån, 31% än under 1800-talet (12%). Andelen partiella översättningslån (som kan upplevas som modifierade svenska ord) är ungefär oförändrad, med en svag nedgång från 8% till 5%.

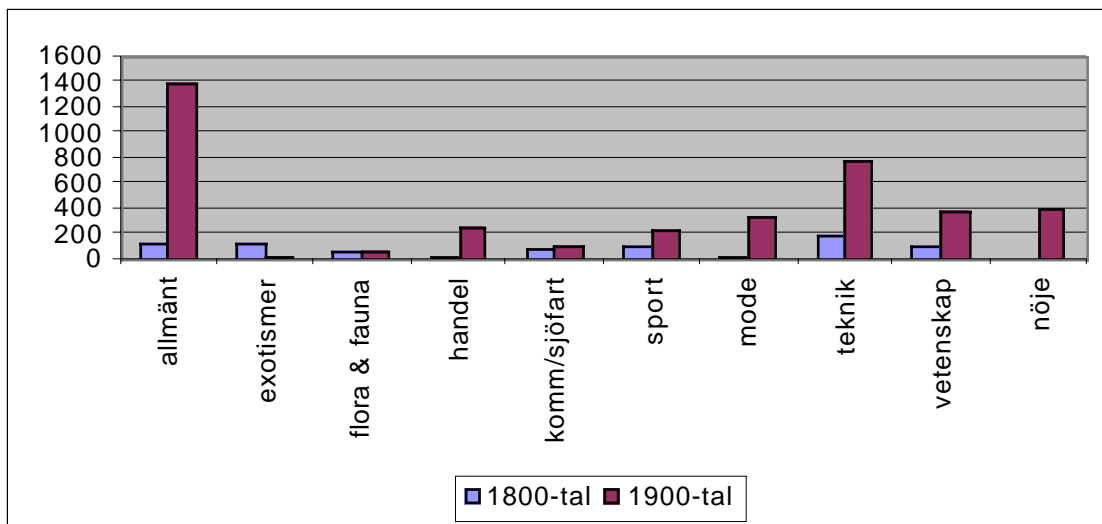
Som visats i kapitel 5, samt i exempel i samtliga avsnitt, varierar typen av lån med ämneskategori (och därmed även med användare). De ämnesområden, som har många internationella kontakter, har ofta fler direktlån, som t.ex. Sport, Mode, Nöje och Vetenskap. Något förvånande är de lägre andelarna direktlån inom Handel och Teknik, vilket dock kan förklaras av dessa ämnens större kontaktytor mot icke specialiserade användare.

Inom varje ämne syns tydliga skillnader som motiveras av användare: om majoriteten av musikindustrins ungdomstillvända ordförråd består av direktlån, finns även här undantag: barnsligare nöjen som *bouncy castle* översätts till *hoppborg*. Ekonomitermer för specialister, som *benchmarking*, *cash limit* överförs direkt, medan sådana som berör en större allmänhet översätts: *direktreklam*, *kontantkort*. Inom vissa ämnen tycks samtliga användare förutsättas förstå och korrekt använda direktlån: det finns mycket få översatta sporttermer, som *bordtennis*, *lättvikt*, *fjädevikt*, (m.fl. viktklasser), *hörna*, *straff*, *utklassa* – samtliga från seklets början. Likaså finns endast ett fåtal översatta modetermer: *bäddjacka*, *stentvättad*, *stilettklack*, *stuprörbyxor*, *ögonskugga* (men *eyeliner*). Även här rör det sig om äldre ord;

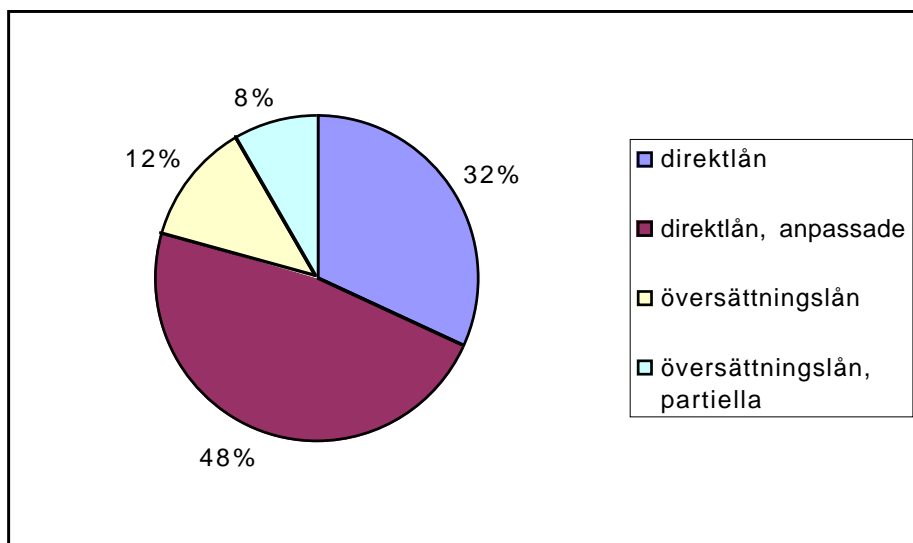
den snabba omsättningen av termer för kortvariga företeelser (parad med internationell, engelskspråkig reklam) utesluter antagligen översättningslån.

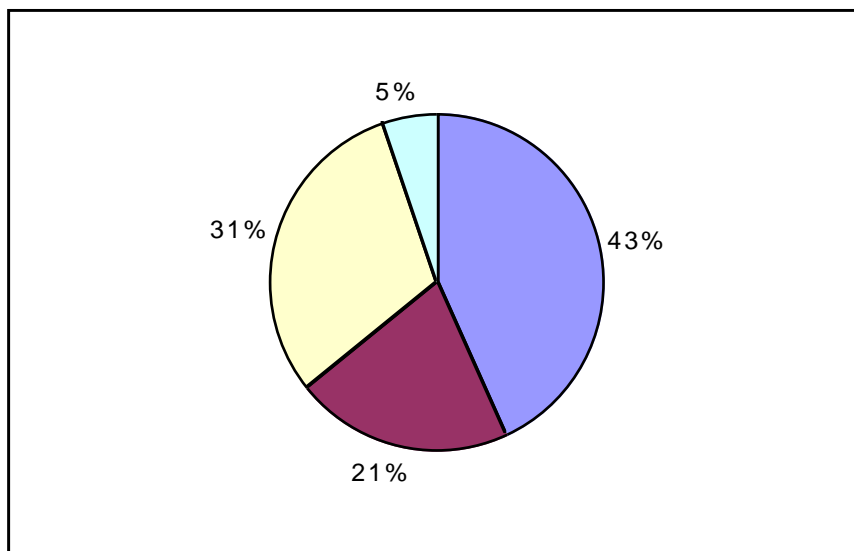
FIGUR 3 Antal ordlån (samtliga) från engelskan mellan 1800 och 2000

FIGUR 4 Jämförelse mellan ämneskategorier under 1800-talet respektive 1900-talet

FIGUR 5. *Lånetyper under 1800-talet*

FIGUR 6. *Lånetyper under 1900-talet*

7. Sammanfattning och diskussion

Materialet för denna del av undersökningen av engelskans inflytande på det svenska ordförrådet utgörs av närmare 4000 ord (se kap. 1 för kommentarer om materialinsamling), alltså ungefär fem gånger det motsvarande antalet för 1800-talet (vars siffror dock påverkats av tidens ev. gallringsprocess samt avsaknaden av SAOB/OSA-volymer, särskilt den stora volymen s-). Den övervägande majoriteten av dessa ordlån är behovsstyrda, de fyller nya behov motiverade av nya begrepp och företeelser, såväl konkreta som abstrakta. I en alltmer internationell värld av snabba kommunikationer, där engelskan fungerar som *lingua franca*, är en ökande andel engelska ordlån knappast ägnad att förvåna.

Resultaten av undersökningen kan sägas både bekräfta och motsäga allmänt spridda uppfattningar om engelskans inflytande på svenskan. Det finns förvisso ett stort antal ord som inlånat från engelskan, antingen direkt, med mer eller mindre anpassning efter svensk stavning, eller genom översättning, helt eller delvis. Flertalet av dessa ordlån finns inom det allmänna ordförrådet, men många används inom vissa användargrupper; val av ordlånetyp förefaller påverkas av användares preferenser. Till intrycket av engelskans dominans bidrar säkerligen också användarnas roll i samhället: användandet av engelska som yrkesjargong av näringslivets makthavare kan genom själva kombinationen av användare och språk upplevas som mer dominerande än befogat.

Den låga andelen lånord i löpande text framhävs ofta (jfr Ljung 1985:157–162) och är närmast axiomatisk, eftersom funktionsorden från slutna ordklasser som pronomen, hjälpverb etc. alltid dominerar. Siffror för lånord brukar växla mellan ca en halv till ett par procent; det kan därför tyckas svårt att förstå reaktioner mot den vanliga förekomsten av engelska lånord. Objektiva siffror och subjektiv upplevelse är dock alltid skilda ting. Eftersom lånorden oftast är substantiv (och därmed gärna subjekt eller objekt), är de också centrala för förståelsen av en text och kommer därmed i fokus för språkanvändarens uppmärksamhet. Det är därför lätt att förstå reaktioner mot vad som upplevs som dominerande inslag av engelska lånord.

Många texter som berör en stor allmänhet inom vissa områden domineras av engelska lånord i den meningen att dessa utgör mer än

hälften av texten. Framför allt reklam (och broschyrer, inkl. bruksanvisningar) för den snabbt växande varugruppen hemelektronik, för sportutrustning och för mode (inkl. kosmetika) innebär ett ständigt nytillskott av engelska lånord och kan därigenom bidra till intrycket av engelsk dominans.

Allmänhetens upplevelse av andelen engelska lånord i svenskan påverkas naturligtvis av det sammantagna intrycket från texter, alltså även det ansevärdiga antal texter som sällan används som underlag för ordböcker: reklam i olika former. Sådana texter är ofta mycket komprimerade, inte sällan samproducerade för olika länder och innehåller stora andelar engelska lånord, oftast som direktlån, ibland som kombinationer (*streetsko*). Eftersom dessa texter till sin natur är effektivt kommunicerande får de sannolikt större uppmärksamhet än många andra texter och bidrar därigenom till ett intryck av engelskans närvaro i svenskan.

Vissa områden som vetenskap och (specialiserad) teknik har i realiteten en långt högre andel engelska lånord än vad som redovisas i ordböcker och pressbaserade korpora. Detta riskerar att leda till domänförluster för svenskan, vilket är ett problem av annan art än engelskans påverkan på det allmänna ordförrådet. Dock bör påpekas att problemet alltid funnits – tidigare perioders vetenskapliga språk, dvs. latin eller tyska, var knappast lättare att förstå för den stora majoriteten av svenska språk användare.

Denna undersökning har begränsats till engelskans inflytande på det svenska ordförrådet och därmed inte kunnat utforska näraliggande områden som är väl värda närmare analys. En typ av språklig påverkan som inte (annat än i enstaka fall) kunnat rymmas inom ramen för detta arbete är översättningslån av fraser av typen *komma ut (ur garderoben)*. Tidigare exempel som *få kalla fötter* visar att sådana (metaforiska) fraser lätt assimileras i svenskan, förmodligen p.g.a. likheter mellan långivande och låntagande kulturer. En uppföljning av fraser, som i sin tur kan medföra betydelselån, kan ge intressanta resultat.

Ytterligare en språklig påverkan, dock snarare av grammatiskt slag, förtjänar närmare studier, nämligen engelskans möjlighet att med alla sorters subjekt använda verb, som normalt förknippas med animata subjekt (s.k. *grammatical metaphor* efter Halliday 1994). Några exempel ur Maastrichtfördraget får illustrera: *consultation has confirmed the need – vid samråd har behovet bekräftats*; här följer översättningen svensk konvention med adverbial och passivform. Där emot har översättaren i följande exempel följt det engelska mönstret: *joint actions ... shall lay down their motives – de gemensamma åtgärderna ... skall ange mål*. Den engelska, utrymmesbesparande konstruktionen innebär färre passivformer och kan få ökad användning i substantivrika texter.

Arbetet med sammanställningen av materialet för denna rapport har tydligt visat betydelsen av ett homogent, väl genomarbetat primärmaterial: de här använda ordböckerna varierar oväntat mycket i etymologiska uppgifter. Bristen på kontinuerlig uppdatering av SAOB kan inte nog beklagas, i synnerhet vid jämförelser med dess engelska motsvarighet OED, där det kontinuerliga uppföljandet av betydelseförändringar är en väsentlig del. Framtida undersökningar av andra språks påverkan på det svenska ordförrådet kommer att sakna detta slags material. Förhoppningsvis kan föreliggande rapporter underlätta kommande arbete.

Litteratur

Källmaterial

- NEO= *Nationalencyklopedins ordbok* 1–3. Höganäs 1995–96. Jämtne CD-ROM och motsvarande databas, NEO-databasen.
- OED= *Oxford English Dictionary*. 2a uppl. Oxford 1989 (bokupplaga) jämtne motsvarande databas, OED On-line.
- SAOB= *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*. Lund 1893–. Jämtne motsvarande databas, OSA-databasen.
- NE= *Nationalencyklopedin*. Höganäs 1995–2000. Jämtne motsvarande databas.
- NO= *Nyord i svenskan från 40-tal till 80-tal*. Stockholm.
- NY= *Nyordsboken. Med 2000 nya ord in i 2000-talet*. Stockholm 2000.

Övrig litteratur

- Aitchison, Jean 1981. *Language Change: Progress or Decay?* London.
- Andersson, Hans 1999. *Vokabler på vandring. Ordimport till Sverige under tusen år*. Lund.
- Andersson, Lars-Gunnar 2000. *Vi säger så*. Stockholm.
- Ayto, John 1989. *The Longman Register of New Words*. London
- Ayto, John 1999. *Twentieth Century Words*. Oxford.
- Barfield, Owen 1953/1962. *History in English Words*. London.
- Betänkande med utredning och förslag angående begynnelsespråket i realskolan*. Statens offentliga utredningar, *SOU* 1938:32
- Bergsten, Nils 1915. Om engelska lånord i svenskan. I: *Språk och stil* 15. S. 53–87.
- Chrystal, Judith-Ann 1988. *Engelskan i svensk dagspress*. Stockholm.
- Chrystal, Judith-Ann 1991. Bodybuilder eller kroppsbyggare. Om valet av inlåningsstrategi. I: *Svenskans beskrivning* 18. Lund. S. 113–121.
- Dahlstedt, Karl-Hampus, Gösta Bergman & Carl Ivar Ståhle 1962. *Främmande ord i nusvenskan*. 2 uppl. Stockholm.
- Davidson-Nielsen, Niels et al (red.) 1999. *Engelsk eller ikke engelsk? That is the question*. Dansk Sprognaevns skrifter 28. København.

- Edlund, L-E. & Birgitta Hene 1992. *Lånord i svenskan. Om språkförändringar i tid och rum*. Höganäs.
- Filipovic, Rudolf, red. 1999. *A Dictionary of Anglicisms in Swedish*. Zagreb.
- Gellerstam, Martin 2002. Jeepar och ordmonopol i EU. I: *Språkvård* 2002:4. S. 4–5. Uppföljning i *Språkvård* 2003:1. S. 41–43.
- Graedler, Anne-Line & Stig Johansson 1997. *Anglismeordboka. Engelske lånord i norsk*. Oslo
- Graedler, Anne-Line 1998. *Morphological, semantic and functional aspects of English borrowings in Norwegian*. Oslo.
- Grünbaum, Catharina 1996. *Strövtåg i språket*. Stockholm.
- Grünbaum, Catharina 2000. *I sällskap med språket*. Stockholm.
- Hansen, Erik & Jørn Lund 1994. *Kulturens Gesandter. Fremmedordene i dansk*. København.
- Halliday, M.A.K. 1994. *Functional Grammar*. 2a uppl. London.
- Johansson, Stig & Anne-Line Graedler 2002. *Rocka, hipt og snacksy. Om engelsk i norsk språk og samfunn*. Oslo.
- Klintborg, Staffan 1999. *The Transience of American Swedish*. Lund.
- Kotsinas, Ulla-Britt 1998. *Norstedts svenska slangordbok*. Stockholm.
- Lehmann, W.P. 1962. *Historical Linguistics: an Introduction*. New York.
- Lewenhaupt, Lotta 2001. *Modeboken 1900–2000*. Stockholm.
- Ljung, Magnus 1985. *Lam anka – ett måste? En undersökning av engelskan i svenskan, dess mottagande och spridning*. EIS Report No. 8. Stockholm
- Ljung, Magnus 1988. *Skinheads, hackers & lama ankor. Engelskan i 80-talets svenska*. Stockholm.
- Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket*. Statens offentliga utredningar, SOU 2002:27.
- Rogström, Lena 1998. *Jacob Serenius lexikografiska insats*. Göteborg.
- Seltén, Bo 1993. *Ny svengelsk ordbok*. Lund.
- Sharp, Harriet 2001. *English in Spoken Swedish. A Corpus Study of Two Discourse Domains*. Stockholm.
- Språket lever! Festskrift till Margareta Westman*. Utg. av Svenska språknämnden 1996.
- Stene, Aasta 1940. *English Loan-Words in Modern Norwegian. A Study of Linguistic Borrowing in the Process*. London och Oslo.
- Stern, Gustaf 1931. *Meaning and change of Meaning*. Bloomington.
- Stålhammar, Mall 1997. *Metaforernas mönster i fackspråk och allmänspråk*. Stockholm.
- Stålhammar, Mall 2001. *Från anfanger och horungar till ordbehandlare och desktop publishing*. Rapport från ORDAT. 4. Göteborg.
- Stålhammar, Mall 2002. *Engelskan i svenskan 1. Engelska lånord under 1800-talet*. Rapport från ORDAT. 12. Göteborg.

- Svartvik, Jan 1999. *Engelska – öspråk, världsspråk, trendspråk*. Stockholm.
- Sørensen, Knud 1973. *Engelske lån i dansk*. København.
- Tingbjörn, Gunnar 2000. *Engelska lånord i svenska sportspalter, nätversion*. < <http://scrooge.spraakdata.gu.se/lb/sporting/>>
- Ullmann, Stephen 1962. *Semantics. An Introduction to the Science of Culture and Society*. Oxford.
- Westman, Margareta 2001. *Språkets myller*. Stockholm.
- Vikør, Lars S. 1993. *The Nordic Languages. Their Status and Interrelations*. Oslo.
- Williams, Raymond 1976. *Keywords. A Vocabulary of Society and Culture*. London.

Elektroniska källor:

- <<http://g3.spraakdata.gu.se/saob>>
<<http://spraakdata.gu.se/lb/konk>>
<<http://skolan.presstext.prb.se>>
<<http://dictionary.oed.com>>

Appendix

- kolumn 1: källa enligt nedanstående förkortningar
 kolumn 2: uppslagsord (stavning enligt angiven källa)
 kolumn 3: belägg eller annan datering (k=Språkbankens vid GU
 konkordanser, p= tidningarnas Pressarkiv)
 kolumn 4: kommentar i källa samt övriga kommentarer
 (engelska ord som är identiska med motsvarande svenska
 lånord har ej upptagits)

Primärmaterial, förkortningar:

- NEO= *Nationalencyklopedins ordbok* 1–3. Höganäs 1995–96. Jämtne
 CD-ROM och motsvarande databas, NEO-databasen.
 OED= *Oxford English Dictionary*. 2a uppl. Oxford 1989 (bokupplaga)
 jämte motsvarande databas, OED On-line.
 SAOB= *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*.
 Lund 1893–. Jämtne motsvarande databas, OSA-databasen.
 NE= *Nationalencyklopedin*. Höganäs 1995–2000. Jämtne motsvarande
 databas.
 NO= *Nyord i svenskan från 40-tal till 80-tal*. Stockholm.
 NY= *Nyordsboken. Med 2000 nya ord in i 2000-talet*. Stockholm
 2000.

Kompletterande material, förkortningar:

- B= Bergsten, Nils 1915. Om engelska lånord i svenskan. I: *Språk och
 stil* 15. S. 53–87.
 D= Dahlstedt, Karl-Hampus, Gösta Bergman & Carl Ivar Ståhle 1962.
Främmande ord i nusvenskan. 2 uppl. Stockholm.
 ELD= Sørensen, Knud 1973. *Engelske lån i dansk*. København.
 GJ= Graedler, Anne-Line & Stig Johansson 1997. *Anglisismeordboka*.
Engelske lånord i norsk. Oslo

NEO	ABC-stridsmedel	1959	till eng <i>atomic</i> 'atom-', <i>biological</i> 'biologisk', <i>chemical</i> 'kemisk'
NO	ABC-vapen	1955	efter eng <i>ABC (Atomic, Biological, Chemical) Weapons</i>
NEO	abilitet	1968	av <i>ability</i>
NO	a-bomb	1952	efter eng <i>A-bomb</i> , kortord f <i>atomic bomb</i>
NEO	aboriginer	1960-t	av <i>aborigine</i>
NEO	absent friends	1929	av eng
NO	absorbent (mtrl)	1946	av eng
NEO	abstract	1960-t	av eng
NY	accept	1983	efter eng
NY	acceptans	1980	av eng <i>acceptance</i>
NEO	access	1903	av eng
	acetat	1920-t	efter eng <i>acetate</i> (rayon etc); OED 1920
	acid (jazz)	1995k	av eng
	akryl	1950-t	efter eng <i>acrylic fibre</i> , se akryl; OED 1953
NEO	action	1955	av eng
NO	actionfilm	1960-t	av eng <i>action film</i>
NEO	ad hoc	1946	via eng av lat
NO	ADB	1950-t	efter eng <i>ADP, Automatic Data Processing</i>
NEO	addiktion	1968	av eng <i>addiction</i>
NEO	additiv	1962	av eng <i>additive</i>
	ADHD	1997k	av eng, kortord för <i>attention deficit hyperactivity disorder</i> (OED 1987)
NEO	adolescens	1953	av eng <i>adolescence</i>
	adrenalin	1902	av eng, OED 1901
NY	adressera (en fråga), ny bet	1992	efter eng <i>address</i>
NY	aerobics	1983	av eng
NEO	aerosol	1950	av eng, till <i>aero-</i> och <i>solution</i>
NEO	afrikanisera	1950	efter eng <i>africanize</i>
NEO	afroamerikan	1967	av eng <i>Afro-American</i>
NEO	afrofrisyr	1970-t	efter eng <i>Afro haircut</i>
	aftershave	1997k	av eng
NO	after-ski- +ssg - kläder, -sko	1950-t	av eng <i>after ski</i>
NEO	aftondräkt	1938	efter eng <i>evening dress</i>
	agenda, ny anv: (fick)dagbok	1995k	av eng
NY	agenda, sätta	1992	efter eng <i>set the agenda</i>
NY	agenda, sätta högt på	1990	efter eng <i>to put something high on one's agenda</i>
NY	agility	1985	av eng <i>agility</i> , hundsport introd 1978
GJ	AI	1987k	av eng <i>A(rtificial) I(ntelligence)</i>
NEO	aids	1982	av eng <i>AIDS/Aids, acquired immune deficiency syndrome</i>
NY	airbag	1970-t	av eng
	airbrush	1997k	av eng, tidigare anv i facklitt
	airbus	1990p	av eng, OED 1910, vanl fr.1960-t
	akronym	1960-t	jfr eng acronym, OED 1943
NEO	akryl	1966	till lat, jfr acrylfiber
NO	akrylfiber	1956	jfr eng <i>acrylic fibre</i>

NO	akrylplast	1957	jfr eng <i>acrylic plastic</i>
NO	aktionsforskning	1972	efter eng <i>action research</i>
NO	aktivitet	1956	efter eng <i>activity</i>
NO	aktuell, ny bet	1950-t	efter motsv anv av eng <i>actual</i> [sic]
GJ	akupressur	1996k	efter eng <i>acupressure</i>
NEO	akupunktur	1903	lat
NO	akvanaut	1967	av eng <i>aquonaut</i>
NEO	akvaplaning	1968	av eng <i>aquaplaning</i>
GJ	albatross, ny bet	1998k	av eng, golfterm
NEO	album, ny bet	1980	av eng, musikterm
NEO	(på) alerten	1951	efter eng <i>on the alert</i>
NO	alfabetisera, ny bet	1967	efter eng lära (ett folk, en grupp) att läsa
NEO	alfalfa	1903	arab
NEO	alfanumerisk	1963	av eng <i>alphanumeric</i>
NEO	algorithm	1903	via eng av lat <i>algorismus</i>
NO	alibi, ny bet	1969	efter eng
GJ	alien	1995k	av eng
NO	alienation (jfr alienera 1966)	1964	nylån efter eng <i>alienation</i> , SAOB 1898 föråldrat
NO	alienera	1966	nylån efter eng <i>alienate</i> , SAOB 1898 föråldrat, belagt 1658–1871
	alkoläsk	1996k	jfr <i>alcopop</i> , OED 1996
NEO	all round	1923	av eng m samma bet, till <i>round</i>
GJ	all time high	1976k	av eng
NO	allmänflyg	1962	rek av SSN för eng <i>general aviation</i>
NY	allmänradio,-tv	1984	rek för <i>public service broadcasting/tv</i>
NEO	allokera	1952	efter eng <i>allocate</i> till lat <i>ad</i> och <i>locare</i>
NEO	allsång	1927	efter eng <i>community singing</i>
NO	alternativ, ny bet	1969	trol efter eng <i>alternative</i>
NO	alternativt samhälle	1969	efter eng <i>alternative society</i>
GJ	ambient	1995k	av eng, musikterm
NEO	ambiguitet	1972	språkv. term av lat, [jfr eng <i>ambiguity</i>]
NO	analog, ny bet	1950-t	efter eng
NO	analogdator	1960-t	efter eng <i>analog computer</i>
NEO	andrahandsbutik, -affär	1974	efter eng <i>second-hand shop</i>
NO	andraslagsförmåga	1971	efter eng <i>second-strike capability</i>
NEO	animation	1964	av eng
NO	animera, ny bet	1966	efter eng <i>animate</i>
NO	animerad film	1963	efter eng <i>animated film</i>
NEO	anodisera	1962	av eng <i>anodize</i>
NO	ansiktslyftning	1950-t	efter eng <i>face-lifting</i> [OED 1922, jfr <i>face-lift</i> 1934]
NO	anti-	1960-t	efter eng
NO	antibabypiller	1965	efter eng <i>antibaby pill</i>
NEO	antihjälte	1960	eng <i>anti-hero</i>
NO	antikonst	1960-t	efter eng <i>anti-art</i>
	antimateria	1966	jfr eng <i>anti-matter</i> , OED 1953
NEO	antipsykiatri	1960-t	efter eng <i>anti-psychiatry</i>
NO	antirobot	1961	efter eng <i>antimissile</i>
NO	antirobotrobot	1958	efter eng <i>antimissile missile</i>
NEO	antiskating	1970	till <i>anti</i> och eng <i>skating</i> , till nederl <i>schaats</i>

NY	antivirusprogram	1989	efter eng <i>antivirus program</i>
	användarnamn	1990-t	jfr eng <i>username</i>
NO	apelsinjos	1950	efter eng <i>juice</i>
NEO	apex	1981	av eng <i>Apex, advance purchase excursion</i> , OED 1971
	appletprogram	1990-t	av eng <i>applet</i> , miniprogram; OED 1990
NEO	approach	1952	av eng
NEO	arbetsintensiv	1966	efter eng <i>labour-intensive</i>
NO	arbetskraftsintensiv	1969	jfr arbetsintensiv 1966
NO	arbetslunch	1962	efter eng <i>working lunch</i>
	arbetsläger	1933	jfr eng <i>labour camp</i> , OED 1900
NEO	arbetsnamn	1950-t	efter eng <i>working title</i>
NO	arbetspapper	1969	efter eng <i>working paper</i>
NO	arbetsvetenskap	1961	efter eng <i>labour science</i>
NY	arborist	1985	av eng
NEO	arbor	1929	av eng <i>arbor</i> , hjulaxel, stativ, m ansl t borrh
NY	arena, ny bet	1984	efter eng <i>arena</i> , bildl bet
NO	arg ung man	1963	efter eng <i>Angry Young Men</i> , urspr om dramatikern John Osborne 1956
NY	arkitekt, ny bet	1990	efter eng <i>architect</i> , bildl bet
NY	arkitektur, ny bet	1985	efter eng <i>architecture</i> , datorterm
NEO	art director	1950-t	av eng
NE	artificiell intelligens	1950-t	efter eng <i>artificial intelligence, AI</i> , OED 1956
NO	artikulera	1964	efter eng <i>articulate</i>
NEO	assemblerspråk	1950-t	efter eng <i>assembler language</i> , urspr. varumärke, <i>assembly l.</i>
NEO	assist	1970-t	av eng
NO	astrogeologi	1970-t	efter eng <i>astrogeology</i>
NEO	astronaut	1958	av eng, t <i>astro</i> o grek <i>nautes</i>
NO	astronautik	1958	av eng <i>astronautics</i>
NY	atlet, ny bet	1992	efter eng <i>athlete</i>
NY	atletisk, ny bet	1995	efter eng <i>athletic</i>
NO	atombomb	1945	efter eng <i>atomic bomb</i>
NO	atomenergi	1946	efter eng <i>atomic energy</i> , OED 1906
NO	atomklocka	1955	efter eng <i>atomic clock</i>
NO	atomklubben	1960	jfr eng <i>atomic club</i>
NO	atomvapen	1940-t	efter eng <i>atomic weapon</i>
NY	atomvinter	1985	efter eng <i>nuclear winter</i>
NO	atomåldern	1945	efter eng <i>Atomic Age</i>
NE	atonal	1929	jfr eng <i>atonal</i> , OED 1922
	attachment	1997p	efter eng, bilaga till e-post
NEO	attention	1964	av eng
NY	attityd, ny bet	1990	efter eng <i>attitude</i>
NO	audi(o)visuell, AV	1957	av eng <i>audiovisual</i>
GJ	audition	1987k	NEO odat ex
NEO	audivisuell/ audio-	1957	av eng <i>audiovisual</i> till lat
	autentisering	1990-t	jfr eng <i>authentication</i> , till <i>authenticate</i>
	autism	1929	jfr eng, OED 1912
NEO	autofokus	1985	utan etym [jfr eng <i>autofocus</i>]
NO	automation	1954	av eng <i>automation</i>

NO	automatisk databehandling, ADB	1950-t	efter eng <i>Automatic Data Processing</i>
NEO	autopilot	1935	utan etym, OED 1935 av <i>automatic pilot</i> 1916
NO	AV- (audiovisuell)	1950-t	efter eng <i>AV, audiovisual</i>
NO	avelsreaktor	1951	efter eng <i>breeder reactor</i> , se bridreaktor
NO	avfrosta, frosta av	1947	efter eng <i>defrost</i>
NO	avfrostare	1962	jfr <i>defroster</i>
NO	avgifta	1953	jfr eng <i>detoxicate</i>
NO	avhumanisera	1957	efter eng <i>dehumanize</i>
NO	avkoda	1973	efter eng <i>decode</i>
NO	avkodare	1973	efter eng <i>decoder</i>
NO	avlukta	1953	efter eng <i>deodorize</i>
NO	avlövningsmedel	1960-t	efter eng <i>defoliant</i>
GJ	avocado	1987k	av eng
NY	avprogrammera	1987	efter eng <i>deprogram</i>
NY	avprogrammerare	1998	jfr eng <i>deprogrammer</i>
NY	avprogrammering	1988	efter eng <i>deprogramming</i>
NO	avskräckningsvapen	1958	efter eng <i>deterrent</i>
NO	ax	1961	jfr eng <i>acc</i> , kortord f <i>acceleration</i>
NY	ayatollah	1980	motsv anv äv eng <i>ayatollah</i> , OED e arab 1950
NY	babe	1992	av eng
NEO	baby	1901	av eng, jfr sv dial <i>babbe</i>
NY	baby, ny bet	1984	projekt, efter amer.eng <i>baby</i> = bildl bet
NY	babyboom	1988	av eng <i>baby boom</i> , OED 1941
NO	babydollpyjamas	1960-t	efter amer film <i>Baby Doll</i> 1956
NEO	babylift	1960-t	till <i>baby</i> o eng <i>lift</i>
NEO	babysitter	1966	urspr varumärke, efter eng <i>baby sitter</i>
NEO	backa upp	1949	av eng <i>back up</i>
NO	backchecka	1964	av eng <i>backchecking</i>
NEO	backgammon	1947	av eng till <i>back</i> o äldre sidoform till <i>game</i>
NEO	backhammer	1933	till eng <i>back</i> o <i>hammer</i> , brottningsgrepp
NEO	backhand	1924	av eng
NO	backlash	1967	av eng
GJ	backlist	1997k	av eng
	backning	1976	av eng <i>backing</i> , stöd, alt broms
NY	backpacker	1991	av eng <i>back-packer</i>
GJ	backstage	1996k	av eng
NEO	backup	1970-t	av eng <i>back up</i>
NEO	bacon	1924	av eng, samma ord som ty <i>Backe</i>
GJ	badge	1980-t	av eng
NEO	badminton	1937	av eng, till <i>Badminton</i> , slott i västra England
NEO	bag	1954	av eng, nord ord inlånat i eng under vikingatid, jfr isl <i>baggi</i>
NY	bag, ny bet	1992	efter eng slang anv av <i>bag</i>
NY	bagagetagg	1984	efter eng <i>luggage tag</i>
NY	bagel	1983	av eng, urspr jiddisch <i>beygel</i>
NY	bag-in-box-vin	1998	efter eng, se påsvin
NY	baglady	1982	av eng <i>bag lady</i>
NY	bake-off	1984	[av eng], jfr butiksbakad 1987

NEO	bakgrundsstrålning	1959	efter eng <i>background radiation</i>
	balkanisering	1945	efter eng <i>Balkanization</i> , OED 1920
NO	bamburidå	1950-t	efter eng <i>bamboo curtain</i> , efter iron <i>curtain</i>
GJ	banana split	1996k	av eng
NEO	bananrepublik	1970	efter eng <i>banana republic</i> , OED 1935
NO	banda	1954	jfr eng <i>tape</i>
NO	bandminne	1960	jfr eng <i>tape storage</i>
NEO	bandspelare	1951	efter eng <i>tape recorder</i>
NEO	bang	1956	av eng, trol nord urspr, jfr fornsv <i>banka</i> , fornnord <i>banga</i> , överljuds-
NO	banga	1956	passera ljudvallen, se bang 1956
NO	bank, blod-	1958	efter eng <i>blood bank</i>
NO	bank, data-	1966	efter eng <i>data bank</i>
NEO	banka, ny bet	1958	av eng, till subst <i>bank</i> , flygterm
	banlon	1960-t	av varumärke <i>Banlon</i>
NEO	banta, ny bet	1956	av eng <i>bant</i> , OSA 1885
NEO	bantamvikt	1913	av eng <i>bantamweight</i> , urspr t <i>Bantam</i> på Java
NEO	bar (som efterled i bet 'serviceinrätn')	1903	efter eng, jfr ssg fr.o.m. 1953 skivbar
GJ	barbecue	1995k	av eng
GJ	barbershop	1987k	av eng, musikterm
NO	barmhärtighetsmord	1962	jfr eng <i>mercy killing</i>
NEO	bartender	1929	av eng, till <i>bar</i> o <i>tend</i>
	barter	1997p	efter eng, byteshandel
NEO	baseboll	1938	1886 i formen basboll, av eng, till <i>base</i> o <i>ball</i>
NO	basfakta	1973	jfr eng <i>basic facts</i>
GJ	basics, back to basics	1995k	av eng
NEO	basket	1967	till basketboll, ellips [av eng <i>basket ball</i>]
NEO	basketboll	1936	av eng till <i>basket</i> o <i>ball</i>
NEO	basset	1958	via eng av fra
NEO	batch	1980-t	av eng, dataterm
NEO	bazooka (gevär)	1946	av eng, efter musikinstr m likn utseende, OED 1943 för vapen
NY	BBS, Bulletin Board System	1990	av eng, jfr elektronisk anslagstavla
NY	beachvolley[boll]	1990	av eng <i>beach volleyball</i>
NEO	beagle	1930-t	av eng, trol av fornfr <i>beegeuele</i>
GJ	beat	1987k	musik
NEO	beatnik	1957	av eng, till <i>beat</i> o <i>-nik</i> , suffix fr ry o jiddisch
NEO	beautybox	1954	av eng till <i>beauty</i> o <i>box</i>
NEO	bebop	1947	av eng, ljudhärmande
NEO	befolkningsexplosion	1950-t	efter eng <i>population explosion</i>
NY	befrielseologi	1983	efter eng <i>liberation theology</i>
NEO	behaviorism	1929	av am eng till <i>behavior</i> , OED 1913 term
NY	bekväm, ny bet	1995	efter eng <i>comfortable</i>
NEO	bekvämlighetsflagg	1957	efter eng <i>flag of convenience</i>
NY	benchmarking	1993	av eng till <i>benchmark</i>
NY	bergscykel	1983	efter eng <i>mountain bike</i> , se mountainbike

NEO	bermudarigg	1929	till <i>Bermudas</i>
NO	bermudas	1960	av eng <i>bermudas</i> efter B-öarna
NO	beslutsprocess	1965	efter eng <i>decision-making process</i>
NEO	best in show	1949	av eng
NEO	best man	1929	av eng
NEO	bestseller	1936	av eng <i>best seller</i>
NY	beställtryck	1998	rek som ersättningsord f <i>print-on-demand</i>
	betal-tv	1987k	jfr eng <i>pay TV</i> , OED 1956
	betaversion	1997k	av eng beta version, dataterm
NO	beteendeterapi	1970	efter eng <i>behaviour therapy</i>
NEO	beteendevetenskap	1962	efter eng <i>behavioural science</i>
NEO	bias	1950-t	av eng, fra <i>biai</i>
ELD	bibelbälte	1992p	NEO odat, utan etym [jfr (amer) eng <i>Bible belt</i> , OED 1926 US]
NEO	bigbangteorin	1950-t	till eng <i>big bang</i>
NO	bikupsdiskussion	1959	jfr eng <i>buzz session</i>
NY	bilbomb	1982	jfr eng <i>car bomb</i>
NO	bilden, i, ny bet	1958	av eng <i>picture</i>
NO	bildrör	1954	jfr eng <i>picture tube</i>
NO	bildtelefon	1956	efter eng <i>picture phone</i>
NEO	bilingual	1904	språkvet term, lat [jfr eng <i>bilingual</i>]
NY	bilpool	1976	efter eng <i>car pool</i>
NY	bimbo	1990	av eng <i>bimbo</i> , urspr fr ital <i>bimbo</i>
NY	bindestrecksidetit	1993	av eng <i>hyphenated identity</i> , jfr da <i>bindestregsdanser</i>
NEO	bingo	1961	av eng, trol sammansm av <i>brandy</i> o <i>stingo</i> [?] jfr dock OED: interj 1927, sällskapsspel 1929
NO	bingo, -spel	1960-t	av eng <i>bingo</i>
NEO	biocid	1950-t	av eng <i>biocide</i> , till <i>bio</i> o lat <i>cida</i> till <i>caedere</i> 'döda'
	biologisk klocka	1990p	jfr eng <i>biological clock</i> , OED 1955
NEO	biomassa	1976	utan etym [jfr eng <i>biomass</i> , OED 1934]
NEO	biomedicin	1967	efter eng <i>biomedicine</i>
NO	bionik	1961	efter eng <i>bionics</i> , kortord f <i>bio-electronics</i>
NEO	biorytm (NO 1983)	1960-t	efter eng <i>biorhythm</i>
NEO	biosfär	1960-t	efter eng <i>biosphere</i>
	bioteknik	1943	utan etym [jfr eng <i>biotechnology</i> , OED 1947]
NEO	biotop	1959	efter eng <i>biotope</i> , till <i>bio</i> o grek <i>topos</i>
NEO	birdie	1950-t	av eng, golfterm
NEO	bit	1956	av eng, kortord f <i>binary digit</i>
NY	bitch	1993	av eng, i musiktexter 1980-talet
NY	bitchig	1992	jfr eng <i>bitchy</i>
NY	bitchighet	1994	jfr eng <i>bitchiness</i>
NEO	bits	1979	till eng <i>bit</i> 'verktygsdel, skruvmejselpets'
NEO	blackjack	1970-t	av eng
NEO	blackout	1952	av eng, eg mörkläggnig
NEO	blazer	1941	av eng, till <i>blaze</i>
NO	bleeding	1973	av eng
NY	blejda	1997	av eng <i>blade</i> som i <i>Rollerblade</i>

	blind date	1992p	av eng, OED 1925
	blindträff	1992p	efter eng <i>blind date</i> , OED 1925
NEO	blinker	1955	av eng till <i>blink</i>
D	blinkljus	1962	efter eng <i>blinker</i>
NY	blisterpack, blisterförpackning	1984	av eng <i>blister pack</i>
OSA	blod(s)brödraskap	1903	jfr eng <i>blood brotherhood</i>
	blomsterbarn	1960-t	efter eng, av <i>flower children</i>
NEO	bloody mary	1950-t	av eng, till personnamnet <i>Mary</i>
NEO	blow out	1970-t	av eng <i>blow-out</i> , till <i>blow out</i> 'utbryta', oljeterm
NEO	blues	1930	av eng, till <i>blue</i>
NEO	bluff	1903	av eng <i>bluff</i> , urspr am pokerterm till nederl <i>bluffen</i> 'skryta'
OSA	blåbandismen	1900	jfr eng <i>blue-ribbonism</i>
NO	blåjeans	1960-t	efter eng <i>blue jeans</i>
NY	bläddra, ny bet	1993	för zappa, av eng <i>zap</i>
NO	blödande, ny bet	1956	efter eng <i>bleeding</i> , m färgöverskott
NO	BMX-cykel	1983	till eng <i>BMX</i> , kortord f <i>bicycle-motocross</i>
NEO	board	1920-t	av eng <i>board</i> , jfr bord, syn <i>wallboard</i>
NEO	boardingcard	1950-t	av eng <i>boarding-card</i> till <i>board</i> o <i>card</i>
	boater	1920-t	av eng, halmhatt; OED 1896
NEO	bob	1908	av eng <i>bobsleigh</i> , till <i>bob</i> o <i>sleigh</i>
NEO	bobba (hår)	1920	av eng <i>bob</i> till <i>bob</i> 'garnhärva'
	body	1995k	efter eng, ellips av <i>bodystocking</i>
NO	bodybuilder	1970-t	av eng <i>bodybuilder</i>
NEO	bodybuilding	1970	av eng <i>body building</i> till <i>body</i> o <i>build</i>
ELD	bodyguard	1995k	av eng
GJ	bodylotion	1997k	jfr lotion NEO 1937, av eng
NEO	bodystocking	1965	av eng till <i>body</i> o <i>stocking</i>
NEO	bogey	1947	av eng, urspr 'spöke', golfterm
NEO	boka	1946	av eng till subst
NY	bombar-/ bomberjacka	1991	av eng <i>bomber jacket</i>
NEO	bombasm	1903	av ita <i>bambagia</i> via eng <i>bombast</i> o <i>-m</i> , jfr sarkasm
NEO	bomma	1934	trol t eng <i>bummer</i> [jfr OED <i>bum</i> 1863 tigga]
NO	bonusklass	1959	efter eng <i>bonus class</i>
NEO	boogie-woogie	1937	av eng till am slangord <i>boogie</i> 'negerskådespelare' o påhittat rimord
NEO	bookmaker	1905	av eng
NEO	boom	1905	av eng, urspr ljudhärmande
GJ	bootleg	1998k	av eng, nu musikterm
NEO	boots	1960-t	av eng, besl m bottin
NY	borderline	1980	av eng
NEO	bordtennis	1904	utan etym [jfr eng <i>table tennis</i>]
NEO	borrchuck	1905	till borr o eng <i>chuck</i> , av eng dial <i>chuck</i>
NEO	boss	1904	av eng, av nederl <i>bass</i>
NO	bostadssegregation	1968	jfr eng <i>residential segregation</i>
B	boston(vals)	1905	NEO utan etym
NY	bottna ut/ur	1994	efter eng <i>bottom out</i>
GJ	bottom up/top down	1995p	av eng, datorterm

NEO	bourbon	1973	av eng, till <i>Bourbon</i> , county i Kentucky
B	bowling	1915	NEO 1925 av eng, till <i>bowl</i>
NEO	boxer	1900-t	av eng
	boxershorts	1996	av eng <i>boxer shorts</i> , modeterm
NE	boysenbär	1990-t	efter eng <i>boysenberry</i> , efter R. Boysen, am odlare; OED 1935
B	boyscout/scout	1909	se scout
NO	brain-drain	1969	av eng
NO	brainstorm	1968	av eng <i>brain storming</i>
NEO	brainstorming	1968	av eng, till <i>brain o storm</i>
NY	brandvägg, ny bet	1994	efter eng <i>firewall</i>
NEO	brandy	1905	av eng av nederl <i>brandewijn</i>
NEO	brass	1934	av eng, forneng <i>braes</i> 'metall'
NEO	break	1970-t	av eng
NEO	breakdance	1984	av eng <i>break dance</i> , till <i>break o dance</i>
NO	breakdance/-dans	1984	av eng <i>breakdance</i>
NY	break-even	1980	av eng <i>break even</i>
NO	breeder/brider	1959	av eng <i>breeder</i>
NEO	brevvän	1950-t	efter eng <i>pen pal</i>
NEO	bridge	1903	av eng
NEO	bridreaktor	1962	av eng <i>breeder reactor</i> , till <i>breed</i>
NEO	briefa	1971	av eng <i>brief</i> , till <i>brief</i> adj
NO	briefing	1966	efter eng
NEO	broiler	1955	av eng
NEO	broiler, ny bet	1976	om människa, av eng till <i>broil</i>
	brottsvåg	1990p	jfr eng <i>crime wave</i> , OED 1920
NEO	browning	1912	av eng, till namnet på konstruktören <i>Browning</i>
	browser	1995p	efter eng, datorterm
NEO	brunch	1967	av eng, till <i>breakfast o lunch</i>
NEO	bränslecell	1950-t	efter eng <i>fuel cell</i>
	bränsletank	1915	jfr eng <i>fuel tank</i> , OED 1900
NY	BSE	1990	se galna ko-sjukan, av eng <i>BSE</i> , <i>bovine spongiform encephalopathy</i>
NEO	bubbelgum	1950	av eng <i>bubble gum</i>
	budgetklass, -pris etc	1992p	jfr eng <i>budget</i> (adj), OED 1958
NEO	buffra (dat.)	1970	av eng <i>buffer</i>
NO	buffra (med.)	1958	av eng <i>buffer</i>
	bugg (avlyssningsapp.)	1998k	av eng <i>bug</i>
NEO	bugg, jitter-	1950	av eng <i>jitterbug</i> , se detta ord
NEO	bugga (avlyssna)	1986	av eng <i>bug</i> , till <i>bug</i> subst
GJ	buggy (beach)	1995k	av eng
B	buggiovagn	1914	ej i OSA el NEO
NEO	bulk	1962	av eng, jfr isl <i>bulki</i> , jfr bjälke
NEO	bulldozer	1951	av eng, till eng <i>bulldoze</i>
NEO	bungee jump	1990	av eng, till <i>bungee</i> 'gummilina' o <i>jump</i> ; OED 1979
NY	bungeejumping/bungy	1991	av eng <i>bungee/bungy jumping</i>
NY	bungy	1991	efter eng <i>bungee</i>
NY	bungyhopp	1991	efter eng <i>bungee/bungy jumping</i>
NY	bungyhoppning	1990	efter eng <i>bungee/bungy jumping</i>

NEO	bunker	1943	av eng
	burberry(ruta)	1920-t	efter varumärket <i>Burberry</i>
NO	burgare, fisk-	1972	efter eng <i>fish burger</i>
NO	burgare, ham-	1959	efter eng <i>hamburger</i>
NO	burgare, ost-	1963	efter eng <i>cheese burger</i>
NO	burgare, stek-	1963	efter eng <i>steakburger</i>
NO	burka	1963	efter eng <i>can</i> , bildl banda program
NY	burnout	1984	av eng
NEO	bush	1965	av eng
NEO	business	1905	av eng
GJ	business class	1987k	av eng
NO	bussa	1966	efter eng <i>bus</i> vb, OED 1961
NO	bussgata	1967	jfr eng <i>bus street</i>
NEO	butan	1925	till lat <i>butyrum</i> , grek <i>boutyron</i> , jfr eng. <i>butter</i>
NY	butiksbby	1997	motsv eng [<i>factory</i>] <i>outlet village</i>
D	butikscentrum	1962	efter eng <i>shopping centre</i>
NEO	butler	1923	av eng
	buttondownkrage	1960-t	efter eng, OED <i>button-down collar</i> 1934
NY	byline	1991	av eng
GJ	bypassoperation	1996k	av eng <i>bypass operation</i>
NEO	byte	1995k	NEO odat ex utan etym; OED 1964
NY	byxor, bli tagen med ~na nere	1990	efter eng <i>to be caught with the thousers/pants down</i>
NEO	bäbis/bebis	1969	av eng <i>babies</i> , jfr baby
	bäddjacka	1941	jfr eng <i>bed jacket</i> , OED 1914
NY	bärbar dator	1997	rek. ers. för <i>laptop</i>
NO	bärraket	1957	efter eng <i>carrier rocket</i>
NY	bärspelare	1989	försök att lansera ersättn. f <i>freestyle</i>
NO	bästsäljare	1962	efter eng <i>best seller</i>
NEO	c/o	1906	av eng förk. av <i>care of</i>
	cache(minne)	1990-t	av eng
NY	cadcamteknik	1985	av <i>CAD</i> , <i>computer aided design</i> , o <i>CAM</i> , <i>computer aided manufacturing</i>
NEO	caddie	1932	av eng, av fra <i>cadet</i>
NEO	cafeteria	1945	av eng, av sp <i>cafeteria</i>
NY	cajun	1990	av eng; OED förvr av <i>Acadian</i> , e <i>Acadia</i> , namn på franska prov <i>Acadie</i> i Nordam
NEO	californium	1950-t	nylat till eng <i>California</i>
NY	callcenter	1994	av eng <i>call center</i>
NEO	callgirl	1955	av eng <i>call girl</i> , till <i>call</i> o <i>girl</i>
NEO	calypso	1957	av eng, trol till <i>Kalypso</i> i <i>Odysséen</i>
NEO	camber	1969	via eng av fra <i>cambre</i> , till lat <i>camur</i> , bilterm
GJ	camcorder	1996p	av eng, kortord för <i>camera</i> o <i>recorder</i> ; OED 1982
NEO	camp	1966	av eng
NEO	campa	1925	av eng, till lat <i>campus</i>
NEO	campus	1959	av lat [via eng]
B	cape	1914	NEO 1926; av eng
	carambola (frukt)	1996p	av eng, OED 1519 av hindi
NEO	cardigan	1941	av eng, till (7:e earlen av) <i>Cardigan</i>

NEO	carport	1966	av eng, till <i>car</i> o <i>port</i>
	case study	1996k	av eng
NO	cash and carry	1956	av eng <i>cash and carry</i>
NY	cash limit	1984	av eng
NEO	cashewnöt	1976	av eng <i>cashew nut</i> via port av tupi <i>acajú</i>
	cashflow	1996	av eng <i>cash flow</i>
NY	caster	1998	av eng
NEO	casting (fisketerm)	1950	av eng, till <i>cast</i> , fisketerm
NY	casting (rollsättning)	1998	av eng
	casual	1995p	efter eng, om klädsel
NEO	catch-as-catch-can	1931	av eng
NEO	catering	1955	av eng, till <i>cater</i> ur fornfr <i>acahater</i> fr <i>acheter</i>
NEO	caterpillar	1931	av eng, trol av fornfr <i>chatepelose</i>
	catwalk	1980-t	av eng
NY	cd-brännare	1995	efter eng <i>CD burner</i> ; OED 1994
NY	cd-romskiva	1991	av eng <i>CD-Rom</i> , <i>compact disc read only memory</i>
NY	cd-r-skiva	1996	efter eng <i>cdr</i> ; -r-för eng <i>readable</i>
NY	cd-rwskiva	1996	efter eng <i>cdrw</i> , -rw- för eng <i>rewriteable</i>
NEO	CD-skiva (NY cd-)	1980-t	av eng förk av <i>Compact Disc</i> , OED 1979
NEO	CD-spelare (NY cd-)	1980-t	till eng <i>CD</i> , initialord för <i>Compact Disc</i>
NO	cellplast	1949	jfr eng <i>cellular plastic</i>
	cellull	1940-t	jfr <i>cellulose</i>
NO	center	1954	efter eng <i>center</i> [sic]
NY	center of excellence	1993	efter eng
NO	center, köp-	1960-t	efter eng <i>shopping center</i>
NO	center, shopping-	1955	av eng <i>shopping center</i>
NO	center, trädgårds-	1960-t	efter eng <i>garden center</i>
NEO	centerforward	1906	av eng <i>centre forward</i>
NEO	centerhalv	1913	av eng <i>centre half</i>
NEO	centilong	1957	modern bildn till <i>centi-</i> o eng <i>long</i>
NEO	centra	1901	av eng <i>centre</i>
	centralvärme	1919	jfr eng <i>central heating</i>
NEO	centrecourt	1946	av eng <i>centre court</i>
NO	cesiumur	1958	efter eng <i>cesium clock</i>
NO	chansa, -ning	1948	av eng <i>chance</i>
NO	charisma, se karisma	1960-t	efter eng <i>charisma</i>
NEO	charleston	1926	av eng, till <i>Charleston</i> i South Carolina USA
NEO	charter	1962	av eng, ur lat <i>chartula</i>
NO	chartra	1960-t	efter eng, se <i>charter</i>
NY	chatta	1994	av eng <i>chat</i>
NEO	checka	1949	av eng <i>check</i>
NO	checka in, äv. in-	1962	efter eng <i>check in</i>
NO	checka upp, äv. upp-	1970	efter eng <i>check up</i>
NO	checka ut, äv. ut-	1970	efter eng <i>check out</i>
NO	checklista	1959	efter eng <i>check list</i>
NY	cheesecake	1970-t	av eng
NEO	cherry brandy	1931	av eng, till <i>cherry</i> o <i>brandy</i>
NY	chickenrace	1982	av amer slang <i>chicken race</i>

GJ	chief	1995k	av eng, sjöfartsterm
NY	chinos	1993	av eng
NEO	chintz	1931	via eng av hindi <i>chint</i>
NO	chips, dator-	1979	av eng <i>chip-s</i>
NEO	chips, potatis	1962	av eng <i>chip</i>
	chiropraktiker	1987k	av eng <i>chiropractor</i> , OED 1904
	chiropraktor	1995k	av eng <i>chiropractor</i> , OED 1904
NO	chocka	1950-t	jfr eng <i>shock</i> ; jfr shocking OSA 1904
NEO	chockrosa	1955	utan etym [jfr <i>shocking pink</i> , Schiaparelli 1937]
NEO	choka	1954	av eng
NEO	choke	1931	av eng
GJ	chopper	1997k	av eng
NEO	chow-chow	1920-t	av eng, av kin urspr
NEO	chutney	1965	av eng, av hindi <i>chatni</i>
GJ	cinemascope	1990p	av eng, varumärke
NO	cinematek	1949	jfr eng <i>cinemateque</i> o fra , jfr övr.-tek
NY	cirkulera, ny bet	1996	efter eng <i>circulate</i> , låta cirkulera
NO	civilmotstånd	1968	efter eng <i>civil resistance</i>
NEO	cleara	1904	till eng <i>clear</i> , av lat <i>clarus</i>
	cliffhanger	1996k	av eng
NEO	clinch	1925	av eng, till vb, boxningsterm
NY	clinch, gå i ~ med	1984	efter eng, se även gå i clinch
NY	clinch, gå i ~	1999	efter eng <i>go into a clinch</i> , se ~ med
	clip	1994p	av eng <i>clip</i> , kort videosekvens
NEO	clips	1950	av eng <i>clip</i>
NEO	club-blazer	1969	till eng <i>club</i> o <i>blazer</i>
NEO	clubstek	1972	av eng <i>club</i> o <i>steak</i>
NEO	cluster, kluster	1960-t	av eng, term i olika vetenskaper/ämnesomr
NEO	coach	1962	av eng
NEO	cocacola	1947	av am eng <i>Coca-Cola</i> , varumärke 1887
NY	cocakolonisera	1985	till <i>Cocacola</i> och kolonisera [jfr eng <i>cocacolonize</i>]
NY	cocakolonisering	1992	jfr eng <i>coca-colonization</i>
NEO	cockerspaniel	1915	av eng, till <i>cocking</i> , jakt på <i>woodcock</i> , morkulla, o <i>spaniel</i>
NEO	cockney	1906	av eng äldre <i>cokeney</i> 'missbildat ägg', vekling, till äldre eng <i>cock</i> o <i>ey</i> ägg
NEO	cockpit	1959	av eng
NEO	cocktail	1906	av eng, till <i>cock</i> o <i>tail</i>
NEO	cocktailparty	1950	utan etym [av <i>cocktail party</i> OED 1928]
NY	cocooning	1990	av eng <i>cocooning</i> , till <i>cocoon</i>
NO	co-driver	1956	av eng <i>co-driver</i>
	Coke	1987k	av eng; OED 1909
	cola	1995k	efter eng <i>Coca/Pepsi Cola</i>
NO	collegetröja	1950-t	[efter eng <i>college</i>] eng motsv. saknas
NEO	comeback	1930	av eng, till <i>come</i> o <i>back</i>
NEO	coming man	1947	av eng, till <i>coming</i> o <i>man</i>
NEO	commando	1973	av eng, av ita, sp <i>comando</i> till lat <i>commendare</i>
NEO	common sense	1906	av eng, lat <i>communis sensus</i>

	compact (powder-)	1970-t	efter eng, ellips
NY	compact disc	1982	av eng
	concealer	1990-t	av eng, vanl e 1990
GJ	conditioner	1998k	av eng
NEO	container	1946	av eng, till <i>contain</i> , lat <i>continere</i>
NO	containerfartyg	1959	efter eng
NO	containerisera	1967	efter eng <i>containerize</i>
NO	containerterminal	1967	efter eng
NO	containertåg	1966	efter eng
NEO	controller	1975	av eng
GJ	cookie	1998k	av eng, datorterm
NO	cookshop	1973	av eng <i>cook shop</i> [eg matställe]
NEO	cool	1950-t	av eng, besl m kall, kylig
NO	coola ned	1970	av eng <i>cool it</i>
GJ	copy	1976k	av eng, reklamtext
NEO	copywriter	1937	av eng, till <i>copy</i> o <i>write</i>
GJ	corgi	1976k	av eng, hundras
GJ	corned beef	1965k	av eng
NEO	cornflakes	1937	av eng <i>cornflakes</i> ; OED 1907
NO	corny	1962	av eng <i>corny</i>
	country	1976k	av eng <i>country [and western] music</i>
NO	country and western	1960-t	av eng <i>country and western</i>
NEO	countrymusik	1970	av eng <i>country music</i> , till <i>country</i> o musik
	courtelle	1940-t	av varumärke <i>Courtelle</i>
NEO	cowboy	1906	av eng, till <i>cow</i> o <i>boy</i>
NY	cowboykirurg	1992	jfr eng <i>cowboy</i> , oseriös, utan yrkesmässig kompetens
NEO	cover	1995k	[av eng] NEO odat, utan etym
NEO	cox	1900	av eng kortform för <i>coxswain</i> , till <i>cock</i> liten skeppsbåt o <i>swain</i>
NEO	cox orange(-äpple)	1931	till <i>Cox</i> (eng. fruktodlare) o. orange
NEO	crack	1985	av eng, till <i>crack</i> vb
NEO	crackers	1950	av eng <i>cracker</i> till <i>crack</i>
NEO	crawl	1914	av eng, trol besl m kravla
NEO	crazy	1947	av eng, besl m krasa
NY	cred	1994	av eng <i>cred</i> , förk för <i>credibility</i>
	crew cut	1940-t	av eng
	crimplene	1960-t	av varumärke <i>Crimplene</i> ; OED 1959
NEO	crooner	1987k	odat ex utan etym [av eng]
NEO	crosschecking	1962	av eng till <i>cross</i> o <i>check</i> , ishockeyterm
GJ	crosscountry	1992p	av eng, sportterm
	cross-dressing	1992p	av eng
NY	crossover	1992	av eng <i>crossover</i> , stilblandning, se -musik 1987
NY	crossovermat	1997	efter eng <i>crossover food</i>
NY	crossovermusik	1987	efter eng <i>crossover</i>
NY	crossoverprodukt	1993	efter eng <i>crossover</i>
	cruisa	1995k	av eng <i>cruise</i>
NEO	cup	1912	av eng, jfr <i>coupe</i> , kopp
NE	cursor	1990-t	efter eng, datorterm
	cutting edge	1998p	av eng, OED 1985

NY	cv, CV	1986	av eng CV, förk för lat <i>curriculum vitae</i>
NY	cyber-	1994	av eng <i>cyber</i> , kortbildn till <i>cybernetics</i>
NEO	cybernetik	1951	av eng <i>cybernetics</i> , till grek <i>kybernetes</i>
NO	cybernetik, k-	1950-t	av eng <i>cybernetics</i> , intr 1948
NY	cyberpunk	1989	av eng <i>cyberpunk</i> ; OED 1983
NY	cyberpunkare	1989	efter eng <i>cyberpunker</i> [sic] OED <i>cyberpunk</i>
NY	cyberrymd	1989	efter eng <i>cyber space</i>
NEO	cyberspace	1991	av eng
NY	cyborg	1990	av eng <i>cyborg</i> , bildat av <i>cybernetic organism</i>
NO	cyklammat	1965	av eng <i>cyklamate</i>
NEO	cyklotron	1937	av eng, till grek <i>kyklos</i> o <i>tron</i>
GJ	dacron	1992p	av varumärke; OED 1951
NO	dagdrömma	1945	till äldre dagdröm/meri el eng <i>day dream</i>
NEO	dago	1938	av eng, ombildn av <i>Diego</i> [spanskt mansnamn]
NY	dagordning, ny bet, stå på ~en 1990	1992	se agenda
NO	dagsjukhus	1958	jfr eng <i>day hospital</i>
NY	damp	1993	förk f eng <i>deficit in attention, motor control and perception</i>
B	damp (asklådslucka)	1902	av eng
NEO	dampa	1907	av eng <i>damp</i>
NEO	dandy	1935	av eng, trol av skotsk barnspråksform av <i>Andrew</i> (OED ev av Jack-a-Dandy)
NEO	dark horse	1940-t	av eng till <i>dark</i> o <i>horse</i>
GJ	darling, kill your d-s	1995k	av eng
NEO	dart	1969	av eng, av fornfra <i>dart</i>
	DAT, dat	1998k	av eng, kortord f <i>Digital Audio Tape</i>
NO	data	1950-t	av eng <i>data</i>
NEO	databank	1966	efter eng <i>data bank</i>
NEO	databas	1960-t	odat ex, utan etym [jfr eng <i>data base</i> , OED 1962]
NO	databehandling	1956	jfr eng <i>data processing</i>
NY	datafreak	1983	jfr eng <i>computer freak</i>
NO	datafångst	1976	efter eng <i>data capture</i>
NY	datanörd	1994	av eng <i>computer nerd</i>
NO	dataprogram	1970	efter eng <i>computer program</i>
NY	datavirus, dator-	1985	efter eng <i>computer virus</i>
NY	date	1994	av eng
NY	daterad, ny bet	1993	efter eng <i>dated</i>
NY	datorlingvistik	1980-t	efter eng <i>computational linguistics</i>
NO	datorminne	1960-t	efter eng <i>memory</i> , jfr minne
NO	datorprogram	1969	efter eng <i>computer program</i>
NO	datortomografi	1976	efter eng <i>computed tomography</i>
NY	datorvirus	1994	efter eng <i>computer virus</i>
GJ	D-dag	1945	av eng <i>D-day</i>
NEO	DDT	1944	av eng, förkortn och reg varumärke
NEO	deadline	1960	av eng <i>dead-line</i> , urspr i fängelseområde
NY	deal	1984	av eng
NY	debriefing	1993	av eng

NEO	decibel	1931	till <i>deci</i> + (Alexander Graham) <i>Bell</i> , OED 1928
NEO	dedikerad (datorterm)	1970-t	utan etym [jfr eng <i>dedicated</i>]
NO	definitivt	1953	efter eng <i>definitely</i>
NEO	deflation	1926	till lat
NO	defoliant	1960-t	av eng
NEO	defroster	1946	av eng, till vb
NO	dehumanisera	1974	av eng <i>dehumanize</i>
NEO	dekal	1964	av eng <i>decal</i> , kortord f <i>decalomania</i> (OED 1952); OSA dekalcomani 1899
NEO	dekoder	1977	av eng <i>decoder</i>
NY	deli	1993	av eng, kortord f ty <i>delicatessen</i>
NO	deltavinge	1953	efter eng <i>delta wing</i>
NEO	deltid	1946	efter eng <i>part time</i>
NO	demo-	1976	efter eng <i>demo</i> , kortord f <i>demonstration</i>
NEO	demoinspelning	1976	till eng <i>demo-</i> , kortord f <i>demonstration</i>
NEO	demotape	1968	till <i>demo</i> o <i>tape</i> ; OED <i>demotape</i> 1970
NEO	dendrokronologi	1937	jfr eng <i>dendrochronology</i> ; OED 1928
GJ	denim	1967	av eng, urspr till fra Nîmes
NEO	denotation	1950	av eng
NEO	denotativ	1968	språkvet term, till denotera [jfr eng <i>denotativ</i>]
NEO	denotera	1950	språkvet term, ur lat [jfr eng <i>denote</i>]
NEO	denuklearisering	1970	av eng <i>denuclearization</i>
NEO	deodorant	1950-t	av eng, till lat <i>de</i> o <i>odor</i>
NEO	deodorisera	1955	av eng <i>deodorize</i>
NEO	derby	1955	av eng <i>local derby</i>
	derivat	1992p	efter eng <i>derivative</i> , finansterm
NEO	desegregation	1958	av eng till lat <i>de</i> o <i>segregation</i>
NO	desegregera	1968	av eng <i>desegregate</i>
NEO	design	1948	av eng, av äldre fra <i>desseing</i> ur lat <i>designare</i>
NO	designa	1970	efter eng <i>design</i>
NY	designad drog	1989	efter eng <i>designer drug</i>
NO	designer	1946	av eng <i>designer</i>
NY	designer drug	1989	av eng
NY	designerdrog	1992	av eng <i>designer drug</i>
NEO	desinformation	1959	av eng <i>disinformation</i> [jfr dock OED: ry <i>desinformatsija</i> 1949, eng <i>disinformation</i> 1955]
NO	desinformation	1969	av eng <i>desinformation</i> [sic]
NY	deskad	1992	efter eng <i>desktop</i>
	desk-en	1995k	av eng
NY	desktop	1987	av eng
NEO	desktop publishing	1986	av eng
NY	desktoppare	1988	efter eng, se desktop publishing 1986
NEO	desperado	1931	av eng, till sp <i>desperado</i>
	destabilisera	1987k	jfr <i>destabilise</i> OED 1934
NO	destruktör	1974	jfr eng <i>destructor</i>
	det, ny bet	1920-t	efter eng <i>it</i> ; OED 1904
NEO	detektera	1966	av eng <i>detect</i> , ur lat <i>detegere</i>
NO	detektion	1957	av eng <i>detection</i>

NEO	detektor	1959	till eng <i>detect</i>
NEO	deuce	1920-t	av eng, av fornfra <i>deus</i> , lat <i>duos</i>
NEO	dia	1964	av eng, kortform av <i>diapositive</i> ; NO efter eng <i>dia</i> [sic]
NO	diagrammatisk	1973	av eng <i>diagrammatic</i>
NEO	diakronisk	1958	modern bildn t. grek [jfr eng <i>diachronic</i>]
NO	dialog, ny bet	1968	efter eng <i>dialogue</i>
NO	dialys	1959	efter eng <i>dialysis</i>
NO	dialysera	1967	efter eng <i>dialyze</i>
NO	dietist	1966	jfr eng <i>dietitian</i> , bel 1795; SAOB 1912 föråldr
NO	diffusera	1960	av eng <i>diffuse</i>
NEO	digga	1963	av eng <i>dig</i> , trol besl m dike
NO	diggare	1962	efter eng <i>digger</i>
NEO	digital	1960	av eng, till <i>digit</i> av lat <i>digitus</i>
NY	digital motorväg	1994	efter eng <i>digital superhighway</i>
NY	digital signature	1996	efter eng
NY	digitala pengar	1995	efter eng <i>digital cash</i>
NY	digitalpengar	1997	efter eng <i>digital cash</i>
NO	digitalur	1976	efter eng <i>digital clock</i>
NEO	dildo	1986	av eng, av okänt urspr; OED 1593
NO	dimljus	1957	efter eng <i>fog light</i>
NO	dimsmörjning	1963	efter eng <i>mist lubrication</i>
NEO	diod	1948	till grek <i>dis</i> och <i>hodos</i> ; OED <i>diode</i> 1919
NEO	dipmix	1979	till eng <i>dip</i> o <i>mix</i>
NO	dipp	1967	av eng <i>dip</i>
NEO	dippa	1967	av eng <i>dip</i> , besl m djup
NO	direktreklam	1948	efter eng <i>direct mail advertising</i>
NEO	dirigism	1960-t	av eng
NO	disc/kjockey	1950-t	av eng <i>disc-jockey</i>
NO	disc/ko	1979	av eng <i>disco</i>
NEO	discjockey	1950-t	av eng <i>disc jockey</i> , till <i>disc</i> o <i>jockey</i>
NEO	disco	1970-t	av eng, kortform av <i>discotheque</i> av fra <i>discothèque</i> , till lat <i>discus</i> o grek <i>theke</i>
NE	diskbänksrealism	1950-t	jfr eng <i>kitchen sink</i> (drama etc), OED 1954
NEO	diskett	1976	av eng <i>discette</i> , till <i>disc</i> m fransk dim.ändelse
NEO	diskofil	1948	av eng, fra <i>discophile</i>
NO	diskomusik	1977	efter eng <i>disco music</i>
NEO	diskotek	1966	av eng <i>discotheque</i>
NO	diskrimination	1948	efter eng <i>discrimination</i>
NO	diskriminera	1948	efter eng <i>discriminate</i>
NEO	dispenser	1952	av eng
NO	displaced person	1946	av eng <i>displaced person</i>
NEO	display	1972	av eng, till vb
NY	dissa	1995	av eng <i>diss</i> , amer slang, kortbildn t <i>disrespect</i>
NO	dissident	1975	efter eng <i>dissident</i> , 1769–1904 bel SAOB, 1916 föråldr
	dista	1995k	av eng. <i>distort</i> , <i>dist.pedal</i>
NEO	diversifiera	1960	av eng <i>diversify</i>

NO	division	1961	efter eng <i>division</i> , avd inom företag
NEO	dixieland	1930-t	av eng <i>dixie(land)</i> till the <i>Original Dixieland Jazz Band</i> 1910-talet
GJ	DJ, discjockey	1950-t	se discjockey
NEO	djupfrysa	1946	e eng <i>deepfreeze</i> ; OED 1951 vb, 1941 reg varunamn
NEO	DNA	1960-t	av eng, intialord för <i>deoxyribonucleic acid</i>
NO	DNA-hybridisering	1977	efter eng, se DNA 1960-t
NO	docka	1966	efter eng <i>dock</i> , koppla samman rymdfarkoster
GJ	docksides	1992p	av varumärke
GJ	doggybag	1991p	av (amer) eng
NY	dokudrama	1992	av eng <i>docudrama</i> , kortord f <i>documentary drama</i> ; OED 1961
NO	dokumentalist	1958	av eng <i>documentalist</i>
NO	dokumentation	1948	efter eng <i>documentation</i>
NO	dokumentationscentral	1959	efter eng <i>documentation central</i>
NEO	dokumentär	1963	efter eng <i>documentary</i>
NEO	dokumentärfilm	1948	efter eng <i>documentary film</i>
NY	dokusåpa	1998	efter eng <i>docus soap</i> ; OED 1998
NO	dollarområde	1954	efter eng <i>dollar area</i>
NEO	dominans	1912	av fra el eng <i>dominance</i> till <i>dominant</i>
NEO	dominion	1926	av eng, av lat <i>dominium</i>
NEO	dominoteori	1968	efter eng <i>domino theory</i> , Eisenhower 1954
	domänadress	1990-t	jfr eng <i>domain address</i>
NEO	donationskort	1989	jfr eng <i>donor card</i> ; OED 1964
NY	donator[s]kort	1984	efter eng <i>donor card</i> ; OED 1964; jfr donationskort
NEO	dopa	1939	av eng <i>dope</i> , till <i>dope</i> subst av nederl <i>doop</i> till <i>doopen</i> 'blanda'
NEO	doping	1931	av eng
NEO	dopning	1950-t	se doping
NO	doppning	1958	efter eng <i>dip</i>
NEO	doppvärmare	1931	utan etym [jfr <i>immersion heater</i> , OED 1914]
NEO	dosimeter	1955	av eng
NO	dosimetri	1962	av eng <i>dosimetry</i>
GJ	doughnut	1992p	av (amer) eng
NEO	down	1948	av eng
GJ	Downs syndrom	1987k	av eng <i>Down's syndrome</i>
NY	downshiftare	1997	efter eng <i>downshifter</i>
NY	downshifting	1991	av eng
NY	downsizing	1991	av eng
NEO	dragracing	1960-t	av eng <i>drag race</i> , till <i>drag</i> 'gammal bil' o <i>race</i>
NEO	dragshow	1977	av eng <i>drag show</i> , till <i>drag</i> o <i>show</i>
NEO	dragster	1967	av eng, till <i>drag</i>
	dreadlocks	1970-t	av eng
NEO	dress	1909	av eng till vb av fra <i>dresser</i> 'göra i ordning'
NY	dresser	1986	av eng, sportterm

NEO	dressing	1954	av eng
NEO	dribbla	1906	av eng <i>dribble</i> , bollspelsterm
NY	drift[s]entreprenad	1991	jfr outsourcing 1991
NEO	drink	1906	av eng
	drip (and)dry	1950-t	av eng, jfr droptorka 1963
NEO	drive	1949	till eng av vb
NO	drive	1957	av eng <i>drive</i>
NY	drive thru-restaurang	1985	jfr eng <i>drive through</i>
NEO	drive-in	1954	av eng, till <i>drive</i> o <i>in</i>
NO	drive-in-bank	1955	av eng <i>drive-in bank</i>
NO	drive-in-bio	1954	av eng <i>drive-in theatre</i>
NO	drive-in-restaurang	1955	efter eng, se drive-in 1954
NY	drivhuseffekten	1984	jfr ty, eng <i>greenhouse effect</i> ; jfr växthuseffekten
NY	drivhusgas	1988	jfr ty, eng <i>greenhouse gas</i> ; jfr växthusgas
NEO	droga	1963	av eng <i>drug</i>
NO	drogad	1960-t	efter eng <i>drugged</i> , se droga 1963
NEO	drop in	1959	av eng
NO	drop out	1967	av eng
NO	droppa, ny bet	1950-t	av eng <i>drop</i> , i bet. tappa, uppge, slopa
NO	droptorka	1963	efter eng <i>drip dry</i>
NO	drottningmoder	1950-t	efter eng <i>queen mother</i>
NO	drugstore	1960-t	av eng <i>drugstore</i> om amer förh.
GJ	drum'n'bass	1996k	musikterm
NO	drunkometer	1955	av eng
NO	dränkbar	1956	efter eng <i>submergible</i>
NY	DTP	1995	av eng <i>desktop publishing</i>
NEO	dubba	1934	av eng <i>dub</i> , kortord för <i>double</i>
NO	dubbelblindförsök/test	1970	efter eng <i>double-blind test</i>
NEO	dubbeldäckare (flyg)	1908	om flygplan, av eng <i>double-decker</i>
NEO	dubbelnelson	1920	utan etym; OED <i>double nelson</i> 1881, efter egennamn; se även halvnelson 1921, nelson 1900-talets början
	dubbla spiralen	1950-t	efter eng <i>double helix</i> , OED 1954
NEO	duffel	1950-t	av eng <i>duffle coat</i> av <i>duffle</i> , till <i>Duffel</i> i Belgien
NO	dumbruk	1962	jfr eng <i>idiot box</i>
NEO	dumdumkula	1903	efter eng <i>dumdum bullet</i> till <i>Dum-Dum</i> nära Calcutta i Indien, tillverkn.ort
NEO	dummy	1932	av eng, till <i>dumb</i>
NEO	dumpa (avfall)	1968	av eng <i>dump</i> , ident m sv dial dumpa, dompa
NEO	dumpa (priser)	1909	av eng <i>dump</i> , ident m sv dial dumpa, dompa
NO	dumper	1955	av eng <i>dumper</i>
B	dumping	1906	jfr NEO dumpa 1909
GJ	duty-free	1996k	jfr tax-free 1960-talet
NO	duva, ny bet	1966	efter eng <i>dove</i> , bildl bet
NY	dvd	1995	av eng <i>dvd</i> , förk f <i>digital versatile disc</i> el <i>digital video disc</i>
NY	dvd-skiva	1996	efter eng, se dvd 1995
NY	dvd-spelare	1996	efter eng, se dvd 1995

NO	dyslektiker	1963	jfr eng <i>dyslectic</i>
NO	dyslexi	1951	av eng <i>dyslexia</i>
NEO	dystopi	1975	av eng <i>dystopia</i> , bildn t grek <i>dys-</i> o <i>utopi</i>
	däck, ny bet (musikterm)	1991p	efter eng <i>tape deck</i> , OED 1949
NO	dödläge	1949	efter eng <i>deadlock</i>
NY	dök-inte-uppare	1986	SAS-term, efter eng <i>no-shows</i>
NO	dövblind	1950	efter eng <i>deaf blind</i>
NEO	eagle	1957	av eng, golfterm
NEO	EAN-kod	1979	intialord f eng <i>European Article Numbering</i> , ung europeisk varumärkning
GJ	early warning (system)	1996k	av eng
NEO	ecstasy	1989	av eng, jfr extas
NEO	ecu	1984	initialord f <i>European Currency Unit</i>
NO	EDB	1950-t	efter eng <i>Electronic Data Processing</i>
NEO	editera, ny bet	1986	av eng <i>edit</i>
NEO	editor	1970-t	av eng
NY	edutainment	1992	av eng <i>edutainment</i> , sammandr av <i>education</i> o <i>entertainment</i>
NEO	egotism	1907	av eng
NEO	egotripp	1970-t	av eng <i>ego trip</i> , till <i>ego</i> och <i>trip</i>
NO	egotrippare	1970-t	av eng <i>ego-trip</i>
NY	e-handel	1998	efter eng <i>e-trade/commerce</i>
NO	eko-	1970-t	efter eng <i>eco-</i> , kortord f <i>ecology</i>
NO	ekocid	1971	av eng <i>ecocide</i>
NY	ekoförsvär	1993	efter eng <i>eco defence</i>
NO	ekolog	1965	jfr eng <i>ecologist</i>
NEO	ekonometri	1949	utan etym; jfr OED <i>econometrics</i> 1933
NO	ekonomiförpackning	1965	efter eng <i>economy packet</i>
NO	ekonomiklass	1958	efter eng <i>economy class</i>
NO	ekosfär	1973	av eng <i>ecosphere</i>
NO	ekosystem	1967	av eng <i>ecosystem</i>
NY	ekoturism	1990	av eng <i>ecotourism</i>
NY	ekoturist	1992	av eng <i>ecotourist</i>
NO	elastisera	1959	efter eng <i>elastizise</i>
NY	electric boogie	1984	av eng
OSA	elektrifiera	1916	jfr eng <i>electrify</i> ; OED 1900
NO	elektroakustik	1948	efter eng <i>electroaccoustics</i>
NO	elektrohydraulisk	1963	efter eng <i>electro hydraulic</i>
NEO	elektron	1902	av eng <i>electron</i> , av grek <i>elektron</i> 'bärnsten'
NO	elektronblix	1953	efter eng <i>electronic flash</i>
NO	elektronfysik	1957	efter eng <i>electron physics</i>
NO	elektronhjärna	1946	efter eng <i>electronic brain</i>
NEO	elektronik	1947	av eng <i>electronics</i>
NO	elektronisk databehandling	1956	efter eng <i>electronic data processing</i>
NY	elektronisk handel	1995	efter eng <i>electronic trading</i>
NY	elektronisk motorväg	1993	efter eng <i>electronic superhighway</i>
NO	elektronisk musik	1962	jfr <i>electronic music</i>
NY	elektronisk näsa	1991	jfr eng <i>electronic nose</i>
NY	elektronisk portmonnä	1994	efter eng <i>electronic purse</i>

NY	elektronisk post	1983	efter eng <i>electronic mail</i> 1981 (om fax); jfr e-post 1992
NY	elektronisk tidning	1979	efter eng <i>electronic newspaper</i>
NY	elektroniska pengar	1995	efter eng <i>electronic money</i>
NO	elitism	1970	av eng <i>elitism</i> , se elitistisk
NO	elitist	1970	av eng till <i>elitism</i> , se elitistisk
NO	elitistisk	1969	efter eng
NO	elitokrati	1968	jfr eng <i>elitocracy</i>
NY	e-mail (ett~)	1994	av eng
NY	e-mail (koll.)	1992	av eng
NY	e-maila	1996	jfr eng <i>e-mail</i>
NEO	emitter	1973	av eng till <i>emittera</i>
NO	emotionalisera	1968	efter eng <i>emotionalize</i>
NO	emotionalism	1963	efter eng <i>emotionalism</i>
NY	emotionell intelligens	1995	efter eng <i>emotional intelligence</i> , se EQ
NO	emotiv	1958	av eng <i>emotive</i>
NEO	empati	1955	av eng <i>empathy</i> ; OED 1904
	EMU	1980-t	av <i>European Monetary Union</i> ; OED 1972
NO	enarmad bandit, ny bet	1969	efter eng <i>one-armed bandit</i>
NO	endimensionell, ny bet	1969	efter eng <i>one-dimensional</i>
NEO	enduro	1982	ital- el spanskinspir. form av eng <i>endurance</i>
NO	energikris	1973	jfr eng <i>energy crisis</i>
NY	energisparlampa	1990	ty <i>Energiesparlampe</i> , eng <i>energy saving lamp</i>
NO	engagemang, ny bet	1960-t	efter eng <i>engagement</i>
NO	enmansshow	1958	efter eng <i>one-man show</i>
NEO	entertainer	1959	av eng, till <i>entertain</i> , urspr t lat <i>inter o tenere</i>
NEO	en-tout-cas	1930-t	av eng av fra <i>en tout cas</i>
NO	entreprenör, ny bet	1970-t	efter eng <i>entrepreneur</i>
NO	envägskommunikation	1960-t	efter eng <i>one-way communication</i>
NEO	EP	1950-t	av eng <i>EP</i> , initialord för <i>extended play</i>
NY	e-pengar	1995	efter eng <i>e-cash</i>
NEO	epistemologi	1931	av eng <i>epistemology</i> , till grek <i>episteme</i> o <i>logos</i>
NEO	e-post	1992	efter eng <i>e-mail</i> , till <i>electronic</i> o <i>mail</i>
NY	e-posta	1995	efter eng <i>e-mail</i>
NEO	epoxi	1948	av eng <i>epoxy</i> , bildn till grex <i>epi</i> o <i>oxygen</i>
GJ	epoxy	1996k	av eng
NY	EQ	1995	av eng <i>EQ</i> , förk f <i>emotional quotient</i>
GJ	equalizer	1987k	musikterm
NO	ergonom	1961	jfr eng <i>ergonomist</i>
NEO	ergonomi	1961	av eng <i>ergonomics</i> , till grek <i>ergon</i> 'arbete' o eng <i>economics</i>
NO	ergonomisk	1965	efter eng, se ergonomi
NO	eroticism	1974	av eng
NO	erotism	1963	av eng
NEO	eskalation	1965	av eng <i>escalation</i> , besl m <i>escalator</i>
NEO	eskalera	1965	av eng <i>escalate</i>
NEO	eskapism	1943	av eng <i>escapism</i> , till <i>escape</i> ur lat <i>excappare</i> , jfr sjappa

D	estradsamtal	1962	efter eng <i>panel discussion</i>
NO	etablerad	1960-t	nylån efter eng <i>established</i> , bel 1843 SAOB, 1922 föråldr
NO	etablissemanget	1970	efter eng <i>establishment</i> [samhällsordn]
NEO	eten	1960	av eng <i>ethene</i> till etylen
NY	etnisk rensning	1992	serbiskt uttryck; ty <i>etnische Säuberung</i> , eng <i>ethnic cleansing</i> ; jfr dock OED: serbiskt uttryck 1942 trol. efter ty motsv 1936
	etnocentrisk	1949	av eng <i>ethnocentric</i> ; OED 1900
NO	etnocentrism	1968	av eng <i>ethnocentrism</i>
NEO	etyn	1900	av eng <i>ethyne</i> till <i>ethyl</i> o <i>-yne</i> , <i>-ine</i> , ändelse f kemiska ämnen, bl a kolväten
NEO	eugenik, Bergsten ev-	1910	till grek
NO	eurodollar	1968	av eng
NO	eurokrat	1961	av eng <i>eurocrat</i> , efter <i>bureaucrat</i>
NY	euroskeptiker	1992	efter eng <i>Euro-sceptic</i>
NY	euroskeptisk	1993	efter eng <i>Euro-sceptic</i>
NO	eurovaluta	1972	efter eng <i>eurocurrency</i>
NO	evaluera	1962	efter eng <i>evaluate</i>
NY	event	1990-t	av eng
NY	event marketing	1996	av eng
NEO	evergreen	1950-t	av eng <i>evergreen</i> , till <i>ever</i> o <i>green</i>
NY	excellens	1992	efter eng <i>excellence</i>
NO	exobiologi	1973	av eng <i>exobiology</i>
NEO	exosfär	1955	av eng <i>exosphere</i> , till grek <i>exo</i> o <i>sfär</i>
OSA	exotism	1900	jfr eng ~, fra <i>exotisme</i>
NEO	expander	1984	av eng
NEO	expansionism	1959	av eng, till <i>expandera</i>
NO	explosion, befolknings-	1950-t	efter eng <i>population explosion</i>
NO	explosion, informations-	1970	efter eng <i>information explosion</i>
NO	explosion, kunskaps-	1967	jfr eng <i>knowledge explosion</i>
NEO	expo	1940-t	av eng, kortform f <i>exposition</i>
NO	exponentiell	1972	efter eng <i>exponential</i>
GJ	extra large, XL	1976k	av eng
NEO	extramural	1964	av eng
NEO	extrovert	1948	till lat; jfr eng; OED 1918
NEO	eyeliner	1963	av eng <i>eyeliner</i> , till <i>eye</i> och <i>line</i> 'linje'
NO	facilitet	1950-t	efter eng <i>facility</i>
NEO	factoring	1966	av eng, till <i>factor</i> , 'agent, företrädare'
NO	factoringbolag	1966	efter eng
NY	factory outlet	1996	av eng
NEO	fading	1931	av eng, till <i>fade</i>
	fair (chans/chance)	1976k	av eng
GJ	fair trade	1997k	av eng
NEO	fairway	1920t	utan etym; OED 1910 golfterm
NO	fajla	1964	efter eng <i>file</i>
NEO	fallout	1970	av eng, till <i>fall</i> o <i>out</i>
NY	fallskärm	1986	efter eng <i>golden parachute</i> OED 1981
NO	fallstudie	1965	efter eng <i>case study</i>
NO	familjeplanering	1958	efter eng <i>family planning</i>

NO	familjeterapi	1968	jfr eng <i>family therapy</i>
GJ	familjär, ny bet	1997k	av eng <i>familiar</i>
NEO	fan	1951	av eng, förk av <i>fanatic</i> ; jfr filmfan
NO	fanclub, -klubb	1965	av eng <i>fan club</i>
NY	fansin, fanzin	1966	av eng <i>fanzine</i> , kortord f <i>fan magazine</i>
NY	fantasy	1985	av eng
GJ	FAQ	1996k	av eng <i>FAQ</i> , kortord f <i>Frequently Asked Questions</i>
NEO	farmarlag	1970	efter eng <i>farm team</i>
NY	fas, i fas med	1986	gm påverkan av eng <i>in phase with</i>
NY	fasa in	1982	efter eng <i>phase in</i>
GJ	fast food	1995k	av eng, jfr snabbmat
NY	fattigdomsfälla	1983	efter eng <i>poverty trap</i> ; OED 1972
NY	fattigdomsstreck	1985	efter eng <i>poverty line</i>
NY	favoritism	1995	efter eng <i>favouritism</i>
NY	fax (app)	1984	kortord f <i>telefax</i> (belagt 1949); av eng <i>fax</i> , kortord f <i>facsimile</i> ; OED 1948
NY	fax (medd)	1986	av eng
NY	faxa	1982	av eng <i>fax</i> ; OED 1979
GJ	faxmodem	1995k	av eng <i>fax modem</i>
NEO	feature (NO)	1948	av eng
NEO	featureprogram	1967	till eng <i>feature</i>
NEO	feedback (NO)	1964	av eng, till <i>feed o back</i>
	feelgood show/movie	1997k	efter eng, jfr måbrafilm
NEO	feeling (NO)	1964	av eng, till <i>feel</i>
NEO	fejka (NO)	1950-t	av eng <i>fake</i>
NEO	fejs	1969	av eng <i>face</i>
NEO	felande länken	1901	”idiom” utan etym el dat [jfr eng <i>missing link</i> , OED Lyell 1851]
D	femtekolonn	1962	efter eng <i>fifth column</i> , efter spanskan
NY	femtio plus/ 50+	1995	efter eng <i>fifty plus</i>
NO	feromon	1967	av eng <i>pheromone</i>
NY	festdrog	1992	[jfr partydrog efter eng <i>party</i>]
NEO	festival	1948	av eng till lat <i>festivus</i>
NY	fet, ny bet	1985	jfr amer eng <i>fat 'bra'</i> [dock äldre sv metafor]
NO	fiberoptik	1967	efter eng <i>fibres optics</i>
NEO	fiction	1948	av eng
NEO	fifty-fifty	1941	av eng, till <i>fifty</i>
NEO	fight	1931	av eng
NEO	fighting spirit	1939	av eng, till <i>fight o spirit</i>
NO	fiktion	1964	av eng <i>fiction</i>
NO	fil	1970-t	efter eng <i>file</i>
NEO	filibuster	1955	av eng, av spa <i>filibustero</i> , fra <i>flibustier</i> , efter nederl <i>vrijbuiter</i>
NEO	filler (byggn-mtrl)	1937	av eng, till <i>fill</i>
	film	1907	av eng; OED om biograffilm 1905
NEO	filma, ny bet	1964	sportterm
NY	filmmogul	1984	efter eng <i>film mogul</i> , jfr musikmogul
NO	filmografi	1959	efter eng <i>filmography</i>
NY	filofax	1991	av eng <i>Filofax</i> , varumärke (reg 1921)
NO	filosofi, ny bet	1962	efter eng <i>philosophy</i> , vidgad anv

NO	filtercigarett	1956	jfr eng <i>filter tipped cigarette</i>
NEO	final, ny bet	1901	av eng
NY	finger, sträcka upp ett ~ åt ngn	1994	efter amer eng <i>give someone the finger</i>
NY	finger, visa ~ [åt ngn]	1990	efter eng
NO	fingerfärg	1960-t	jfr eng <i>finger paint</i>
NY	fingrarna i syltburken	1995	jfr eng <i>to have a finger in the pie</i>
NY	fingret [ge ngn]	1991	efter amer eng <i>give someone the finger</i>
NY	fingret, göra ~åt ngn	1991	efter amer eng <i>give someone the finger</i>
NEO	finish (slutlig bearbetning)	1964	av eng; (1886 i bet. slutspurt)
NO	finlandisering	1972	efter ty el eng [<i>Finlandisation</i>]; OED 1969 efter ty <i>Finnlandisierung</i>
NO	fiskpinne	1955	efter [US]eng <i>fish stick</i> [UK <i>fish finger</i>]
NEO	fission	1952	av eng <i>nuclear fission</i>
GJ	fitness	1997k	av eng
B	five o'clock tea	1914	av eng
	fixa	1934	NEO: till <i>fix</i> (av lat)
NEO	fixtur	1931	av eng <i>fixture</i>
OSA	fjädevikt	1905	jfr eng <i>featherweight</i>
NO	fjärranalys	1970	jfr eng <i>remote sensing</i>
	fjärrkontroll	1945	jfr eng <i>remote control</i> ; OED 1904
NO	flaggdiskriminering	1950-t	efter eng <i>flag discrimination</i>
NY	flajer, flyer	1996	av eng <i>flyer</i>
GJ	flaming	1995p	av eng, IT-term
NEO	flanellograf	1964	utan etym; OED <i>flannelgraph</i> 1944
	flapper	1920t	av eng
NO	flare/flär	1973	av eng <i>flare</i> , soleruption
GJ	flashback	1995k	av eng
NY	flashig	1986	efter eng <i>flashy</i>
NY	fleece	1991	av eng
NEO	fleromättad	1960	efter eng <i>polyunsaturated</i>
NO	flerpack	1960-t	efter eng, se -pack 1950-t o senare ssg
NO	flerstegsraket	1952	efter eng <i>multi stage rocket</i>
NO	flervalsuppgift	1968	efter eng <i>multiple choice</i>
GJ	flexa	1987k	efter flextid?
NO	flexibel	1965	efter eng <i>flexible</i> , se flexibilitet 1963
NEO	flextid	1970	kortord f flexibel arbetstid, jfr eng <i>flexitime</i> , OED 1972
NO	flickvän	1950-t	efter eng <i>girl-friend</i>
NEO	flight	1967	av eng
GJ	flip-flop (sandaler)	1990-t	av eng
NO	flipp(r)a ut	1979	av eng <i>flip out</i>
NEO	flipperspel	1960-t	till eng <i>flip</i> vb
GJ	float	1998k	av eng, ekonomiterm
NEO	floatglas	1960	av eng <i>fleet glass</i> till <i>float</i> vb
NO	floatglas, flyt-	1960-t	av eng <i>floatglass</i> [sic]
NY	floating	1986	av eng
GJ	floorshow	1991p	av eng
NEO	flop	1964	av eng
NO	flopp	1964	av eng <i>flop</i>

NO	floppa	1971	jfr eng <i>flop</i>
GJ	floppydisc	1993p	av eng <i>floppy disc</i>
NEO	flotation	1932	av eng, till <i>float</i>
NO	flotell	1965	av eng <i>floatel</i> , till <i>float</i> o hotell
NY	flow	1990	av eng
NO	flower-power	1960-t	av eng, efter <i>Black Power</i>
NO	fluens	1963	efter eng <i>fluence</i>
NEO	fluffa upp	1970-t	av eng <i>fluff</i>
NEO	fluffig	1947	av eng <i>fluffy</i> , till <i>fluff</i>
NEO	flugvikt	1920	jfr <i>flyweight</i>
NEO	flummig	1973	ovisst ursprung, ev till lummig el till eng <i>flummery</i> 'nonsens'
NO	fluoridera	1956	efter eng <i>fluoridate</i> , jfr fluorera
GJ	flush	1996k	av eng, spelterm
NY	flyer, flajer	1996	av eng <i>flyer</i>
NY	flyga i taket	1982	eng <i>hit the ceiling/roof</i> ; OED <i>hit the ceiling</i> 1914, <i>hit the roof</i> 1925
NO	flygande tefat	1949	efter eng <i>flying saucer</i> , präglat 1947 USA
D	flygburen	1962	efter eng <i>airborne</i>
NO	flygbuss	1959	efter eng <i>air bus</i>
NO	flygkapare	1970	jfr eng <i>sky jacker</i>
NO	flygkapning	1970	jfr eng <i>sky jacking</i> [efter <i>hijacking</i>]
NO	flygvärdinna	1945	efter eng <i>air hostess</i>
NEO	flying dutchman	1950-t	av eng <i>Flying Dutchman</i> till <i>fly</i> o <i>Dutchman</i> , segelbåtskonstruktör
NO	flyta (fritt), om valuta	1971	efter eng <i>float</i>
NO	flytande komma	1964	efter eng <i>floating comma</i>
NO	flytglas, float-	1960-t	efter eng <i>floatglass</i> [sic]
NEO	flödesschema	1962	efter eng <i>flow chart</i>
NO	fokusera (på) ngt	1954	efter eng <i>focus</i> , bildl bet
NEO	folder	1948	av eng till <i>fold</i>
NO	folksångare	1960-t	i sht amer o eng folksångare
NEO	font	1970	av eng, av fra <i>fonte</i> , urspr gjutning
	food processor	1987k	av eng <i>food processor</i>
NEO	forechecka	1966	av eng, till <i>fore</i> o <i>check</i> , sportterm
NEO	forehand	1920	av eng
NO	formatera	1980	efter eng <i>format</i> , <i>formatting</i>
NY	formatera, ny bet	1984	efter eng <i>format</i> , vidgad bet
NY	formaterad	1985	efter eng <i>formatted</i>
NEO	formel (sport)	1961	efter lat, jfr eng <i>formula</i> , OED 1927
	formula	1990p	av eng <i>formula</i> , jfr formel
	forskningsfronten	1996k	jfr eng <i>forefront</i> , <i>frontline</i>
NEO	forsythia	1907	till namn på botanikern <i>Forsyth</i>
NEO	fortran	1950-t	av eng <i>Fortran</i> , kortord f <i>formula translation</i>
NY	fot, skjuta sig själv i	1996	efter eng <i>shoot oneself in the foot</i>
NY	foten i munnen, stoppa	1990	efter eng <i>put one's foot in one's mouth</i>
NY	foten, sätta ned	1970-t	efter eng <i>put one's foot down</i>
NEO	foto	1913	av eng <i>photo</i> , kortform av <i>photograph</i> , till grek <i>photo</i> o <i>graphein</i>
NE	foto(stat)kopia	1950	efter varumärke <i>Photostat</i> , OED 1911
ELD	fotofinish	1995k	efter eng <i>photo finish</i> ; OED 1936

NO	fotonraket	1970c	efter eng <i>photon rocket</i>
NO	fotosättning	1958	efter eng <i>photo setting</i>
NEO	foul	1921	av eng till <i>foul</i> adj, sportterm
	foundation	1992p	av eng, makeupterm
GJ	foursome	1995k	av eng
NEO	foxtrot	1919	av eng <i>foxtrot</i> , till <i>fox</i> o <i>trot</i>
NY	framgångsteologi	1983	efter eng <i>theology of success</i>
NY	framkant, ligga i/på	1991	utan eng etym, se framkant, vara i
NY	framkant, vara i	1994	jfr eng <i>be at the leading edge</i> , <i>at the cutting edge</i>
NO	franchise, ny anv.	1972	nylån fr eng [ej i OSA]
NEO	franchising	1977	av eng, till fra <i>franchir</i> 'befria'
NEO	freak	1975	av eng, okänt urspr
NY	freak, data-	1983	jfr eng <i>computer freak</i> , se <i>freak</i> 1975
NY	freak, hälso-	1984	jfr eng <i>health freak</i> , av eng, se <i>freak</i>
NO	fredskår	1950-t	efter eng <i>peace corps</i>
	fredsprocess	1987k	jfr eng <i>peace process</i> ; OED 1975
NEO	freestyle (apparat)	1981	urspr varumärke, svensk bildn till eng <i>free</i> o <i>style</i>
NEO	freestyle (skidterm)	1982	av eng <i>freestyle</i>
GJ	freeware (gratisprogram)	1996k	av eng, datorterm
NEO	freon	1930t	konstruerat varumärke; OED varunamn 1932
NEO	frilans	1945	av eng <i>freelance</i> , urspr om legoknekt
NO	frilansa	1953	jfr eng <i>free-lance</i> , se frilans 1945
NO	fringe benefit	1980	av eng <i>fringe benefit</i>
NEO	fringis	1980	till eng <i>fringe benefit</i> , till <i>fringe</i> o <i>benefit</i>
NEO	frisbee	1978	av eng, urspr varumärke till varumärket <i>Frisbie</i>
NEO	frosta av	1930-t	efter eng <i>defrost</i> , jfr avfrosta 1947
NO	frostad	1972	efter eng <i>frosted</i>
NY	frukost-tv	1990	efter eng <i>breakfast television</i>
NO	frustration	1960-t	nylån fr eng [ej i OSA]
NO	frustrera	1965	nylån av eng <i>frustrate</i> , bel 1630-1857 SAOB, 1927 föråldr
NO	frysa	1965	efter eng <i>freeze</i> , stoppa upp i rörelse
NO	frystorka	1957	efter eng <i>freeze-dry</i>
D	full sysselsättning	1962	av eng <i>full employment</i>
	fully fashioned	1950-t	uppf. 1877 (anv om trikåvaror)
NO	fulsnygg	1965	efter eng <i>ugly-pretty</i>
	fult spel	1995k	efter eng <i>foul play</i> , jfr sv elakt spel
NEO	fundamentalism	1932	utan etym [jfr eng <i>fundamentalism</i>]
NEO	fundamentalist	1950	utan etym [[jfr eng <i>fundamentalist</i>]
NEO	funk	1978	av eng till <i>funky</i> 'illaluktande, rökig'; OED 1959, musikterm
NY	funktionell mat	1992	av eng <i>functional food</i>
NO	fusion	1952	efter eng
GJ	futures	1995k	av eng, ekon.term
NEO	futurolog	1967	efter eng <i>futurologist</i>
NO	futurologi	1968	efter eng <i>futurology</i> 1940-t
D	fyllmedel	1962	efter eng <i>filler</i>

NEO	fytotron	1958	av eng <i>phytotron</i> , till grek <i>phyton</i>
NO	fågelskådare	1954	möjl efter eng <i>bird watcher</i>
NO	fågelskådning	1950-t	möjl efter eng <i>bird watching</i>
ELD	födelsekontroll	1933	jfr <i>birth control</i> ; NEO utan etym
NEO	följa upp	1952	jfr eng <i>follow up</i>
	fönster, datorterm	1980-t	jfr eng <i>window</i>
NO	fönstershoppa	1964	efter eng <i>window shopping</i>
NY	företagspark	1987	efter eng <i>industrial park</i>
NY	företagsängel	1992	efter eng <i>business angel</i>
NEO	förlorade generationen	1920-t	NEO oident. ex.; OED Hemingway <i>lost generation</i> , 1926; sv. övers. 1929
NO	förny(else)bar	1974	eft eng <i>renewable</i> , jfr förnybar 1970-t
NEO	förnybar	1970-t	efter eng <i>renewable</i>
NO	förstaslagsförmåga	1979	efter eng <i>first-strike capability</i>
NO	försäljningsbolag	1962	jfr eng <i>selling company</i>
NO	försäljningsminded	1959	efter eng <i>sales minded</i>
NO	förtroendeklyfta	1967	efter eng <i>credibility gap</i> , se övr ssg -gap /-klyfta
D	förtunning, ny bet	1962	efter eng <i>thinner</i>
NY	fötter, få kalla	1970-t	efter eng <i>get cold feet</i>
NY	fötterna, ha bra/varmt på ~	1983	jfr få kalla fötter efter eng <i>get cold feet</i>
NY	fötterna, rösta med	1987	efter eng <i>vote with one's feet</i>
NEO	gaff	1968	av eng <i>gaff</i> , fra <i>gaffe</i> , fisketerm
NEO	gaffeltruck	1940-t	efter eng <i>fork-lift</i>
NEO	gag	1940-t	av eng, urspr 'munkavle'
NO	gaggig	1950	möjl via eng, till fr <i>gaga</i>
NEO	Gallup	1948	till <i>Gallup</i> , am. sociolog
NY	galna ko-sjukan	1990	efter eng <i>mad cow disease</i>
NEO	gambler	1976k	av eng; NEO odat, utan etym
NEO	game	1900	av eng, identiskt m gamman fornsv
NO	gammastråle	1904	jfr eng <i>gamma ray</i> , OED 1903
NEO	gangster	1920-t	av eng, till <i>gang</i>
NO	-gap	1960-t	efter eng <i>gap</i>
NO	gap, trovärdighets-	1966	efter eng <i>credibility gap</i> , jfr förtroendeklyfta
NEO	garden party	1900	av eng
NY	garderob, komma ut ur ~en	1979	efter amer eng <i>come out [of the closet]</i>
NEO	gasolin	1926	av eng <i>gasoline</i> , till <i>gas</i> o lat <i>oleum</i>
NEO	gate	1982	av eng
NY	gatubarn	1984	efter eng <i>street kid</i>
	gatumode	1991p	jfr eng <i>street fashion/ style</i>
NY	gatusmart	1993	efter eng <i>streetsmart</i>
NO	gatuteater	1969	efter eng <i>street theatre</i>
NEO	gauge	1957	av eng, textilterm
NEO	gay	1976	av eng
NEO	gel	1908	av ty el eng
NEO	gelcoat	1960	till <i>gel</i> o <i>coat</i>
NEO	gem	1934	trol. t amer. eng. <i>gem paper clip</i> (varumärke)
NY	gender	1993	av eng

NO	generalförsamling	1949	efter eng <i>general assembly</i>
NO	generalist	1968	efter eng <i>generalist</i>
NO	generation, ny bet	1960	efter eng <i>generation</i> , vidgad bet
ELD	generationsklyfta	1970	jfr <i>generation gap</i> ; NEO utan etym
NO	genetisk kod	1960-t	efter eng <i>genetic code</i>
NY	genetiskt fingeravtryck	1987	efter eng <i>genetic fingerprint</i>
NO	genmanipulation	1977	efter eng <i>genetic manipulation</i>
NY	genmodifierad	1992	jfr eng <i>genetically modified</i>
NY	genmodifiering	1996	jfr eng <i>genetic modification</i>
NO	genocid	1940-t	av eng <i>genocide</i>
NEO	gensare	1914	av eng <i>guernsey</i> [sic] till namnet på ö i Eng kanalen
NEO	gentleman's agreement	1947	av eng till <i>agreement</i>
NY	genus, ny bet	1990	efter eng <i>gender</i>
NO	geotermisk	1957	jfr eng <i>geothermic</i>
NO	geriatrik	1949	av eng <i>geriatrics</i>
NO	geriatrisk	1961	efter eng <i>geriatrics</i> , se geriatrik 1949
NO	gerontologi	1949	av eng <i>gerontology</i> ; OED 1903
NO	getto, ny bet	1970	efter eng <i>ghetto</i> ; OED: antagl efter ital <i>getto</i>
NY	gettoisering	1986	efter eng <i>ghettoization</i>
NEO	ghostwriter	1949	av eng till <i>ghost</i> o <i>writer</i>
NEO	gig	1982	av eng, ovisst urspr; OED 1926
GJ	gigabit/byte	1995	NEO <i>giga-</i> efter grek, 1973
NEO	gimmick	1961	av amer slang <i>gimmick</i> [sic], okänt urspr; OED möjl anagram på <i>magic</i> , 1926
NEO	gin rummy	1945	av eng, trol till <i>gin</i> o <i>rummy</i> , 'konstig'
NEO	ginger ale	1949	av eng
	girl power	1997p	av eng
NO	giv	1949	efter eng <i>deal</i> , eg giv i kortspel, e <i>New Deal</i>
NO	glaciolog	1956	jfr eng <i>glaciologist</i>
NO	glaciologi	1949	av eng <i>glaciology</i>
NEO	glamour	1946	av eng, 'förtrollning', urspr skotsk var av <i>grammar</i>
NO	glamourflicka	1949	efter eng <i>glamour girl</i>
NO	glamourisera	1948	efter eng <i>glamourize</i>
NO	glamourös	1950	efter eng <i>glamorous</i>
GJ	glamrock	1995k	av eng; OED 1974, till <i>Glamour Rock</i>
NO	glasfiber	1952	efter eng <i>glass fibre</i> , jfr ssg
NEO	glassig	1970-t	efter eng <i>glassy</i> [sic]; jfr OED <i>glossy</i> 1556
NY	glastak, ny bet	1991	efter eng <i>glass ceiling</i>
NEO	glencheck	1940-t	av eng, till <i>glen</i> o <i>check</i>
NO	glidform	1952	efter eng <i>gliding form</i>
NY	global, ny bet	1989	efter eng
NY	globalisering	1985	jfr eng <i>globalisation</i>
NEO	globetrotter	1904	av eng <i>globetrotter</i> , till <i>globe</i> o <i>trot</i>
NO	glycerol	1964	av eng <i>glycerol</i> t <i>glycerin</i> [sic] o <i>alcohol</i>
NY	glödvandring	1993	motsv eng <i>fire walk</i>
NEO	go	1965	av eng, till vb

NEO	go-cart	1960	av eng, trol varumärke till <i>go</i> o <i>cart</i> , jfr OED <i>go-kart</i> 1959
NEO	goggles	1928	av eng, urspr 'skyddsglasögon' till <i>goggle</i> 'glo, rulla m ögonen'
NO	go-go[dans]	1960-t	via eng, av fra <i>à gogo</i>
NEO	go-go-flicka	1969	via eng, till <i>Whisky à Gogo</i> i Paris, till fra <i>à gogo</i>
NEO	gold-digger	1943	av eng
	golden goal	1995p	av eng, OED 1994
NEO	golden retriever	1950	av eng
NO	golfa	1950	jfr eng <i>golf</i>
OSA	golfare	1927	jfr eng <i>golfer</i>
NY	golv, ny bet	1990	efter eng <i>floor</i> , jfr tak efter eng <i>ceiling</i>
NY	golvet, gå genom	1995	efter eng <i>go through the floor</i>
NEO	goodwill	1928	som ekon term, av eng
	Goretex	1973	av varumärke <i>Goretex</i>
NO	gorilla, ny bet	1969	efter eng <i>gorilla</i> , hantlangare åt gangster
NEO	gospel	1950-t	av eng, eg <i>evangelium</i> , av forneng <i>god</i> o <i>spell</i> 'nyhet'
NEO	gossamer	1960-t	trol till äldre eng <i>gos</i> 'gås' o <i>somer</i> 'sommar'
GJ	goth	1997k	efter eng <i>gothic</i> , <i>goth</i> ; musik/modeterm
NEO	g-punkt	1960-t	efter eng <i>G-spot</i> till begynnelsebokst i namn på <i>Gräfenberg</i> , ty gynekolog
NY	grabbig	1990	jfr eng <i>laddish</i>
NEO	graf	1950-t	av eng <i>graph</i> , kortord f <i>graphic formula</i> , matematikterm
NEO	grafem	1955	av eng <i>grapheme</i> , av grek <i>graphema</i>
NEO	graffiti	1975	av eng <i>graffito</i> plur <i>graffiti</i> , av ita <i>graffito</i> plur <i>graffiti</i> , till <i>graphein</i>
NY	grammatik, ny bet	1984	efter eng <i>grammar</i> , bildl om grundläggande principer
NY	grammofonkusk	1992	efter eng <i>disc jockey</i>
NEO	grand old man	1909	av eng
NEO	grand slam	1970-t	av eng, sportterm
NO	granul	1949	av eng <i>granule</i>
NEO	grapefrukt	1906/ 1939	i formen grapefruit/ grapefrukt, av eng <i>grapefruit</i> till <i>grape</i> o <i>fruit</i>
NEO	graviton	1959	av eng, mod bildn till lat <i>gravitas</i> o <i>-on</i> , fysikterm
NEO	gray	1977	t namnet på strålbiologen <i>Gray</i> , fysikterm
	greatest hits	1987k	av eng
NEO	green	1928	av eng <i>putting green</i> , till <i>green</i> , golfterm
GJ	green card	1997k	av eng
GJ	greenfee	1996k	av eng, golfterm
GJ	grid	1997k	av eng, term inom beteendevetenskap
NO	grill	1958	efter eng <i>radiator grille</i> , kylargaller på bil
NO	grilla	1948	efter eng <i>grill</i> ; jfr OSA/NEO:grill 1837
NEO	grodman	1940-t	efter eng <i>frogman</i>
NEO	groggy	1920	av eng, 'berusad', sportterm
GJ	groovy	1995k	av eng
NEO	groupie	1969	av eng, till <i>group</i>

NO	grundforskning	1940-t	efter eng <i>basic research</i>
NY	grunge	1991	av eng
NY	grungig	1993	jfr eng <i>grungy</i>
NO	gruppa	1970-t	jfr eng <i>group</i>
NO	grupparbete	1947	efter eng <i>group work</i>
NO	gruppdynamik	1954	efter eng <i>group dynamics</i>
NO	gruppsex	1966	efter eng <i>group sex</i>
NO	gruppteater	1967	efter eng <i>group theatre</i>
	gruppterapi	1951	jfr <i>group therapy</i> ; OED 1943
NO	grå marknad	1958	jfr eng <i>grey market</i>
NY	grå panter	1982	jfr eng <i>grey panther</i>
NY	gråzon	1985	jfr eng <i>grey area</i>
NO	gräsrot, ny bet (NEO 1969)	1968	efter eng <i>grass root</i>
NO	gräsrotsdemokrati	1969	efter eng <i>grass root democracy</i>
NO	gräsrotsnivå	1969	efter eng <i>grass root level</i>
ELD	gröna fingrar	1995k	jfr eng <i>green fingers</i> ; OED 1934; NEO odat
NO	gröna revolutionen	1969	efter eng <i>Green Revolution</i>
	grönt kort	1987k	jfr eng <i>green card</i> , sportterm
NO	guida	1959	jfr eng <i>guide</i>
	gula sidor (telekatalog)	1960-t	jfr eng <i>yellow pages</i> ; OED 1908
NEO	guldrusch	1920-t	efter eng <i>gold-rush</i>
NEO	gummikula	1970-t	utan etym [jfr eng <i>rubber bullet</i> OED 1971]
NEO	guppy	1940-t	e. <i>Guppy</i> , präst på Trinidad
NEO	gurkha	1909	av eng, till <i>Gurkha</i> , namn på provins i Nepal
NO	guru	1970-t	efter eng <i>guru</i> av hindi; NEO 1909, utv. anv. 1970t
NEO	gym	1936	av eng, kortform f <i>gymnasium</i>
GJ	gymkhana	1991p	av eng, sportterm; OED efter Hindustani <i>gend-khana</i>
NO	gymping	1983	efter mönster av eng <i>jogging</i> o <i>stretching</i>
NO	gyrostabilisator	1949	efter eng <i>gyrostabilizer</i>
NO	gå stadigt	1949	efter eng <i>go steady</i> , jfr kila stadigt
NY	gåing	1985	efter eng <i>walking</i>
NEO	gäng	1911	av eng <i>gang</i>
NY	göra en XX[are]	1992	jfr eng <i>do a Garbo</i>
NO	gör-det-självmetoden	1957	efter eng <i>do-it-yourself</i>
NO	ha [en bra dag]	1970-t	efter eng <i>have [a nice day]</i>
NY	hackare	1992	efter eng <i>hacker</i> , jfr hacker
NEO	hacker	1983	av eng, till <i>hack</i> 'knacka på tangenter'
NEO	hagga	1960-t	jfr eng <i>hag</i> 'häxa'
NEO	hajk	1935	av eng <i>hike</i> , ovisst urspr
NY	hajp, hype	1990	av eng <i>hype</i>
NY	hajpa upp sig	1996	jfr eng <i>to be hyped up</i>
NY	hajpa, hypa	1992	efter eng <i>hype</i> , se 1990
NY	hajpad, hypad	1990	efter eng <i>hype</i>
NY	hajpning	1994	efter eng <i>hype</i> , se hype/hajp 1990
	halfpipe	1995k	av eng, ny OS-gren i vintersport
	Halloween	1990p	av (am) eng

	hallstämplad, ny bet	1996k	jfr eng <i>hallmarked</i>
NO	hallucinogen	1958	jfr eng <i>hallucinogenic</i>
	halterneck	1999p	efter eng <i>halter</i> ; OED 1935, <i>halter neck</i> 1936
NEO	halvback	1900	av eng <i>half back</i> , sportterm
NEO	halvnelson	1921	[jfr eng <i>half nelson</i>], se även dubbelnelson, nelson
NEO	hamburgare	1959	av eng <i>hamburger</i> , förk av <i>Hamburger steak</i> till stadsnamnet <i>Hamburg</i>
NEO	hammock	1962	av eng, av spa <i>hamaca</i> , urspr indianord
GJ	hammondorgel	1937	e uppfinnaren, am <i>Hammond</i>
NEO	handikapp	1961	av eng <i>handicap</i> , till <i>hand in cap</i> , urspr om hasardspel
NO	handikapp/cap	1969	efter eng <i>handicap</i>
NO	handikappad	1959	efter eng <i>handicapped</i>
NEO	handout	1980-t	av eng <i>hand-out</i> , till <i>hand out</i> vb
NO	handplocka, ny bet	1959	efter eng <i>handpick</i> , bildl bet
NEO	hands	1900	av eng, till <i>hand</i> , sportterm
NY	handsfree	1982	av eng
GJ	hanggliding	1999p	av eng
GJ	hangup	1996k	av eng
NEO	happening	1962	av eng, till <i>happen</i>
NEO	happy end	1940-t	av eng <i>happy ending</i>
NY	happy hour	1987	av eng
NY	hardcore	1989	av eng
NO	hardtop	1957	av eng
NO	hardware	1969	av eng <i>hardware</i>
GJ	Harris tweed	1998k	av eng, varumärke
NO	hasch	1967	efter eng <i>hash</i> , kortord f <i>hashish</i> ; OED 1959
NO	hastighetsgräns	1957	jfr eng <i>speed limit</i>
NEO	hat trick	1924	av eng, urspr cricketterm
NY	hatgrupp	1993	av eng <i>hate group</i>
NEO	hawaiimusik	1940-t	utan etym
NO	H-bomb	1940-t	efter eng <i>H-bomb</i> , kortord f <i>Hydrogenbomb</i> [sic]
GJ	headbanging	1998k	av eng, musikterm
NY	headhunter	1983	av eng
NY	headhunting	1981	av eng
GJ	headset	1996k	av eng
GJ	healing	1987k	av eng
NEO	hearing	1963	av eng, till <i>hear</i>
NY	heavy metal	1984	av eng
GJ	hedge(fonder)	1995k	efter eng <i>hedging</i>
NO	helautomatiserad	1959	jfr eng <i>fully automated</i>
NEO	helikopter	1910	av eng <i>helicopter</i> , av fra <i>hélicoptère</i>
NO	heliport	1955	av eng <i>heliport</i> efter <i>airport</i> , <i>sea-port</i>
NEO	he-man	1940	av eng, till <i>he</i> och <i>man</i>
NY	hemland, ny bet	1984	efter eng <i>homeland</i> , sydafri term
NO	hemrum	1973	efter eng <i>home-room</i>
NY	hemsida	1995	efter eng <i>home page</i>
NO	herbucid	1949	efter eng <i>herbicide</i>

NO	het linje	1963	efter eng <i>hot line</i> , urspr 1950-t, direktlfn
NO	het potatis	1960	efter eng <i>hot potato</i>
NO	het, ny bet	1960-t	efter eng <i>hot</i>
NEO	hi-fi	1958	av eng, kortord f <i>high fidelity</i>
ELD	high life	1997	av eng
GJ	highbrow	1995k	av eng; jfr högbrynt
NO	high-fidelity	1958	av eng <i>high fidelity</i>
	high-five	1993p	av eng; OED 1980
GJ	highlight	1998k	av eng
NEO	high-tech	1980	av eng <i>high tech</i> , kortord f <i>high technology</i>
NY	hightech/hi-tech	1981	av eng <i>high-tech</i> , <i>hi-tech</i> , kortord f <i>high technology</i>
NY	hightechstil	1981	var. former i belägg: High-Tech-stil, high tech-stil
GJ	hillbilly	1998k	av eng, musikterm
D	himmelsreklam	1962	efter eng <i>sky advertising</i> ; OED <i>sky-writing</i>
GJ	hint	1996k	av eng
NY	hip-hop, hipphopp	1984	av eng <i>hip-hop</i>
NY	hiphoppare, hipphoppare	1987	av eng <i>hip-hopper</i>
NEO	hipp	1961	av eng <i>hip</i> 'informerad, medveten', okänt ursprung; OED 1904
NEO	hippa	1901	trol t hipp (1850), av eng <i>hip (hooray)</i>
NO	hippie	1967	av eng
NEO	hit	1962	av eng
NO	hitlista	1962	efter eng <i>hit list</i>
NEO	HIV, även hiv (NY)	1986	av eng, förk av <i>Human Immunodeficiency Virus</i>
NO	hjärndöd	1966	efter eng <i>brain death</i>
NO	hjärnflykt	1969	jfr eng <i>brain-drain</i>
NEO	hjärnstorm	1970-t	av eng <i>brainstorm</i>
NEO	hjärntrust	1937	efter eng <i>brain trust</i>
ELD	hjärntvätt	1955	NEO utan etym [via eng <i>brainwash</i> efter kin] OED <i>brainwashing</i> 1950
NEO	hjärtlungmaskin	1952	jfr <i>heart-lung machine</i> OED 1959
NEO	hobby	1916	av eng, trol bildat t en smeknamnsform av <i>Robert</i> ; OED av <i>hobby-horse</i> , 1816
NEO	hockey-bockey	1962	till <i>hockey</i>
NEO	holdingbolag	1930	efter eng <i>holding company</i>
NEO	hole-in-one	1930-t	av eng
B	holiganer, NEO huligan	1905	se huligan
NEO	holism	1937	till grek; jfr eng; OED 1926
NEO	holistisk	1963	jfr eng <i>holistic</i> ; OED 1926
GJ	holocaust	1995k	av eng, till grek
NO	holografi	1965	av eng <i>holography</i>
NO	hologram	1966	av eng <i>hologram</i>
GJ	honkytonk	1996k	av eng
NY	hoppborg	1985	jfr eng <i>bouncy castle</i>
NEO	hormon	1912	jfr eng <i>hormone</i> , OED 1905
NY	hospice	1982	av eng

NY	hospis	1993	av eng <i>hospice</i>
NO	hospitalisera	1965	efter eng <i>hospitalize</i>
	hospits, -rörelsen	1996p	efter eng <i>hospice</i> , i bet 'vård i livets slutskede'
NEO	hot (jazz)	1933	av eng
	hot pants	1970-t	av eng
NO	hotta (upp)	1970-t	efter eng <i>hot</i> , till adj <i>hot</i>
	house (music)	1995k	av eng, musikterm
NEO	hovra	1968	efter eng <i>hover</i> ovisst urspr; OED <i>hove</i> f. 1600
GJ	html	1995k	av eng datorterm, <i>hypertext mark-up language</i> ; OED 1993
	hulahoop	1960-t	efter eng <i>hula hoop</i> ; OED 1958
NEO	hula-hula	1947	[via eng] av hawaiiska <i>hula-hula</i> ; OED 1853
NEO	huligan	1918	ökad anv fr 1970-talet, av eng <i>hooligan</i> ev till namnet på irländsk ligist; OED 1898
NEO	hulk	1970-t	av eng urspr av grek <i>holkas</i> 'pråm'
NO	humanekologi	1976	efter eng <i>human ecology</i>
NEO	humankapital	1980-t	utan etym [jfr <i>human capital</i> , Becker 1964]
NO	humanmedicin	1958	efter eng <i>human medicine</i>
NEO	hurts	1906	av eng <i>hutch</i> 'kista, binge, skjul'
NO	huvudjägare, ny bet	1979	efter eng <i>headhunter</i> , bildl
NO	huvudvärk, ny bet	1960-t	efter eng <i>headache</i> , bildl
NO	hydrokopter	1960	av eng <i>hydrocopter</i>
	hupa-t	1980-t	eng <i>hype</i> , jfr hajp, hajpad 1990
NO	hypersonisk	1960-t	efter eng <i>hypersonic</i>
NY	hypertext	1993	av eng
NO	hypnopedi	1967	av eng <i>hypnopedia</i>
	hårda droger	1994p	jfr eng <i>hard drugs</i>
NEO	hårddisk	1980-t	av eng <i>hard disc/ disk</i>
NEO	hårdkokt	1965k	efter eng <i>hard-boiled</i> , i bet. 'hårdför , tuff'
NO	hårdvaluta	1949	efter eng <i>hard currency</i> ; OED 1949
NEO	hårdvara	1970	efter eng <i>hardware</i>
NEO	hårnålskurva	1934	jfr eng <i>hairpin bend</i>
NO	hårsprej	1959	efter eng <i>hair spray</i>
NO	häckla, ny bet	1952	efter eng <i>heckle</i>
	hälsofarm	1992p	efter eng <i>health farm</i> ; OED 1927
NY	hälsofreak	1984	jfr eng <i>health freak</i>
NO	hängflygare	1981	efter eng <i>hanglider</i>
NEO	hängflygning	1970-t	efter eng <i>hang-gliding</i>
NO	hängglidare	1981	efter eng <i>hanglider</i> , anordning
NO	här och nu	1960-t	efter eng <i>here and now</i>
NO	hästsvansfrisyr	1950-t	efter eng <i>horse-tail</i> el <i>pony-tail</i> ; NEO 1954 utan etym; OED <i>pony-tail</i> 1952
NO	hög, ny bet	1959	efter eng <i>high</i> , narkotikapåverkad
NY	hög profil	1987	efter eng <i>high profile</i>
NO	högbrynt	1958	efter eng <i>highbrow</i>
NO	högenergifysik	1964	efter eng <i>high energy physics</i>
NO	höghastighetståg	1978	efter eng <i>high speed train</i> el fra

NEO	högnivåspråk	1970-t	efter eng <i>high level language</i>
NO	högoktanig	1952	efter eng <i>high-octane</i>
NY	högprofilerad	1992	jfr eng <i>high profile</i>
NY	högupplösning-tv	1988	efter eng <i>high definition television, HDTV</i>
NO	hök, ny bet	1966	efter eng <i>hawk</i> , Vietnamkrigsförespråkare
	hörna, ny bet	1911	jfr eng <i>corner-kick</i> , OED 1882; NEO belägg utan etym
NEO	icing	1939	av eng till <i>ice</i>
NO	icke-person	1974	efter eng <i>un-person</i> , Orwell 1984
NEO	icke-spridningsavtal	1960-t	efter <i>nonproliferation treat y</i>
NO	ickespridningsfördrag	1966	se -avtal 1960-t, efter <i>non-proliferation treaty</i>
NEO	icke-våld	1960-t	efter eng <i>nonviolence</i> ; OED 1920 <i>non-violence (Gandhi)</i>
NO	icke-våldslig	1966	jfr eng <i>non-violent</i>
NEO	ID-bricka	1955	e eng <i>ID</i> , kortord f <i>identity</i> el <i>identification card</i>
NO	idéman	1954	jfr eng <i>ideas man</i>
	identitetskort	1909	jfr eng <i>identity card</i> , jfr ID-kort
NO	identitetskris	1969	jfr eng <i>identity crisis</i>
NO	ideologisera	1953	efter eng <i>ideologize</i>
NEO	idiolet	1972	av eng <i>idiolect</i> , till grek <i>idios</i>
NO	idiotsäker	1949	efter eng <i>fool proof</i> [sic]; OED <i>fool-proof</i> 1902
NO	ID-kort	1965	efter eng <i>identity card</i>
NO	idolisera	1955	efter eng <i>idolize</i>
NY	ikon, nya bet.	1990	efter eng <i>icon</i>
NEO	image	1960	av eng av lat <i>imago</i>
NEO	immunologi	1959	utan etym; jfr eng <i>immunology</i> , OED 1910
	immunsystem	1987k	jfr eng <i>immune system</i> ; OED 1955
NEO	impedans	1900	av eng <i>impedance</i> , till lat <i>impedire</i>
NEO	implementera	1960-t	av eng <i>implement</i> , till <i>in-</i> o lat <i>plere</i>
NEO	implodera	1960	av eng <i>implode</i>
NO	implosion	1960	efter eng <i>implosion</i>
NO	impulshandla	1960	efter eng <i>buy on impuls</i> [sic]; OED <i>impulse buying</i> 1959
NO	-in, drive-	1954	av eng, se <i>drive-in</i> m ssg
NO	inbyte	1950-t	jfr eng <i>trade-in</i>
NO	inbytesbil	1959	jfr eng <i>trade-in car</i>
NY	incentiveresa	1990	till eng <i>incentive</i>
NEO	incident	1947	av eng, av lat <i>incidens</i> , pres part av <i>incidere</i>
NO	indata	1973	jfr eng <i>input data</i>
NY	indie	1990	av eng <i>indie</i> , kortform av <i>independent</i>
NY	indiepop	1992	efter eng, se indie 1990
NEO	indoktrinera	1956	efter eng <i>indoctrinate</i> , bildn till lat <i>doctrina</i>
NO	industridesign	1957	efter eng <i>industrial design</i>
NO	industridesigner	1957	efter eng <i>industrial designer</i>
NO	industriell formgivare	1946	efter eng <i>industrial designer</i>
NO	industriell formgivning	1947	efter eng <i>industrial design</i>
NO	industrispion	1950-t	efter eng <i>industrial spy</i>

NEO	industrispionage	1958	efter eng <i>industrial espionage</i>
NEO	inert (gas etc)	1909	av lat <i>iners</i> [jfr eng <i>inert gas</i> , OED 1885]
NO	infallsvinkel, ny bet	1961	jfr eng <i>angle of approach</i>
NEO	inflation	1916	modern bildning till lat <i>inflatio</i>
D	inflationsgap	1962	efter eng <i>inflation gap</i>
NO	inflationsspiral	1959	efter eng <i>inflationary spiral</i>
NO	inflationssäker	1970-t	jfr eng <i>inflation proof</i>
NO	info	1972	efter eng <i>info[rmation]</i>
NEO	informatik	1969	av eng <i>informatics</i> ; OED ry <i>informatika</i> 1966, eng <i>informatics</i> 1967; NO av fra <i>informatique</i>
NO	informationsbehandling	1964	efter eng <i>information processing</i>
NO	informationsexplosion	1970	trol efter eng <i>information explosion</i>
NO	informationssökning	1966	efter eng <i>information retrieval</i>
	informationsteknik	1965k	jfr eng <i>information technology</i> ; OED 1958
NO	informationsteori	1963	efter eng <i>information theory</i>
NY	infotainment	1989	av eng, kortord f <i>information o entertainment</i>
NO	infralampa	1958	jfr eng <i>infra lamp</i>
NO	infraljud	1964	efter eng <i>infrasonics</i>
NO	infrastruktur	1958	se -struktur
NEO	ingenmansland	1931	efter eng <i>no man's land</i> ; OED 1908
NO	initialord	1947	jfr eng <i>initial word</i>
NO	initiera	1960-t	nylån efter eng <i>initiate</i> ; SAOB 1893, föråldr 1933
NEO	injektera	1950	av eng <i>inject</i>
NO	inkoda	1960-t	efter eng <i>encode</i>
NO	inkomstklyfta	1959	efter eng <i>income gap</i>
NO	inkomstpolitik	1960-t	jfr eng <i>income policy</i>
NY	inline	1993	av eng <i>inline</i> , åkning på inlines
NY	inlines	1996	av eng
NY	inlineskridskor	1990	efter eng <i>inlines</i>
NY	inlineåkare	1997	jfr inlines
NO	inlärningsmaskin	1959	efter eng <i>teaching machine</i>
NEO	inne, ny bet	1964	efter eng <i>in</i> , förkortn av <i>in fashion</i>
NEO	inner	1918	förk av <i>innerforward</i> , efter eng <i>inside forward</i>
ELD	innerstad	1929	jfr <i>inner city</i> ; NEO utan etym
NO	innovation	1960-t	efter eng <i>innovation</i> , vidgad anv
NO	innovatör	1960-t	efter eng <i>innovator</i>
NEO	input	1950-t	av eng
NO	input-output	1954	av eng
NEO	inside information	1950-t	av eng
NO	inside-jobb [-aj-]	1982	till eng <i>inside</i>
NEO	insider	1960	av eng
NO	insideskunskap	1965	efter eng <i>inside knowledge</i>
GJ	Instamatic(-kamera)	1987k	efter eng, av varumärke
GJ	instant	1996k	av eng
NO	institutionalisera	1957	efter eng <i>institutionalize</i>
GJ	instrumentell (i ng)t	1998k	efter eng, <i>instrumental</i> , ny konstr
NO	integration, ny bet	1957	efter eng
NO	integrerade kretsar	1960	efter eng <i>integrated circuits</i>

NEO	intelligenstest	1950	utan etym [jfr eng <i>intelligence test</i> OED 1914]
NY	intelligent, ny bet	1982	efter eng, datorterm
NEO	intension	1970	filosof term, ur lat [jfr eng; OED: W. Hamilton 1836–60]
NO	intensiv, arbets-	1966	efter eng <i>labour intensive</i> , se arbetskraftsintensiv
NO	intensiv, arbetskrafts-	1969	efter eng, <i>labour intensive</i> , se arbetsintensiv
NO	intensiv, kapital-	1965	efter eng <i>capital-intensive</i>
NO	intensivkurs	1964	efter eng <i>intensive course</i>
NO	intensivvård	1962	efter eng <i>intensive care</i>
NEO	interaktion	1958	av eng <i>interaction</i>
NEO	interaktiv	1977	av eng <i>interactive</i>
NEO	intercitytåg	1983	jfr ty <i>Intercity-Zug</i> [sic], till <i>inter</i> , eng <i>city</i>
GJ	intercom	1997k	av eng
NO	interdisciplinär	1960	efter eng <i>intradisciplinary</i>
GJ	interface	1990p	av eng; OED 1962
NEO	interferens (sport)	1948	av eng <i>interference</i> till <i>interfere</i>
NO	interferon	1980	av eng <i>interferon</i> , OED 1957
NO	interkontinentalrobot	1958	efter eng <i>intercontinental robot</i>
GJ	interlock (trikå)	1995k	av eng
NEO	internalisera (NO)	1954	efter eng <i>internalize</i>
NY	internet	1992	av eng <i>Internet</i> , OED 1986
NO	interplanetarisk	1957	jfr eng <i>interplanetary</i>
NO	interrailkort	1970-t	till eng <i>Inter-Rail</i> , kortord f <i>International rail</i>
NY	intertextualitet	1982	eng <i>intertextuality</i>
NY	intranät	1996	av eng <i>Intranet</i>
NY	intraprenör	1982	av eng <i>intrapreneur</i> , e am G. Pinchots bok <i>Intrapreneuring</i> , 1985
NY	intraprenörskap	1982	efter eng <i>intrapreneurship</i>
NEO	intro	1980	[jfr eng]
NEO	introvert	1949	till lat [jfr eng; OED 1918]
NEO	invariant, mat term	1939	av eng
NEO	investera	1915	jfr eng <i>invest</i> , ty <i>investieren</i> av lat <i>investire</i>
NY	investerarrelationer, IR	1986	av eng <i>investor relations</i>
NEO	investmentbolag	1929	efter eng <i>investment company</i>
NO	involvera	1965	nylån efter eng <i>involve</i> , 1634 SAOB, 1933 föråldr
NEO	IQ	1930	förk av eng <i>intelligence quotient</i>
GJ	Irish coffee	1995k	av eng
NEO	isbergssallad	1966	efter eng <i>iceberg lettuce</i>
GJ	ISBN	1995k	av eng bokkod, <i>International Standard Book Number</i> , se NE; OED 1969
GJ	ISDN	1995k	av eng <i>Integrated Services Digital Network</i>
NEO	ishockey	1907	av eng <i>ice hockey</i>
NEO	isigt	1969	förvrängning av eng <i>easy</i>
NEO	isogloss	1947	till grek; OED 1925

NEO	isolationism	1920-t	utan etym [jfr eng <i>isolationism</i> , OED 1922]
NEO	isotop	1921	till grek; jfr <i>isotope</i> , OED 1913
GJ	ISSN	1970-t	bibl term, se NE
	IT	1980-t	av eng <i>information technology</i> , OED 1982
NEO	ivorian	1972	av eng <i>Ivorian</i> till <i>Ivory Coast</i>
NO	ivoriansk	1972	efter eng <i>Ivorian</i>
NEO	jabb	1925	av eng <i>jab</i> , av ljudsymboliskt ursprung
NEO	jacketkrona	1947	av eng <i>jacket crown</i> , till fra <i>jaquette</i>
NEO	jackpot	1965	av eng till <i>jack</i> 'knekt'
NO	jackpott	1965	efter eng <i>jack-pot</i>
NY	jacuzzi	1980	av eng <i>jacuzzi</i> , varumärke, OED 1966
NEO	jaggernaut	1912	via ty eller eng ur hindi <i>Jagannath</i> 'världens herre, den indiske guden Vishnu'
NEO	jam	1940	till <i>jamma</i> [dock 1950-tal]
GJ	jam session	1997k	av eng
NEO	jamboree	1922	av eng, eg 'högljudd fest', ovisst urspr
NEO	jamma	1950-t	av eng <i>jam</i> 'improvisera vid jam session'
NEO	japp	1974	jfr eng <i>yap</i>
NEO	jazz	1919	av eng, av omdisk urspr
NO	jazzbalett	1959	jfr eng <i>jazzballet</i> [sic]
NEO	jeans	1954	av eng, pl av <i>jean</i> 'bomullstwill' t stadsn. <i>Genua</i>
NEO	jeep	1944	av eng, trol efter uttalet av initialerna <i>g</i> och <i>p</i> i <i>general purpose war truck</i> , OED 1941
NEO	jersey	1930	av eng till <i>Jersey</i> , namn på ö i Eng kanalen
NO	Jesusfolket	1971	efter eng <i>Jesus people</i>
NO	Jesusrörelsen	1971	efter eng <i>Jesus Movement</i>
NEO	jet	1958	av eng
NEO	jet set	1960-t	av eng, OED 1951
	jet ski	1993p	efter eng, sportterm
NO	jetdrift	1958	jfr eng <i>jet propulsion</i>
NO	jetflygplan	1959	efter eng <i>jet airplane</i>
NY	jetlag	1986	av eng <i>jet lag</i>
NO	jetmotor	1958	efter eng <i>jet engine</i>
NO	jetplan	1958	efter eng <i>jet plane</i>
NO	jetsettare	1982	av eng <i>jetsetter</i> [sic]
NO	jetstråle	1959	efter eng <i>jet</i>
NO	jetström	1947	efter eng <i>jet stream</i>
NO	jetåldern	1958	jfr eng <i>jet age</i>
NEO	jiddisch	1908	av ty ~; OED: anglifiering av ty. <i>jüdisch</i>
NEO	jingel	1980-t	av eng <i>jingle</i> av ljudhärmande urspr
NEO	jippo	1950-t	trol av eng <i>gippo</i> 'soppa, skojeri' till <i>gipsy</i>
NEO	jitterbug	1944	av eng, till <i>jitter</i> 'röra sig nervöst' och <i>bug</i> 'entusiasm, mani'
NEO	jodhpurs (ridbyxor)	1954	av eng, till indiska ortnamnet <i>Jodhpur</i>
NO	jodhpurs (kängor)	1980	av eng [<i>jodhpur boots</i>]
NEO	jogga	1914	av eng <i>jog</i> ; NO 1970-t
NEO	jogging	1932	av eng, till <i>jog</i> 'ojämhet, kant'

NEO	joint	1970-t	av eng
NEO	joint venture	1970	av eng
NEO	joker	1903	av eng
NO	jonmotor	1959	efter eng <i>ion engine</i>
	jordnötssmör	1990p	jfr eng <i>peanut butter</i> , OED 1903
NO	jordresurssatellit	1962	efter eng <i>earth resources satellite</i> , se -satellit
NEO	jordskredsseger	1965	trol efter eng <i>landslide victory</i>
NO	jos / juice	1950	av eng <i>juice</i>
NEO	joule	1910	till namnet på fysikern <i>Joule</i>
NY	joystick	1986	av eng
NEO	juice	1950	av eng
NEO	jukebox	1950	av eng, till am sydstatsslang <i>juke</i> 'värdhus, sylta, bordell', till <i>gullah, juke, joog</i>
NEO	jumbo	1912	av eng, trol till <i>Jumbo</i> , namn på stor elefant i London Zoo
NO	jumbo-	1960-t	efter eng <i>jumbo</i> , urspr elefantnamn, se jumbo
NO	jumbojet	1967	efter eng <i>jumbo jet</i>
NO	jumbojätte	1967	skämtsam ombildn av jumbojet
NEO	jumper	1921	av eng, trol till <i>jump</i> 'kort mansrock', ev av fra <i>jupe</i>
NO	jumperset	1954	efter eng <i>jumper set</i> [sic]; OED <i>twin set</i>
	jungle	1995k	av eng, musikterm
NY	junior (adj)	1992	av eng
NY	junkfood	1987	av eng <i>junk food</i>
GJ	just-in-time	1995k	av eng
NO	jämlik (i komp o sup)	1960-t	jfr eng <i>equal</i> , i George Orwells <i>Animal Farm</i>
NEO	järnlunga	1958	utan etym [jfr eng <i>iron lung</i> , OED 1932]
NO	järnridå	1946	efter eng <i>iron curtain</i> , OED 1920, Churchill-tal 1946
NEO	kabel-TV	1964	av eng <i>cable TV</i>
NEO	kabin	1907	av eng <i>cabin</i> , av fra <i>cabine</i>
NO	kabinbåt	1966	efter eng <i>cabin boat</i>
	kaka, ny bet	1990-t	jfr eng <i>cookie</i> , datorterm
NEO	kaki	1901	av eng, av urdu till <i>khak</i> 'damm', av persiskt urspr
NO	kakmix	1954	efter eng <i>cake mix</i>
NY	kalkon, ny bet	1986	efter amer eng <i>turkey</i>
NEO	kalkonfilm	1985	efter eng <i>turkey</i> ; OED 1927
NEO	kalkylator	1957	av eng <i>calculator</i>
NY	kall fusion	1989	av eng <i>cold fusion</i>
NO	kall: få kalla fötter	1970-t	efter eng <i>get cold feet</i>
NO	kallt krig	1948	efter eng <i>Cold War</i> , lanserat 1948 av W. Lippman [sic]; OED Orwell 1945, Lippmann 1947
NO	kanal, ny bet	1960-t	efter eng <i>channel</i> , om tv
NO	kanalväljare	1962	efter eng <i>channel selector</i>
NEO	kanonbåtsdiplomati	1960-t	efter eng <i>gunboat diplomacy</i> ; OED 1927
	kapitalflykt	1990p	jfr eng <i>capital flight</i>

GJ	karaktär, ny bet	1980-t	jfr eng <i>character</i>
OSA	karbonpapper	1901	jfr eng <i>carbon paper</i> , ty <i>Karbonpapier</i>
NEO	kardanaxel	1907	jfr eng <i>cardan shaft</i> [efter <i>Cardano</i> , ital matematiker]
NO	kardiolog	1961	jfr eng <i>cardiologist</i>
NEO	karisma	1960-t	av eng <i>charisma</i> av grek <i>kharisma</i>
NY	kartan, placera/sätta ngt på	1995	efter eng <i>put somebody/something on the map</i>
NEO	kartonist	1980	av eng <i>cartoonist</i> , av ita <i>cartone</i> 'papp'
NY	kasinoekonomi	1989	eng <i>casino economy</i>
NO	kasjunöt	1956	jfr eng <i>cashew</i> , tidigare acajounöt
NY	kassaflöde	1983	efter eng <i>cash flow</i>
NO	kassett	1960-t	efter eng <i>cassette</i>
NO	kassett, musik-	1970-t	efter eng <i>music cassette</i>
NO	kassett, video-	1970-t	efter eng <i>video cassette</i>
NO	kassettbandspelare	1960-t	efter eng <i>cassette tape recorder</i>
NO	kassettdäck	1974	av eng <i>cassett deck</i>
NEO	katamaran	1961	efter eng <i>catamaran</i>
NO	katastroffilm	1975	efter eng <i>catastrophe-film</i> [sic]; OED <i>disaster film</i> 1975, <i>disaster movie</i> 1976
NO	kategori: alla kategorier	1967	efter eng <i>all categories</i>
NEO	kavitation	1950	jfr fra, eng <i>cavitation</i>
NEO	kedja, varuhus- o likn	1965k	utan etym, ex utan dat; OED <i>chain store</i> 1910
D	kedjereaktion	1962	efter eng <i>chain reaction</i>
	keeper	1930	av eng
NEO	Kelvin	1936	till namnet på fysikern W. Thomson, lord <i>Kelvin</i>
NEO	keps	1910	av eng <i>capa</i> , plur av <i>cap</i>
NEO	ketchup	1933	av eng <i>ketchup</i> , av kin <i>ke-tsiap</i> el malajiska <i>kechap</i> 'fisksås'
NEO	keyboard	1978	av eng, till <i>key</i> och <i>board</i>
NEO	kick (spark)	1910	av eng
NEO	kick (upplevelse)	1959	efter eng
OSA	kicka	1910	av eng <i>kick</i>
	kickboxning	1990p	efter eng <i>kickboxing</i>
NEO	kick-off (sportterm)	1906	av eng <i>kickoff</i>
NY	kickoff, ny bet	1991	av eng <i>kick-off</i>
NEO	kickstart	1921	av eng <i>kick-start</i>
NEO	kidnappa	1932	av eng <i>kidnap</i> , till <i>kid</i> o <i>nap</i> 'övertumpla'
GJ	kill your darlings	1995k	av eng
NEO	killerinstinkt	1948	av eng <i>killer instinct</i> , till <i>kill</i> vb
GJ	kilobit/byte	1995k	av eng, datorterm
NO	Kinasyndrom, se s-	1979	efter eng [<i>China syndrome</i>], OED 1970
NEO	king-size	1960	NEO: av eng; NO: king size
NEO	kiropraktik	1924	av eng <i>chiropractic</i> till grek <i>kheiro</i> 'hand'
NEO	kiropraktor	1940	av eng <i>chiropractor</i> , se även <i>chiro-</i>
NY	kirurgisk, ny bet	1986	m stor precision, efter eng <i>surgical</i>
NY	kit	1982	av eng
NEO	kiwi	1970	efter eng <i>kiwi fruit</i>
NO	kiwifrukt	1972	efter eng <i>kiwi</i> , efter nyzeel fågelart
NO	klassa	1947	efter eng <i>class</i>

ELD	klassmedveten, -het	1997k	jfr eng <i>class-conscious</i> OED 1903
NEO	klerestorium	1928	trol latiniserad form av eng <i>clerestory</i> , <i>clearstory</i> 'upplyst våning'
NEO	klicka	1970-t	efter eng <i>click</i> , datorterm
NO	-klimat, ny bet	1960-t	jfr eng <i>climate</i>
NO	klocka in	1963	efter eng <i>clock in</i>
NO	klocka ut	1960-t	efter eng <i>clock out</i>
NEO	klon	1915	av eng <i>clone</i> , av grek <i>klon</i> 'ungt skott, kvist'
NO	klona	1968	efter eng <i>clone</i>
NEO	kluster	1960-t	av eng <i>cluster</i>
NO	-klyfta	1960-70-t	efter eng <i>gap</i>
NO	klyfta, förtroende	1967	efter eng <i>credibility gap</i>
NO	klyfta, generations-	1970	efter eng <i>generation gap</i>
NO	klyfta, inkomst-	1959	efter eng <i>income gap</i>
NO	klyfta, trovärdighets	1960-t	efter eng <i>credibility gap</i>
	klä ner sig	1995	jfr eng <i>dress up/down</i> se nerklädd
NEO	klöver, ny bet	1958	jfr eng <i>in clover</i> , 'rik; stadd vid kassa'
NO	knickers	1949	av eng
NEO	knocka	1924	av eng <i>knock</i>
NEO	knockdown	1930	av eng, till <i>knock o down</i>
NEO	knockout	1921	av eng, till <i>knock o out</i>
NEO	know-how	1964	av eng
NEO	knut	1969	jfr eng <i>knot</i> 'knop, knut', km per timme
NEO	kobbel	1925	av eng <i>cobbler</i> , ev till <i>cobble</i> 'fuska ihop'
NO	koda	1950	jfr eng <i>code</i>
	koda av, se av-	1973	efter eng <i>decode</i>
NO	koda in, se in-	1950	efter eng <i>encode</i>
NEO	kofferdamm	1943	av eng <i>cofferdam</i> till grek <i>kophinos</i>
NEO	kofångare	1925	efter eng <i>cow-catcher</i>
ELD	koka ner till	1996k	jfr eng <i>boil down to</i>
NO	kokareaktor	1957	jfr eng <i>boiling reactor</i>
NEO	kollagen	1910	av eng <i>collagen</i> , till grek <i>kolla o -genes</i>
NEO	kollektor (transistor)	1960	av medeltidslat [jfr eng <i>collector</i> , OED 1948]
NO	kolonialism	1951	av eng <i>colonialisme</i>
NEO	kolonialstil	1940-t	efter eng <i>colonial style</i>
NEO	kolumnist	1950-t	av eng <i>columnist</i>
NY	komfortabel, ny bet	1996	efter eng <i>comfortable</i>
NY	komma ut [ur garderoben], ny bet	1979	efter amer eng <i>come out [of the closet]</i>
ELD	kommersialisera	1947	av eng <i>commercialise</i>
NO	kommunicera, ny bet	1960-t	efter eng <i>communicate</i>
NO	kommunikation, ny bet	1960-t	efter eng <i>communication</i>
NO	kommunikationssatellit	1961	efter eng <i>communications satellite</i>
NO	kommunikativ	1970	efter eng <i>communicative</i>
NEO	kommunikator	1967	av eng <i>communicator</i> , jfr kommunikatör
NO	kommunikatör	1965	jfr kommunikator
	kompa	1976k	av eng <i>accompany</i>
NO	kompakt, kortord för kompaktbil	1962	av eng <i>compact</i> , kortord för <i>compact car</i>

NO	kompaktbil	1960	efter eng, se kompakt 1962
NY	kompaktboende	1992	efter eng <i>compact living</i>
NO	kompaktera	1971	efter eng <i>compact</i>
NO	kompaktor	1971	efter eng <i>compacter</i> [<i>compactor</i>]; OED 1947
NEO	kompaktskiva	1980-t	efter eng <i>compact disc</i>
NEO	kompatibel	1995	av eng <i>compatible</i> 1664, ny anv, odat.
NEO	koncentrationsläger	1902	jfr ty <i>Konzentrationslager</i> , efter eng <i>concentration camp</i>
NY	koncept	1983	efter eng <i>concept</i>
NEO	koncern	1919	av eng <i>concern</i> , till <i>concern</i> vb
NEO	kondom	1920-t	av eng <i>condom</i> , ovisst urspr
NEO	konduktans	1955	av eng <i>conductance</i> , till lat <i>conducere</i>
ELD	konformism	1961	<i>conformism</i>
NY	konfrontera, ~s med ngn	1986	efter eng <i>confront</i>
NEO	konnotation	1958	av eng <i>connotation</i> till lat <i>con-</i>
NEO	konnotera	1958	av eng <i>connote</i>
NEO	konsistent, ny bet	1970-t	av eng <i>consistent</i>
NO	konsumtionssamhälle	1968	jfr eng <i>consumer society</i>
NO	kontaktlins	1967	efter eng <i>contact lens</i>
NEO	kontaktor (eltekn)	1950	utan etym; OED 1910 <i>contactor</i>
NY	kontantkort	1984	jfr eng <i>cash card</i>
NO	kontantlös	1978	efter eng <i>cashless</i>
NO	kontext	1970-t	efter eng <i>context</i>
NEO	kontra	1954	efter eng <i>counter</i> , till lat <i>contra</i>
NY	kontrafaktisk	1992	eng <i>counterfactual</i> , tid filosofiterm
OSA	kontraksbridge	1927	efter eng <i>contract bridge</i>
NO	koordinator	1968	efter eng <i>coordinator</i>
OSA	korsord	1925	efter eng <i>crossword</i> [<i>puzzle</i>]
NY	kort, grönt, ny bet	1995	efter eng <i>green card</i> , bildl bet
NY	kort, gult, ny bet	1982	eng <i>yellow card</i> , varning i bildl bet
NY	kort, intelligent	1988	jfr eng <i>smart card</i>
NY	kort, rött, ny bet	1994	eng <i>red card</i> , bildl bet
	kort, smart	1990p	jfr eng <i>smart card</i>
NE	kortison	1990p	efter eng <i>cortisone</i> , OED 1949
NO	korts	1971	efter eng <i>shorts</i>
NO	korttidsminne	1968	efter eng <i>short-term memory</i>
NO	kostnadsnyttoanalys	1967	efter eng <i>cost-benefit analysis</i>
NEO	kovert	1973	av eng <i>covert</i>
NEO	koyot	1910	via amer eng av nahuatl (mexikanskt indianspråk) <i>coyotl</i>
NY	krabbpinne	1983	jfr eng <i>crabstick</i> , urspr japansk produkt, <i>surimi</i>
NEO	kracka	1946	av eng <i>crack</i> , ljudhärmande
NO	kracker	1964	av eng <i>cracker</i>
NY	kramare, träd-	1980	efter eng <i>tree-hugger</i>
NO	krascha, ny bet	1950-t	efter eng <i>crash</i> (NEO 1888)
NEO	kreativ	1959	av eng <i>creative</i> , till <i>create</i>
	kreativ bokföring	1992p	jfr eng <i>creative accounting</i>
NO	kreativitet	1959	av eng <i>creativity</i>

NY	kredit, ny bet	1983	efter eng <i>credit</i> , i bet erkänsla
NO	kreditkort	1960	efter eng <i>credit card</i>
ELD	kreditvärdighet	1976k	av eng <i>creditworthiness</i> ; OED 1940
NO	kremlolog	1964	efter eng <i>Kremlinologist</i>
NO	kremlologi	1963	efter eng <i>kremlinology</i>
OSA	kriminologi	1911	jfr eng <i>criminology</i> , fra <i>crimonologie</i>
NO	kringutrustning	1969	jfr eng <i>peripheral equipment</i>
NY	krinklad	1988	av eng <i>crinkled</i>
NY	kriscentrum	1983	efter eng <i>crisis center</i> [sic]
NEO	krispig	1982	av eng <i>crispy</i>
NY	kropp, ny bet	1986	jfr eng <i>body</i> 'fyllighet, styrka'
NO	kroppsbbyggare	1960-t	efter eng <i>body-builder</i>
NO	kroppsbbyggnad/ning	1980	efter eng <i>body building</i>
NO	kroppsspråk	1970	efter eng <i>body language</i>
NO	kroppsstrumpa	1968	efter eng <i>bodystocking</i>
NEO	krossa, ny bet	1903	av eng <i>cross</i> , fara över
	krossad sammet	1990p	efter eng <i>crushed velvet</i>
NO	kryogen	1959	jfr eng <i>cryogenic</i>
NO	kryogenik	1960-t	efter eng <i>cryogenics</i>
NO	kryokirurgi	1966	efter eng <i>cryosurgery</i>
NO	kryostat	1964	jfr eng <i>cryostat</i>
NO	kryotron	1956	av eng <i>cryotron</i>
NEO	kryptisk	1960	av eng <i>cryptic</i>
NEO	krypton	1911	av eng <i>krypton</i> , till grek <i>kryptos</i>
NO	kryssningsmissil	1977	efter eng <i>cruise missile</i>
OSA	krål	1914	av eng <i>crawl</i> , se <i>crawl</i>
NO	kräkgas	1965	efter eng <i>vomiting gas</i>
NO	kulpena	1947	efter eng <i>ball pen</i>
NO	kulspets	1940-t	efter eng <i>ball point</i>
NO	kulspetspenna	1946	efter eng <i>ball point pen</i>
NY	kult, ny bet	1987	jfr eng <i>cult</i>
NY	kultfilm	1986	jfr eng <i>cult movie</i>
NO	kulturchock	1972	efter eng <i>cultural shock</i> ; OED 1940 <i>culture</i> (<i>cultural</i>) ~
NY	kulturhuvudstad	1990	efter eng <i>European City of Culture</i>
NO	kulturimperialism	1976	efter eng <i>cultural imperialism</i>
	kunquat	1996k	efter eng, även <i>cumquat</i> , efter kin
NY	kundstöd	1985	rek ersättningsord f eng [<i>customer</i>] <i>support</i>
OSA	kundtjänst	1933	efter motsv anv av eng (<i>shopping</i>) <i>service</i>
NY	kurator, ny bet	1990	efter eng <i>curator</i>
	kurera, ny bet	1999p	till eng <i>curator</i> , e eng <i>curate</i> , jfr kurator 1990
NO	kvadrofoni	1975	efter eng <i>quadrophony</i> ; OED 1969
NO	kvadrofonisk	1975	efter eng <i>quadrophonic</i> ; OED 1969
NY	kvalificera, ny bet	1992	efter eng <i>qualify</i> , precisera [jfr eng bet]
NY	kvalitetssäkra	1987	efter eng <i>quality assurance</i>
NY	kvalitetssäkring	1987	efter eng <i>quality assurance</i>
	kvalitetstid	1992p	jfr eng <i>quality time</i> , OED 1977
NEO	kvantifiera	1952	av eng <i>quantify</i>

NEO	kvark	1961	av eng <i>quark</i> , e Joyces <i>Finnegans Wake</i> / NO: <i>Finnegan's</i> [sic]
NEO	kvasar	1965	av eng <i>quasar</i> , kortform av <i>quasi-stellar object</i>
NO	kvilta/quilta	1971	av eng <i>quilt</i>
NO	kvilttyg quilt-	1970-t	efter eng <i>quilt</i> , se kvilta 1971
NO	kybernetik/c-	1950-t	av eng <i>cybernetics</i> introd 1948
NY	känslans intelligens	1997	jfr EQ
NO	kärn-	1950-t	jfr eng <i>nuclear</i>
NEO	kärnbränsle	1956	efter eng <i>nuclear fuel</i> , till lat <i>nucleus</i>
NO	kärnenergi	1959	jfr eng <i>nuclear energy</i>
NO	kärnexplosion	1962	jfr eng <i>nuclear explosion</i>
NEO	kärnfamilj	1969	efter eng <i>nuclear family</i> ; OED 1949
NEO	kärnfysik	1921	utan etym, jfr eng <i>nuclear physics</i> ; OED 1933
NO	kärnkraft	1964	efter eng <i>nuclear power</i>
NO	kärnkraftverk	1968	jfr eng <i>nuclear power plant</i> , OED 1945
NO	kärnminne	1968	efter eng <i>core storage</i>
NO	kärnreaktor	1952	efter eng <i>nuclear reactor</i>
NO	kärnvapen	1957	efter eng <i>nuclear weapon</i>
NO	kärnvapenkrig	1959	jfr eng <i>nuclear war</i>
NO	kärnvapenprov	1958	jfr eng <i>nuclear test</i>
NY	kärnvapenvinter	1985	efter eng <i>nuclear winter</i> , jfr atomvinter 1985
NO	köksbod	1970-t	jfr eng <i>cook shop</i>
NO	köksshop	1970	efter eng <i>cook shop</i>
NEO	könsdiskriminering	1962	utan etym [jfr eng <i>sex discrimination</i>]
NEO	könsroll	1961	efter eng <i>sexual role</i>
NO	köpa, ny bet	1970-t	efter eng <i>buy</i> , 'tro på'
D	köpcentrum	1962	efter eng <i>shopping centre</i>
NO	körsbärstomat	1969	efter eng <i>cherry tomato</i>
NEO	labrador	1935	till <i>Labradorhalvön</i>
NY	ladda ned/ner	1993	efter eng <i>download</i>
NO	lagerstyrning	1966	trol efter eng <i>inventory control</i>
GJ	laid back	1996k	jfr tillbakalutad 1995
NY	landa (trvb), ny bet	1989	efter eng <i>land</i> , genomföra [affär]
GJ	landhockey	1996k	av eng <i>land hockey</i>
OSA	landskapist	1910	av eng <i>landscapist</i> ; konstterm (ngt vard.)
NO	landskapsarkitekt	1966	efter eng <i>landscape architect</i>
NY	laptop	1989	av eng <i>lap-top</i> efer mönster av <i>desktop</i>
GJ	large/L	1996k	av eng, jfr small resp medium 1987
NEO	laser	1961	av eng intialord för <i>light amplification by stimulated emission of radiation</i>
NO	laserstråle	1963	efter eng <i>laser beam</i>
NEO	latex	1943	NEO: av grek; OED 1835
	lavalampa	1999p	jfr eng <i>Lava Lite</i> reg 1968, <i>lava lamp</i> OED 1970,
NEO	layout	1937	av eng
NO	layoutman	1945	efter eng <i>layoutman</i>
GJ	LCD (skärm)	1996k	av eng, kortord för <i>Liquid Crystal Display</i>
NEO	leasa	1966	av eng <i>lease</i>
NO	leasing	1965	av eng

GJ	leggings	1998k	av eng, modeterm
NE	legionärssjuka	1976	jfr eng <i>legionnaires' disease</i> , OED 1976
NO	lekterapi	1948	efter eng <i>play therapy</i>
OSA	lemonsquash	1910	av eng ~
NY	letter of intent	1987	av eng <i>letter of intent</i> , avsiktsförklaring
ELD	leva upp till	1965k	jfr eng <i>live up to</i>
NO	lidar	1965	av eng, kortord f <i>light radar</i>
GJ	lifestyle	1997k	av eng, jfr livsstil 1980talet
NEO	lift	1940-t	av eng
NEO	lifta	1933	av eng <i>lift</i> , jfr eng <i>to give a lift</i>
NO	lift-on-lift-off	1965	av eng
NO	ligga lågt	1960-t	efter eng <i>lie low</i>
NY	light	1995	av eng, jfr ssg
NO	limbo	1963	av eng <i>limbo</i> , västindisk dans
NEO	lime	1960	av eng, av arab <i>limah</i>
NEO	limerick	1911	av eng, till <i>Limerick</i> , namn på irländsk stad
B	limerickare	1911	av eng <i>limerick</i>
	limit (er)	1998k	av eng, ekon term
NY	limo	1990	av eng <i>limo</i> , förk f <i>limousine</i>
GJ	lipgloss	1997	efter eng <i>lip gloss</i> ; OED 1939
NY	litchi[frukt]	1991	av eng <i>litchi</i> av kin <i>li-chi</i>
	liv, skaffa sig ett	1995	efter eng <i>get a life</i> ; OED amer bruk 1985
NEO	live	1960-t	av eng
NO	liveshow	1973	av eng <i>live-show</i>
NEO	livskvalitet	1968	eft eng <i>quality of life</i> ; NO urspr anv av amer tv-reporter 1956; OED 1943
NO	livsmedelsteknologi	1970	efter eng <i>food technology</i>
NY	livsstilsmagasin	1993	efter eng <i>lifestyle magazine</i>
NY	livstestamente	1985	efter eng <i>living will</i>
NO	livsvetenskap	1971	efter eng <i>life science</i>
NO	ljud, ny anv	1970	efter eng <i>sound</i>
NO	ljudbang	1962	efter eng <i>sonic bang</i>
NO	ljudtapet	1968	jfr eng <i>wallpaper music</i>
NO	ljudtät	1960	jfr eng <i>sound-proof</i>
NEO	ljudvall	1950	efter eng <i>sonic barrier, sound barrier</i>
NEO	ljuspenna	1965	efter eng <i>light-pen</i>
NEO	loafers	1965	av eng plur
NO	lobb	1911	av eng <i>lob</i> trol urspr 'hängande föremål'
NY	lobba, ny bet	1992	efter eng <i>lobby</i>
NEO	lobby	1911	av eng
NEO	lobby, ny bet	1965	av eng
NO	lobbying	1950-t	av eng
NO	lobbyist	1967	av eng
GJ	location	1998k	av eng
NEO	logga = logotyp	1980-t	jfr logo, 1950-t
NY	logga in [sig]	1986	efter eng <i>log in</i>
NY	logga ur/ut	1986	efter eng <i>log out</i>
NEO	logistik	1981	av eng <i>logistics</i>
NEO	logo	1950-t	kortord f eng <i>logotype</i> (NY 1990)
NEO	logotyp	1951	efter eng <i>logotype</i> t grek <i>logos</i> o <i>typos</i>

NEO	lokomotor	1931	av eng <i>locomotor</i>
NO	lo-lo	1970-t	kortord f <i>lift-on-lift-off</i>
	long drink	1992p	av eng
NO	longplayingskiva	1940-t	efter eng <i>longplaying</i>
NEO	look	1947	av eng, till vb
GJ	look-alike	1997k	av eng
NEO	loop	1912	av eng
NEO	loran	1940-t	av eng, kortord f <i>long-range navigation</i>
NY	loser	1992	av eng
NEO	lotion	1950	av eng
GJ	lounge	1996k	av eng
NEO	LP	1950-t	av eng <i>LP</i> , kortord för <i>long-playing record</i>
NEO	LSD	1960-t	kortord för <i>lysergic acid diethylamide</i>
NEO	luffa	1934	av eng <i>luff</i> till nederl <i>leof</i> , seglingsterm
NO	luftbro	1965	jfr eng <i>air-lift</i>
NO	luftbuss	1965	efter eng <i>air bus</i>
D	luftherravälde	1962	efter eng <i>air supremacy</i>
NEO	luftkonditionering	1937	till kondition [jfr eng <i>air conditioning</i> , OED 1930]
NO	luftkorridor	1962	efter eng <i>air corridor</i>
NEO	luftkuddefarkost	1962	efter eng <i>air cushion vehicle</i>
D	luftled	1931	efter eng <i>airway</i>
NO	luftpirat	1969	efter eng <i>air pirate</i>
OSA	lumberjacka	1926	av eng, till <i>lumber</i> o <i>jacket</i> (urspr buren av <i>lumberjacks</i> i Kanada)
NO	luminans	1965	av eng <i>luminance</i>
NY	lunchdate	1991	efter eng
	lurex	1950-t	OED reg varumärke <i>Lurex</i> 1945
	lycra	1950-t	OED reg varumärke <i>Lycra</i> 1958
NO	låg profil	1980	efter eng <i>low profile</i>
NY	lågbudgetfilm	1979	jfr <i>budget movie/film</i>
NO	långdistansrobot	1958	efter eng <i>long-range ballistic missile</i>
NO	långsichtsplanering	1960	jfr eng <i>long-range planning</i>
NO	långtidsminne	1968	efter eng <i>long term memory</i>
NO	långtidsplanering	1964	jfr eng <i>long term planning</i>
NEO	läppstift	1927	jfr ty <i>Lippenstift</i> , eng <i>lipstick</i>
NO	lättvattensreaktor	1961	efter eng <i>light water reactor</i>
NEO	lättvikt	1908	efter eng <i>lightweight</i>
NEO	lögn-detektor	1940-t	efter eng <i>lie detector</i> , OED 1909
NO	löneglidning	1951	jfr eng <i>wage drift</i>
NY	macho (adj)	1990	av eng <i>macho</i> , urspr spa, adj, jfr subst macho
NY	macho (subst)	1970-t	av eng <i>macho</i> , urspr spa, subst; OED 1928
NY	macjobb	1993	av eng <i>McJob</i> e D. Couplands <i>GenerationX</i>
GJ	made in	1965k	av eng
NO	maffia	1978	efter eng <i>mafia</i> [av ital], vidgad anv
NO	magnetband	1958	efter eng <i>magnetic tape</i>
NY	magnetskola	1995	efter eng <i>magnet school</i>
NEO	mahjong	1923	via eng av kin

NEO	mahogny	1934	jfr eng <i>mahogany</i> trol urspr karibiskt ord
GJ	mail,-a	1995k	jfr mejla
NY	mainstream (adj)	1994	av eng <i>mainstream</i> adj
NY	mainstream (subst)	1993	av eng <i>mainstream</i>
NEO	make-up	1938	av eng till <i>make up</i>
NO	makrobiotik	1970	efter eng <i>macrobiotocs</i>
NO	makromolekyl	1955	jfr eng <i>macromolecule</i>
NO	makronivå	1973	efter eng <i>macrolevel</i>
NO	malpåse:lägga i malpåse, ny bet	1960-t	efter eng <i>put into mothballs [to mothball; lay up in ~s]</i>
NO	mammografi	1955	efter eng <i>mammography</i>
NEO	management	1969	av eng
GJ	management by ...	1995k	av eng, se management
B	manchester-liberalism	1911	till stadsnamnet Manchester
NEO	mangrove	1904	av eng, till spa <i>mangle</i> o eng <i>grove</i>
NO	manipulativ	1970	av eng <i>manipulative</i>
NO	manipulator	1959	av eng, se manipulator 1957
NO	manipulator	1957	efter eng <i>manipulator</i>
NO	manipulera	1960-t	nylån efter eng <i>manipulate</i> , SAOB 1929, 1942 tillfälligt
NO	manschauvinism	1970-t	efter eng <i>male chauvinism</i>
NO	manschauvinist	1975	efter eng <i>male chauvinist</i>
NO	manschettbrott	1970	efter eng <i>white collar crime</i>
NO	mansgris	1977	efter eng <i>male chauvinist pig</i>
NEO	manual	1965	nylån fr eng; SAOB 1795–1904, föråldr 1942
NY	marginalisera	1988	av eng <i>marginalize</i>
NO	marginell	1963	trol efter eng <i>marginal</i>
GJ	marijuana	1958	via eng av spa; OED 1894
NEO	marina	1962	av eng, av ita <i>marina</i> 'havsstrand'
NO	markeffekt farkost	1961	efter eng <i>ground effect machine</i>
NEO	marketing	1959	av eng, till <i>market</i>
NEO	marknadsandel	1962	utan etym [jfr eng <i>market share</i>]
NO	marknadsföring	1950-t	efter eng <i>marketing</i>
NO	marknadsstruktur	1964	efter eng <i>market structure</i> , se -struktur
NO	markvärdinna	1957	efter eng <i>ground hostess</i>
NEO	marshmallow	1976	av eng, till <i>marsh mallow</i> , 'altea'
NEO	mascara	1949	av eng, av spa <i>máscara</i> 'mask'
NEO	maser	1961	av eng, kortord för <i>microwave amplification by stimulated emission of radiation</i>
NEO	maskingevär	1900	utan etym [jfr eng <i>machine gun</i>]
NO	maskinläsbar	1965	jfr eng <i>machine-readable</i>
NO	maskinspråk	1962	efter eng <i>machine language</i>
NO	maskinöversättning	1960	jfr eng <i>machine translation</i>
NEO	maskot	1916	av eng, fra <i>mascotte</i> , av prov <i>mascoto</i> , till <i>masco</i> 'häxa'
NEO	masonit	1929	av eng till <i>Mason</i> , am uppfinnare, urspr varunamn
GJ	massiv (attack), ny bet	1965	ny anv
NO	masskommunikation	1960	efter eng <i>mass communication</i>
NO	massmedium	1954	efter eng <i>mass medium</i>

NEO	master	1967	av eng <i>master copy</i>
NEO	mastiff	1925	av eng, till lat <i>mansuetus</i> , ev påv av fornfra <i>mestif</i>
NO	matcha, ny bet	1952	av eng <i>match</i> , passa ihop; jfr sportterm 1942
NO	maxi	1967	av eng, kortord för <i>maximum</i>
NEO	maxikjol	1968	av eng <i>maxi</i>
NO	maximera	1950-t	nylån efter eng <i>maximize</i> , SAOB 1899–1904, föråldr 1943
GJ	MBA	1996k	av eng, kortord för <i>Master in/ of Business Administration</i> ; OED 1934
GJ	MBD	1997k	av eng, kortord för <i>minimal brain dysfunction</i>
NO	mccarthyism	1950-t	av eng <i>mccarthyism</i>
NE	meccano	1910-t?	av eng, varumärke reg 1907, generisk anv
	media	1976k	jfr eng, OED 1923
NEO	medicinboll	1921	jfr eng <i>medicine ball</i> , ty <i>Medizinball</i> ; OED 1895
NO	medieman	1950-t	efter eng <i>mediaman</i>
NY	mediemogul	1990	efter eng <i>media mogul</i>
NO	medium	1960-t	efter eng <i>medium</i> , se även massmedium
GJ	medium/M	1987k	av eng, storleksbeteckning
GJ	medley	1995k	av eng, musikterm (1987 sport)
NEO	medley	1943	av eng <i>medley</i> , av fornfra <i>medlee</i> , sportterm
NY	mega	1993-t	jfr eng <i>mega</i> o ty, fra, da, no
NEO	megabit/byte, Mb	1995k	av eng, NEO under byte, utan etym, odat
NY	megahit	1990	jfr eng <i>megahit</i>
NY	megastjärna	1990	jfr eng <i>megastar</i>
NO	megaton	1953	jfr eng <i>megaton</i>
NY	megatrend	1983	e John Naisbitts <i>Megatrends</i> 1982
NY	mejl	1996	av eng <i>mail</i> , e-post
NY	mejla	1995	[av eng <i>mail</i>] NEO utan etym, odat
NY	mejlbomba	1999	efter eng, <i>mailbomb</i> ; OED <i>mail-bomb</i> 1993
NY	mejlbombning	2000	av eng <i>mailbombing</i> ; OED 1993
	mekano	1910-t?	se meccano
NE	mellanöstern, utv anv	1932	efter eng <i>Middle East</i> , OED 1902, utv. bet
NO	mentalsjukhus	1956	jfr eng <i>mental hospital</i>
NY	mentorskap	1989	jfr eng <i>mentoring</i>
NEO	meritokrati	1959	av eng <i>meritocracy</i>
NEO	metadon	1966	av eng <i>methadone</i> , kortord för (di)met(yl)a(mino)d(ifenyl) + ändelsen -on
	metal (black, death, hard, heavy, trash m fl ssg)	1987k	musiktermer
	metalldetektor	1970-t	detektor, jfr <i>metal detector</i> , OED 1971
NEO	metalliclack	1970-t	till eng <i>metallic</i>
OSA	metastasera	1922	jfr eng <i>metastasize</i>

NEO	metodism	1925	av eng <i>methodism</i> , till <i>method</i>
NEO	midget-	1951	till eng <i>midget</i> , till <i>midge</i>
NO	midi	1968	av eng <i>midi</i> , till <i>mid</i> e mönster av <i>mini</i> o <i>maxi</i>
	mikra	1995k	efter eng <i>microwave</i> ,
NO	mikro/vågs/ugn	1960-t	jfr eng <i>microwave oven</i>
NO	mikrobiell	1949	efter eng <i>microbial</i>
NO	mikrobild	1977	efter eng <i>micro image</i>
OSA	mikrobiologi	1904	jfr eng <i>microbiology</i>
NO	mikrodator	1973	efter eng <i>micro computer</i>
NEO	mikrofiche	1957	av eng <i>microfiche</i>
NEO	mikroklimat	1952	utan etym [jfr eng <i>microclimate</i> , OED 1925]
NO	mikrokrets	1966	efter eng <i>microcircuit</i>
NO	mikrosömn	1967	efter eng <i>microsleep</i>
	militant	1934	jfr eng <i>militant</i> , OED 1907
NO	miljö, ny bet	1960-t	jfr eng <i>environment</i>
NO	miljöskydd	1965	jfr eng <i>environmental protection</i>
NEO	milkshake	1958	av eng <i>milk shake</i> , OED 1889
NY	millenniebugg	1998	av eng <i>millennium bug</i>
NEO	mim	1966	jfr fra o eng <i>mime</i>
NO	mima	1947	jfr eng <i>mime</i>
NO	minatyrisera	1957	efter eng <i>miniaturize</i>
NEO	minded (slutled)	1949	till eng <i>minded</i>
NO	minded, försäljnings-	1959	efter eng <i>sales minded</i>
NO	minded, sales-	1955	av eng, jfr försäljnings-
NY	mindmapping	1986	av eng
NEO	mingla	1980-t	av eng <i>mingle</i>
NO	mini	1966	av eng, kortord f <i>miniature</i> el <i>minimum</i>
NEO	mini-	1950	av eng
	minibar (hotellrum)	1990p	jfr eng <i>minibar</i> , OED 1976
NO	minibil	1954	efter eng <i>minicar</i>
NO	minibuss	1959	efter eng <i>minibus</i>
NO	minidator	1960-t	efter eng <i>minicomputer</i>
NO	minikjol	1967	efter eng <i>miniskirt</i>
NO	minimera	1940-t	efter eng <i>minimize</i>
NO	minipiller	1969	efter eng <i>minipill</i>
NO	miniskida	1969	efter eng <i>miniski</i>
NO	minne, ny bet	1951	efter eng <i>memory</i> , numera vanl <i>storage</i>
NO	minnescell	1965	jfr eng <i>storage cell</i>
OSA	minsvepare	1915	efter eng <i>minesweeper</i>
NEO	mint	1979	av eng
NO	minutbiff	1970-t	efter eng <i>minute steak</i>
NEO	miss	1914	av eng
NO	miss (tävlingstitel)	1953	efter eng <i>miss</i>
NEO	missil	1951	av eng <i>missile</i>
NEO	mix	1959	av eng
NEO	mixa	1949	av eng <i>mix</i> , urspr till lat <i>miscere</i>
NEO	mixed	1920-t	av eng <i>mixed doubles</i> , tennisterm
NO	mixer	1951	av eng
NO	mjuk vetenskap	1975	efter eng <i>soft science</i>

	mjuka droger	1992p	jfr eng <i>soft drugs</i>
NO	mjukgörare	1950	jfr eng <i>softener</i>
NO	mjuklandning	1959	efter eng <i>soft landing</i>
NO	mjukvaluta	1947	efter eng <i>soft currency</i>
NEO	mjukvara	1960-t	efter eng <i>software</i>
OSA	mjölkbär	1930	efter eng <i>milk bar</i>
NEO	mobba	1969	av eng <i>mob</i> med samma betydelse [sic]
NO	mobil	1955	efter eng <i>mobile</i>
NY	mobil	1990	jfr eng <i>mobile</i> , kortord f <i>mobile phone</i>
NY	mobiltelefon	1989	efter eng <i>mobile phone</i>
NY	mobiltelefon (i bil)	1965	efter eng <i>mobile phone</i>
NEO	modem	1965	av eng, kortord till <i>modulator-demodulator</i>
	modeoffer	1991p	jfr eng <i>fashion victim</i> , FV; OED 1984
NEO	mods	1964	av eng, kortord f <i>moderns</i>
NO	modul	1963	efter eng <i>module</i>
NY	mogul, film-	1984	efter eng <i>movie mogul</i>
NY	mogul, medie-	1990	efter eng <i>media mogul</i> , jfr musikmogul 1982 o senare ssg
NEO	mohair	1917	av eng, av arab <i>mukhayyar</i>
	mohikan(frisyr)	1992p	jfr eng <i>Mohican (hairstyle)</i> , OED 1960
NEO	molotovcocktail	1940-t	till <i>Molotov</i> , sovjetisk utrikesminister
NY	moment 22	1986	efter J. Hellers <i>Catch 22</i>
NEO	monetarism	1970-t	av eng till <i>monetary</i>
OSA	mongolism	1913	jfr eng <i>mongolism</i>
NEO	monitor	1960	efter eng <i>monitor</i>
NY	mono	1983	efter eng <i>monoski</i>
NO	mono (motsats t stereo)	1950-t	av eng <i>mono</i> , förk av <i>monophonic</i> , OED 1959
NE	monopol(spel)	1938	efter eng <i>Monopoly</i> , OED 1935
GJ	monorail	1987k	till eng <i>rail</i> och <i>mono</i> , uppfinning från 1960-talet; OED 1897 <i>mono-rail</i>
NY	monoski	1983	av eng <i>monoski</i>
NY	monoskidåkning	1983	efter eng <i>monoski</i>
NEO	monotype	1934	av eng, urspr varumärke <i>Monotype</i> ; OED: reg 1893
GJ	moog, minimoog	1992p	av eng, varumärke, e uppf R.A. Moog, 1969
	moonboots	1992p	av eng
GJ	mooning	1990p	av eng
NO	moratorium	1974	efter motsv anv av eng <i>moratorium</i>
NE	mors dag	1919	efter <i>Mother's Day</i> , USA 1905
NEO	motell	1952	av eng till <i>motor</i> o <i>hotel</i> ; OED <i>motel</i> 1925
NEO	motivation	1911	av eng
NO	motivation, ny bet	1950-t	av eng, delvis vidgad anv
NO	motivera, ny bet	1965	efter eng <i>motivate</i>
NO	motkultur	1973	trol efter eng <i>counterculture</i>
NEO	motocross	1949	av eng, till <i>motor</i> o <i>cross-country</i>
NEO	motorväg	1945	efter eng <i>motorway</i> , OED 1903
NO	motvåld	1975	trol efter eng <i>counterviolence</i>
NY	mountainbike	1983	av eng <i>mountain bike</i>
	moviebox	1987k	av eng

NEO	muffins	1913	av eng <i>muffin</i> , av okänt urspr
NY	multietnisk	1982	av eng <i>multiethnic</i>
NY	multikulti	1994	av eng <i>multiculti</i> , kortord f <i>multicultural/ist</i>
NY	multikulturalism	1992	jfr eng <i>multiculturalism</i>
NY	multikulturalist	1992	jfr eng <i>multiculturalist</i>
	multikulturell	1995k	efter eng <i>multicultural</i> , OED 1941
ELD	multilateral	1965k	jfr eng <i>multilateral</i> , OED 1696
NY	multimedia	1970-t	av eng <i>multimedia</i> , OED 1962
NO	multinationell	1964	efter eng <i>multinational</i>
NO	multiple-choice	1951	av eng
GJ	multitasking	1995k	av eng
NY	mumbojumbo	1980	av eng <i>mumbo jumbo</i> ; OED 1896 i bet 'nonsens'
NO	munmotmunmetoden	1959	efter eng <i>mouth-to-mouth method</i>
	mupp	1970-t	av eng <i>Muppet</i> , OED 1970
NY	mus, ny bet	1983	efter eng <i>mouse</i>
GJ	musak, muzak	1976k	NEO <i>muzak</i> , urspr varumärke
GJ	music hall	1987k	av eng; OED 1842
NEO	musikal	1954	av eng <i>musical (comedy)</i>
	muskler, ny bet	1987k	efter eng, t.ex. <i>political/financial muscle</i>
NY	musmatta	1993	jfr eng <i>mouse pad</i>
	måbraskiva, -film	1998p	jfr eng <i>feelgood movie</i> etc, jfr OED 1972 <i>feelgood funnies</i>
NO	målgrupp	1959	efter eng <i>target group</i>
NO	målspråk	1970-t	efter eng <i>target language</i>
NO	månbil	1966	efter eng <i>moon car</i>
NO	månpromenad	1969	efter eng <i>moon walk</i>
	månskensbonde	1992p	jfr eng <i>moonlighting</i> , i bet 'extraknäcka'
NO	månskott	1958	efter eng <i>moonshot</i>
NO	måste, subst	1950-t	efter eng <i>must</i>
	mänsklig sköld	1990	efter eng <i>human shield</i> , OED 1977, 1990-t
NY	mördarbi	1982	jfr eng <i>killer bee</i>
	mördarcell	1980-t	jfr eng <i>killer cell</i>
NO	naftalen	1968	jfr eng <i>naphthalene</i>
NEO	name-dropping	1970-t	av eng
GJ	nanny	1997k	av eng
	nanoteknik	1993p	jfr eng <i>nanotechnology</i> , OED 1974
NEO	nappa (skinn)	1903	till namnet på <i>Napa, Cal.</i>
NEO	naprapat	1972	av eng <i>naprapath</i> , till tjeckiska <i>naprava</i> och <i>-pat</i> till <i>pathos</i>
NO	naprapati	1973	av eng <i>naprapathy</i> , till tjeck, jfr <i>naprapat</i>
NO	narkoanalys	1951	efter eng <i>narcoanalysis</i>
NO	-narkoman, ny bet	1960-t	jfr eng <i>addict</i> ; [även <i>-aholic</i>]
OSA	narkomani	1934	jfr eng <i>narcomania</i>
NEO	naturism	1950-t	av eng; OED 1933 i denna bet
NO	nedfall	1955	jfr eng <i>fall-out</i>
NO	nedplöja	1968	efter eng <i>plow back</i>
NO	nedräkning	1958	efter eng <i>count down</i>
	nedsippring(seffekt)	1993p	jfr eng <i>trickle-down (effect)</i> , OED 1908
NY	nedsippringsteori	1990	jfr eng <i>trickle-down theory</i>

NO	nedtrappa	1966	efter eng <i>deescalate</i> [sic] OED1964 <i>de-escalate</i>
NEO	nedtrappning	1966	efter eng <i>de-escalation</i>
OSA	negerfrågan	1923	jfr eng <i>negro question</i>
NEO	negro spiritual	1944	av eng
NEO	nelson	1900-t	av eng <i>nelson</i> , till egennamnet <i>Nelson</i> , se även halvnelson, dubbelnelson
NO	neokolonialism	1960-t	efter eng <i>neo-colonialism</i>
NEO	neon	1908	av eng av grek <i>neon</i> till <i>neos</i> 'ny'
NEO	neptunium	1945	av eng, till namnet på planeten <i>Neptunus</i>
	nerklädd	1998	efter eng <i>dress down</i>
NY	net/nätikett	1993	efter eng <i>netiquette</i>
NO	neutralism	1951	av eng
NEO	neutron	1918	av eng, mod bildning efter mönster av elektron
NO	neutronbomb	1961	efter eng <i>neutron bomb</i>
NO	neutronstjärna	1969	efter eng <i>neutron star</i>
NY	new age-musik	1991	efter eng <i>New Age music</i>
NY	new age-rörelse	1982	av eng <i>New Age [Movement]</i>
	new look	1947	av eng
	new wave	1995k	av eng
NEO	newton	1944	till <i>Newton</i> , eng fysiker
	NGO	1995k	av eng <i>non-governmental organisation</i>
NO	nisch, ny bet	1960-t	efter eng <i>niche</i>
NY	nischa (in) sig	1994	[av eng <i>niche</i>]
	nittonde hålet	1994p	efter eng <i>nineteenth hole</i> , OED 1901
NEO	no man's land	1926	av eng
NO	noll-	1960-t	jfr eng <i>nil</i> el <i>zero</i>
NO	nolleffektsreaktor	1951	efter eng <i>zero power reactor</i>
	nollsummespel	1987k	jfr eng <i>zero-sum game</i>
NO	nolltillväxt	1973	efter eng <i>zero growth</i>
NY	nolltolerans	1996	efter eng <i>zero tolerance</i>
NO	nollösning	1960-t	efter eng <i>zero option</i>
NEO	nonaggressionspakt	1932	utan etym [jfr eng <i>non-aggression</i> , OED 1903]
NEO	non-iron	1957	av eng
	non-profit	1992p	av eng
NEO	nonstop	1944	av eng
NO	non-woven	1968	av eng
	nosagbotten	1977k	till eng <i>no sag</i>
NO	noskon	1959	efter eng <i>nose cone</i>
NO	nostalgi	1958	efter eng o fra <i>nostalgia</i>
NEO	notesblock	1923	till eng <i>note</i> i plur
OSA	nova	1918	jfr eng, av lat; OED 1877
NO	nuklid, nukleid	1951	av eng <i>nuclide</i>
OSA	nyckelindustri	1923	efter eng <i>key industry</i>
NY	nyckelkort	1990	efter eng <i>key card</i>
GJ	nyhetsankare	1995k	jfr eng <i>anchorman</i> ; OED 1958 i denna bet.
ELD	nykritik	1965	NEO utan etym [jfr <i>New Criticism</i>]
NEO	nylon	1939	av eng, konstruerat ord i analogi m <i>rayon</i> , urspr varunamn
ELD	någonsin, ny plac	1976k	efter eng <i>ever</i> , plac efter adj

NY	nära-döden-upplevelse	1983	efter eng <i>near-death experience</i>
NO	närbutik	1957	jfr eng <i>neighbourhood shop</i>
NO	näringskedja	1963	efter eng <i>foodchain</i> [sic]
ELD	närläsning	1990-t	NEO utan etym [jfr <i>close reading</i>], dat enl. NE
NE	nätet	1990-t	efter eng <i>Internet</i>
NY	nät surfa	1994	efter eng <i>surf [on] the Net</i>
NY	nät surfare	1994	efter eng [net]surfer
NO	nätverk	1960-t	efter eng <i>network</i>
NY	nätverka	1993	efter eng <i>to network</i>
NY	nätverksarbete	1985	efter eng <i>networking</i>
NO	nätverksplanering	1965	efter eng <i>network planning</i>
NY	nörd	1991	av eng <i>nerd</i>
NY	nördig	1991	jfr eng <i>nerdy, nerdish, nerdic</i>
NE	oasis, -block, -massa	1983	efter reg varumärke 1954, <i>Oasis Brand Floral Foam</i>
NO	obo-fartyg	1969	efter eng <i>obo-carrier</i> , initialord f <i>oil-bulk-ore</i>
NO	obsolescens	1970	av eng <i>obsolescence</i>
GJ	odd fellow	1987k	av eng; OED 1797
NEO	odds	1904	av eng till <i>odd</i>
	offline	1992p	efter eng, datorterm
NO	offpist	1982	av eng <i>off pist</i>
NEO	offpistäkning	1982	till eng <i>off pist</i>
NEO	offset	1924	av eng
NEO	offshore	1970-t	av eng
NEO	offside	1905	av eng i annan bet 1891, senare ändrad anv (i bet 'felaktig placering')
NEO	off-white	1978	av eng
NEO	okay	1938	av eng <i>O.K.</i> , ev till <i>oll korrekt</i> , var av <i>all correct</i>
NEO	oktan	1914	av eng <i>octane</i>
NEO	oldboy	1908	av eng <i>old boy</i>
NEO	oldtimer	1932	av eng <i>old-timer</i>
ELD	oljefilm	1933	NEO utan etym
NO	oljevapen	1973	trol efter eng <i>oil weapon</i>
NO	omgivningshygien	1956	jfr eng <i>environmental hygiene</i>
OSA	omslagsflicka	1944	efter eng <i>cover girl</i>
ELD	on the rocks	1991p	av eng
NEO	onestep	1912	av eng <i>one-step</i>
NEO	on-line	1969	av eng
	online	1992p	efter eng, datorterm
NY	onlineshopping	1996	av eng <i>on-line shopping</i>
NO	on-line-system	1973	av eng <i>on-line system</i>
NY	opal	1991	av amer eng <i>Older People Active Lifestyle</i>
NEO	open	1934	av eng, sportterm om tävling
NO	operation, ny bet	1950-t	trol efter eng <i>operation</i>
NO	operationell	1954	efter eng <i>operational</i>
	operera (ett företag), ny bet	1965k	efter eng <i>operate</i>
NO	operson	1950	efter eng <i>un-person</i> i George Orwells 1984

NEO	opinionsbildare	1914	utan etym [jfr eng <i>opinion-former</i> 1906]
NEO	opkonst	1965	efter eng <i>op art</i> , kortord f <i>optical art</i>
NY	opluggad	1992	efter eng <i>unplugged</i> , musikterm
NEO	optimera	1955	efter eng <i>optimize</i>
NO	optimistjolle	1950-t	efter eng <i>optimist pram</i> [även ~ <i>dinghy</i>]
NO	optisk konst	1965	efter eng <i>optical art</i>
NO	optronik	1966	av eng <i>optronics</i>
NEO	ordbehandlare	1970-t	utan etym [jfr eng <i>word processor</i>]
NEO	ordbehandling	1968	efter eng <i>word processing</i>
	orlon	1950-t	av varumärke <i>Orlon</i> , reg 1948
NO	ormen	1970-t	efter eng <i>the Snake</i> , valutaormen
NEO	ortikon	1964	av eng <i>orthicon</i> , förk av äldre <i>orthinoscope</i> , till grek <i>orthos</i> , <i>ikon</i> , <i>skopein</i>
GJ	Oscar	1965k	filmpris utdelat sedan 1928, ~ introd. 1931
NEO	oscilloskop	1951	utan eng etym; OED 1909 <i>oscilloscope</i>
OSA	oslagbar	1924	jfr eng <i>unbeatable</i> , fra <i>imbattable</i>
	outa	1998p	av eng <i>to out</i>
NY	outlet/-butik	1994	av eng [<i>factory</i>] <i>outlet</i>
NY	outletby	1997	efter eng [<i>factory</i>] <i>outlet village</i>
NY	outplacement	1987	av eng <i>outplacement</i> , omplacering av ledande tj-män
NEO	output	1950-t	av eng
NEO	outsider	1904	av eng
NY	outsourca	1997	av eng <i>outsource</i>
NY	outsourcing	1991	av eng
NEO	outstanding	1951	av eng
NEO	overall	1917	av eng
NEO	overhead	1960-t	av eng
NO	overheadprojektor	1960-t	av eng <i>overhead projector</i>
NO	overkill	1971	av eng
GJ	overlock	1993p	av eng
NEO	oxer	1985	av eng till <i>ox</i> , hästsportterm
NEO	oxfordrörelsen	1933	till eng stadsnamnet <i>Oxford</i> , kristen rörelse
NEO	oxfordskolan	1965	utan etym (se o-rörelsen); filosofisk riktning
NY	ozonhål	1986	jfr eng <i>ozone hole</i>
GJ	pace	1996k	av eng, sportterm
NEO	pacemaker (NO)	1959	av eng
NO	-pack (t.ex. sexpack)	1950-t	av eng <i>pack</i>
NY	paintball	1992	av eng
NO	paket, ny bet	1960-t	efter eng <i>package</i>
NO	paket, åtgärds-	1971	efter eng, se paket 1960-t o senare ssg
NO	paketavtal	1964	efter eng <i>package deal</i>
NO	paketlösning	1962	efter eng <i>package deal</i>
NO	paketresa	1961	efter eng <i>package tour</i>
NEO	palaver	1900	av eng <i>palaver</i> , av port <i>palavra</i>
	pancake	1950-t	av varumärke reg 1937 (ellips för <i>p. makeup</i>)
NEO	panel, ny bet	1958	av eng

NO	paneldiskussion	1955	efter eng <i>panel discussion</i>
NY	panikera	1986	efter eng <i>panic</i>
	panstick	1950-t	av <i>pan-stick</i> , varumärke reg 1949
NY	panterkultur	1990	jfr grå panter 1982, efter eng <i>grey panther</i>
NY	pantertant	1991	trol e TV-serien <i>Pantertanter</i>
NEO	paper	1970	av eng
NEO	paperback	1960	av eng
NO	pappersguld	1968	efter eng <i>paper gold</i>
NY	papperslös	1970-t	jfr eng <i>paperless</i>
NEO	papperstiger	1964	av eng, e motsv kin uttryck anv av Mao 1946
NEO	par	1960	av eng, golfterm
NEO	parabolantenn	1967	efter eng <i>parabolic aerial</i> , till grek <i>parabole</i>
NO	paradigm	1980	efter eng
NY	parafernalier	1986	ny bet gm inflytande av eng <i>paraphernalia</i>
NY	paralympiska spel	1992	efter eng <i>paralympics</i>
NEO	paramilitär	1962	till grek [jfr eng <i>paramilitary</i> , 1935]
NO	paranormal	1952	efter eng
NO	paraply, ny bet	1960	efter eng <i>umbrella</i> , bildl anv
NO	paraplyorganisation	1973	efter eng <i>umbrella organization</i>
NO	parasömn	1965	jfr eng <i>paradoxal sleep</i>
NEO	paravan	1920	av eng <i>paravane</i> , till <i>para-</i> i lat <i>parare</i> o eng <i>vane</i> , minsvephjälpmedel
NEO	parkas	1950-t	av eng <i>parka</i> , plur av inuit <i>parkee</i> , OED 1780
NO	parkeringsdäck	1959	efter eng <i>parking deck</i>
NO	parkeringshus	1957	efter eng <i>parking building</i>
NO	parkeringsmätare	1952	efter eng <i>parking meter</i>
NEO	parsa	1970-t	till <i>parsing</i> av eng [<i>parse</i>]
NEO	parsek	1925	jfr ty, eng, fra <i>parsec</i>
NEO	parser	1960-t	av eng
NEO	parsing	1960-t	av eng
NO	partaj	1966	förvr av eng <i>party</i>
OSA	partnerskap	1930	till partner av eng
NEO	partnerskap, ny bet	1987	jfr eng <i>partnership</i> , ny anv
NEO	party	1932	av eng
NEO	passa, by bet	1901	av eng <i>pass</i> , sportterm
NO	passionsfrukt	1960-t	efter eng <i>passion fruit</i>
NO	passivera	1961	efter eng <i>passivate</i> [tekn], SAOB 1890, tillfälligt 1952
NO	passivisera	1969	NO rek passivera i st f passivisera, jfr frekvens i språkbruk (längre formen ca 4 ggr vanligare)
NY	pastaplejs	1985	jfr sv plejs 1960-talet, av eng <i>place</i>
NY	pastrami	1987	av eng <i>pastrami</i> , urspr fr jiddisch
NO	paternalism	1963	av eng
NEO	patronbälte	1914	jfr eng <i>cartridge belt</i>
NO	pausa	1960	jfr eng <i>pause</i>
	pay-per-view	1995k	av eng, beställd betal-TV
NY	pc	1985	av eng <i>PC</i> , förk f <i>personal computer</i>
NY	pc/PC	1992	av eng <i>PC/pc</i> , förk f <i>politically correct</i> , jfr pk

GJ	PCB	1987k	av eng <i>Printed Circuit Board</i>
NEO	pediment (geol.)	1965	av eng, trol förvrängn av <i>pyramid</i> m ansl t lat <i>pes</i> ; OED 1897
GJ	peeling	1995k	av eng
GJ	peer review	1996k	av eng
NEO	peg	1976	av eng
	pekskärm	1990-t	jfr eng <i>touch screen</i>
NEO	pellet	1960	av eng
NEO	penepplan	1907	av eng <i>penepplain</i> , till lat <i>paene</i> , <i>pene</i> o eng <i>plain</i> (geol. term)
NEO	penicillin	1942	av eng, av nylat <i>Penicillium</i> , till lat <i>penicillus</i>
NY	penthouse	1988	av eng
NEO	pantry	1923	efter eng <i>pantry</i> , till lat <i>panis</i>
NEO	pep talk	1965	av eng
NEO	peppa upp	1960-t	till eng <i>pep</i>
NO	pepparstek	1975	efter eng <i>pepper steak</i>
	percussion	1990p	av eng
	performance	1987k	efter eng
NEO	periskop	1901	jfr ty, eng, fra; till grek; OED 1865
NEO	permafrost	1961	av eng
NEO	persimon	1968	av eng <i>persimmon</i> , ur nordam indianspråk
NO	personaladministration	1950-t	efter eng <i>personnel administration</i>
NY	persondator	1980	efter eng <i>personal computer</i>
NY	personlig tränare	1992	efter eng <i>personal trainer</i>
NO	pest, ny bet	1958	efter eng, vidgad anv
NO	pesticid	1967	av eng <i>pesticide</i>
	PET(-kamera)	1994p	efter eng, kortord f <i>positron emission tomography</i> , sv positronemissionstomografi
	PET-flaska	1990p	av eng, plastterm, <i>polyethylene terephthalate</i>
NO	petrokemi	1959	av eng <i>petrochemistry</i>
NEO	petting	1948	av eng
NEO	pianola	1904	av eng, OED 1901
NEO	pickup (grammofon)	1931	av eng <i>pick-up</i>
NEO	pickup (bil)	1960-t	av eng <i>pick up</i>
NEO	pickup (lantbruksmask)	1980-t	av eng <i>pick-up</i>
NEO	pidgin	1908	av eng ev av kin. ombildn av eng <i>business</i>
NY	pierca	1994	efter eng <i>pierce</i>
NY	piercing	1993	av eng
NEO	pik (hopp)	1924	av eng <i>pike</i>
NO	pile	1960-t	av eng
	pillerburk (hatt)	1960-t	jfr eng <i>pill-box</i> , NEO odat, jfr OED 1887
NEO	pilot-, ny bet	1960	av eng
NO	pilotprojekt	1970	se projekt
NEO	pingpong	1902	av eng <i>ping-pong</i> till <i>Ping-Pong</i> , varumärke
NO	pingpongdiplomati	1970-t	efter eng <i>ping-pong-diplomacy</i>
GJ	PINkod	1997k	av eng, kortord för <i>Personal Identification Number</i> ; OED 1981
NY	pins	1992	av eng <i>pin</i>

NEO	pinuppa	1945	efter eng <i>pin-up girl</i>
NEO	pipeline	1934	av eng
NY	piratkopia	1988	efter eng <i>pirate</i> , olagl tryckare, OED 1688
NO	piratradio	1960	jfr eng <i>pirate radio</i>
NO	pisksnärtskada	1971	efter eng <i>whiplash injury</i>
GJ	pitbull (terrier)	1990p	hundras, jfr terrier 1886
GJ	pitcher	1987k	av eng, sportterm
GJ	pixel	1996k	av eng, kortord för <i>picture element</i> ; OED 1969
NY	pk/PK	1993	jfr pc för <i>politically correct</i>
NO	placebo	1962	via eng, av lat
NO	placeboeffekt	1974	efter eng, se placebo
NEO	plack	1973	via eng, av fra <i>plaque</i>
GJ	plana (vatten-)	1936	NEO vattenplaning 1967 e eng <i>aquaplaning</i>
NO	plankstek	1960-t	efter eng <i>planked steak</i>
ELD	plantera (idé), ny bet	1987k	av eng <i>plant</i>
NO	plasma	1956	efter eng
NO	plasmafysik	1959	efter eng <i>plasma physics</i>
NEO	plast	1946	sv kortform av eng <i>plastic</i> , till adj <i>plastic</i> 'formbar'
NO	plastic	1945	av eng
NEO	platinablond	1932	utan etym [jfr eng <i>platinum blonde</i>]
ELD	plattform, ny bet	1987k	eng <i>platform</i> (politisk term)
NEO	playback	1962	av eng
NEO	playboy	1947	av eng
NEO	play-off	1975	av eng <i>play off</i> , sportterm
NY	plogbill	1984	efter eng <i>ploughshare</i> , amer eng <i>plowshare</i> , rörelse i USA 1980
NY	plogbillsaktivist	1984	se plogbill 1984
NEO	ploj	1950	av eng <i>ploy</i> , trol var t <i>employ</i>
ELD	plot (litt)	1996k	av eng
NO	plott	1957	av eng <i>plot</i>
NEO	plotta	1956	av eng, naut term
NO	pluralism	1971	efter eng
NY	plus	1995	efter eng, efterställt ("femtio plus")
OSA	plusfours	1926	av eng <i>plus fours</i> , OED 1920
NEO	plywood	1925	av eng
B	plänti (plänti månni)	1913	av eng <i>plenty</i>
NO	plöja ned/nedplöja	1968	av eng <i>plow back</i>
NO	plötslig spädbarnsdöd	1970-t	efter eng <i>sudden death</i> [sic], jfr <i>sudden infant death</i>
NEO	pocket	1960-t	till eng
NEO	pocketbok	1950	av eng <i>pocket book</i> ; OED om format 1617; (am.) om billighetsupplaga 1953
NO	pojkvän	1950-t	efter eng <i>boy-friend</i>
NEO	poker	1903	av eng, omdisk urspr
OSA	pokeransikte	1942	efter eng <i>poker face</i>
NEO	pokerface	1952	av eng <i>poker face</i>
NO	polarisera	1967	efter eng <i>polarize</i>
NEO	polaroid	1957	av eng, urspr varunamn <i>Polaroid</i>

NO	polaroidglasögon	1966	efter eng <i>polaroid glasses</i> , varunamn (<i>Polaroid</i>) för beläggn
NO	polaroidkamera	1955	efter eng <i>polaroid camera</i> , varunamn
NEO	policy	1962	av eng av lat <i>politia</i>
NO	polio	1951	av eng, förk av lat <i>poliomyelitis acuta anterior</i>
NEO	polish	1951	av eng; OED <i>floor polish</i> 1907
NO	polisha	1960	av eng <i>polish</i>
NY	politisk korrekthet	1994	efter eng <i>political correctness</i> , jfr adj 1992
NY	politiskt inkorrekt	1992	till eng <i>politically correct</i>
NY	politiskt korrekt	1992	efter eng <i>politically correct</i>
NEO	polokrage	1964	utan etym [jfr <i>polo neck</i> , OED 1944]
NEO	polotröja	1953	utan etym [jfr <i>polo-sweater</i> , OED 1950]
NEO	polyester	1953	utan etym; OED 1929
NO	polyeten	1958	av eng <i>polyethene</i> [?]; OED 1962 <i>polyether</i>
NO	polystyren	1948	av eng <i>polystyrene</i> ; OED 1927
NEO	polyuretan	1950	skumplast, utan etym; OED 1944 <i>polyurethane</i>
NEO	pool, ny bet	1968	av eng
NEO	pool (idrott)	1960-t	av eng
NEO	pool (personalgrupp)	1974	av eng
NEO	pop	1960-t	av eng, till <i>pop</i> , förk av <i>popular</i>
NEO	popcorn	1950-t	av eng <i>pop corn</i>
NEO	popkonst	1963	efter eng <i>pop art</i>
NO	popmusik	1960-t	av eng <i>pop music</i>
NEO	popnit	1960-t	till eng <i>pop</i> 'smälla i'
NEO	poppa (popcorn)	1950-t	av eng <i>pop</i>
NEO	poppa upp	1962	efter eng <i>pop up</i>
NEO	populism	1963	av eng
NO	populärpress	1959	efter eng <i>popular press</i>
NY	portal, ny bet	1998	av eng
NY	portfölj, ny bet	1982	efter eng <i>portfolio</i> , samling
NEO	positron	1933	av eng, sammandrag av <i>positive o electron</i>
NEO	poster	1967	av eng
NEO	postindustriell	1968	efter eng; OED 1947
	post-it(lappar)	1994p	efter reg varumärke <i>Post-it</i> , OED 1975
GJ	postmodern	1987k	efter eng; OED 1949
OSA	postorderfirma	1916	jfr eng <i>mailorder house</i>
NO	potatischips	1965	efter eng <i>potato chips</i>
	powerdressing	1995p	av eng; OED 1980
NEO	powerplay	1975	av eng
GJ	ppm (parts per million)	1976k	av eng måttenhet (luftföroreningar)
NEO	PR	1959	av eng till <i>public o relation</i>
NEO	practical joke	1944	av eng
NEO	pragmatik	1958	språkv term [jfr <i>pragmatics</i> , OED 1935]
	pratshow	1995k	jfr eng <i>talk show</i>
NO	predation (biol)	1966	av eng, OED 1932
NO	prefabricera	1954	efter eng <i>prefabricate</i>
NO	prefabrikation	1965	efter eng <i>prefabrication</i>
	preppy (look)	1970-t	av eng; OED 1977 om mode

NO	presentaffär	1955	efter eng <i>gift shop</i>
NO	pressrelease	1955	av eng <i>press release</i>
NO	presstopp	1947	efter eng <i>press stop</i>
NO	primalskri	1974	efter eng <i>primal scream</i> , boktitel (A. Janov)
NO	primalterapi	1974	efter eng <i>primal therapy</i>
GJ	prime time	1995k	av eng, OED 1964
NO	primärgrupp	1952	efter eng <i>primary group</i> , Cooley 1902
NY	printa [ut]	1988	efter eng <i>print out</i>
NEO	printer	1962	av eng till <i>print</i>
NY	print-on-demand	1995	av eng
GJ	printout	2000p	av eng
NY	prion	1982	av eng <i>proteinaceous infectious particle</i> , OED 1982
NO	prioritera	1964	trol efter eng <i>give priority to</i>
GJ	pro	1995k	av eng, kortform t <i>professional</i>
NEO	pro-(boxning etc)	1930	av eng <i>pro</i> , kortform till <i>professional</i>
	proaktiv	1993p	jfr eng <i>proactive</i> , OED 1971
NEO	problembarn	1931	jfr ty; efter eng <i>problem child</i>
NO	problemorienterad	1974	efter eng <i>problem-oriented</i>
NO	processindustri	1960	efter eng <i>processing industry</i>
NO	processingenjör	1960-t	efter eng <i>process engineer</i>
NO	processkontroll	1973	efter eng <i>process control</i>
NY	processkrivning	1992	efter (amer) eng <i>process writing</i>
NO	processor	1971	av eng <i>processor</i>
NY	processororienterad skrivning	1986	[efter eng <i>process writing</i>] se processororienterad skrivundervisning 1985
NY	processororienterad skrivundervisning	1985	efter eng <i>process writing</i>
NO	processtyrning	1955	efter eng <i>process control</i>
ELD	producent	1950-t	NEO utan etym
	produktplacering	1995k	jfr eng <i>product placement</i> , OED 1982
NO	produktutveckling	1958	efter eng <i>product development</i>
OSA	professionell	1900	om idrott
NEO	proffs	1924	till eng <i>professional</i>
	profil, låg	1995k	jfr eng <i>low profile</i>
NO	program, ny bet	1960	förhandsinst arbetsordn för maskiner, efter eng
NY	program, ny bet	1991	jfr amer eng <i>program</i> 'utbildningslinje'
NEO	program (för maskiner)	1960	av grek [jfr eng <i>program</i>]
NO	program, dator-	1969	efter eng <i>computer program</i>
NEO	programmera	1954	av eng <i>program</i>
NO	programmerad undervisning	1962	efter eng <i>programmed instruction</i>
NO	programmerare	1956	efter eng <i>programmer</i>
NO	programmerbar	1960-t	efter eng <i>programmable</i>
NO	programmeringsspråk	1964	efter eng <i>programming language</i>
NO	projekt, ny bet	1970-t	efter eng <i>project</i>
NO	projekt, pilot-	1970	efter eng <i>pilot project</i>
NY	promota	1992	av eng <i>promote</i>
NY	promotionvideo	1983	till eng <i>promotion</i>
NEO	promotor	1921	utan etym; arrangör av sporttävlingar

NO	prompter	1963	av eng
GJ	prospect (mc-gång)	1995k	av eng
NO	protestmarsch	1959	efter eng <i>protest march</i>
NO	protestsång	1966	efter eng <i>protest song</i>
NO	protestsångare	1967	efter eng <i>protest singer</i>
NE	proton	1922	efter <i>proton</i> , Rutherford 1920
NO	provokativ	1950-t	av eng <i>provocative</i>
NEO	provörorsbarn	1947	utan etym [jfr eng <i>test-tube baby</i> , OED 1935]
	Prozac, prozac	1995k	av <i>Prozac</i> , urspr. varumärke; OED 1985
NY	pråma [för ngt]	1990	kortbildn till eng <i>promote</i> el <i>promotion</i>
NO	prägla	1947	efter eng <i>imprint</i>
NO	pseudohändelse	1966	efter eng <i>pseudo-event</i>
NO	psyka	1964	jfr eng <i>psyche</i>
NEO	psykedelisk	1967	av eng <i>psychedelic</i> OED 1957
GJ	psykodrama	1965k	av eng <i>psychodrama</i> OED 1937
NO	psykolingvistik	1964	efter eng <i>psycholinguistics</i> OED 1936
NO	psykosomatisk	1953	av eng <i>psychosomatic</i> OED 1863
NEO	pub	1956	av eng förk av <i>public house</i>
NO	public relations	1949	av eng
NY	public service	1983	av eng
NY	public service-radio	1985	efter eng <i>public service broadcasting</i>
NE	publikt bolag	1995p	jfr eng <i>plc</i> , <i>public limited company</i> , OED 1973
NEO	puck	1920	av eng, ev var-bildn till <i>poke</i>
NEO	puff	1960-t	av eng
NEO	pulla (hästsport)	1923	av eng <i>pull</i>
NEO	pullover	1924	av eng
NEO	pulpit	1960-t	av eng, båtterm
NE	pulsar	1967	av eng, till <i>pulse</i> e mönster av kvasar
NEO	pumps	1919	av eng, ovisst urspr
NEO	punch	1921	av eng
GJ	punchline	1997k	av eng <i>punch-line</i>
NEO	punk	1970	av eng, ovisst urspr; OED av <i>punk rock</i> 1974
NEO	punkare	1977	utan etym, jfr punk 1970
NO	punktstreck	1951	efter eng <i>spot strike</i>
NO	purser	1952	efter eng
NY	pushupbehå	1995	till eng <i>push-up</i>
NEO	pussel	1919	av eng <i>puzzle</i> , till vb
NEO	putt	1928	av eng <i>putt</i> , besl med eng <i>put</i> , golfterm
NEO	PVC	1949	utan etym [efter eng <i>polyvinyl chloride</i>]
NEO	pyjamas	1903	av eng, via hindi, till persiska <i>pay</i> och <i>jame</i>
NO	påtryckningsgrupp	1958	efter eng <i>pressure group</i>
ELD	quickstep	1920-t	av eng
NEO	quilta	1971	av eng <i>quilt</i>
NY	quorn	1999	av eng <i>Quorn</i> , varumärke e byn <i>Quorn</i>
GJ	R&B [även r'n'b]	1995k	av eng <i>Rhythm and Blues</i>
NO	rabattvaruhus	1963	jfr eng <i>discount house</i>
NEO	rabbis	1982	trol besl m eng <i>rabbit</i>

NY	race, köra sitt eget	1991	[jfr eng <i>run one's own race</i>]
B	racer(båt)	1914	NEO 1899
NEO	racing	1970-t	av eng
NEO	rack	1983	trol samma som sv dial rack 'ställning på släde', eng <i>rack</i> 'hylla', elektronikskåp
NEO	rad	1967	av eng förk av <i>radiation</i>
NEO	radar	1943	av eng, förk av <i>radio detecting and ranging</i>
NO	radarisera	1950	efter eng <i>radarize</i>
NO	radarängel	1966	efter eng <i>radar angel</i>
NEO	radiak	1958	av eng <i>radiac</i> , förk av <i>radiation, detection, identification and computation</i>
NEO	radialdäck	1940-t	efter eng <i>radial tyre</i>
NEO	radiator	1903	till lat; OED 1851
NEO	radio	1917	till lat; OED 1907 i motsv bet
NO	radioastronomi	1948	jfr eng <i>radio astronomy</i>
NO	radiobiologi	1956	efter eng <i>radio biology</i>
	radiologi	1905	jfr eng <i>radiology</i> , OED 1900
NO	radiostjärna	1952	efter eng <i>radio star</i>
NEO	radioteleskop	1950	utan etym, jfr eng <i>radio telescope</i> OED 1948
NO	radläsare	1977	efter eng <i>line reader</i>
NO	radom	1960-t	av eng <i>radome</i> , av <i>radar</i> o <i>dome</i>
NO	radskrivare	1965	efter eng <i>line printer</i>
NEO	raga	1965	via eng av sanskrit
NEO	raglan	1917	av eng, till namnet på lord <i>Raglan</i> , befälhavare under Krimkriget
B	ragtime	1914	NEO 1930-tal
NO	raketbas	1957	efter eng <i>rocket base</i>
NO	raketgevär	1948	jfr eng <i>antitank rocket launcher</i>
NO	raketsteg	1952	efter eng <i>rocket stage</i>
NEO	rally	1932	av eng, till fra <i>rallier</i>
GJ	RAM	1996k	av eng, kortord för <i>ready access memory</i>
NEO	randomisera	1954	av eng <i>randomize</i>
NEO	ranger	1952	av eng
NEO	ranka	1949	av eng <i>rank</i>
NEO	rankinglista	1949	efter eng <i>ranking list</i>
NO	rankningslista	1949	efter eng <i>ranking list</i>
NY	rap	1983	av eng
NY	rappare	1984	jfr eng <i>rapper</i>
NY	rapping/rappning	1983	av eng <i>rapping</i>
NO	rasdiskriminering	1950	efter eng <i>racial discrimination</i>
NO	rastafari	1982	efter eng <i>rastafarian</i> ; OED 1955
GJ	rating	1987k	av eng
NY	rave/rejv	1991	av eng <i>rave</i>
NEO	raveparty	1990	till eng <i>rave</i>
NEO	rayon	1929	av eng till <i>ray</i>
NY	reading	1982	av eng
NEO	readymade	1965	av eng
NEO	reaktor	1949	av eng <i>reactor</i>
NO	realtid	1960-t	efter eng <i>real time</i>
NO	realtidssystem	1964	efter eng <i>real time system</i>

NY	rebirthing	1990	av eng
NEO	receiver	1906	av eng, till lat <i>recipere</i>
NO	receptionist	1953	av eng
NEO	recession	1958	av eng
GJ	recorder	1995k	av eng
NO	recycling	1974	av eng
NEO	redubbla	1913	av eng <i>redouble</i> , till lat <i>re-</i>
NEO	redundans	1958	av eng <i>redundancy</i> , ur lat <i>redundare</i>
NO	redundant	1959	efter eng
GJ	referee	1998k	av eng
NEO	referens	1960-t	av eng <i>reference</i>
NO	referensgrupp	1954	efter eng <i>reference group</i>
NEO	referensram	1954	efter eng <i>frame of reference</i>
NEO	refill	1949	av eng, till lat <i>re-</i> o eng <i>fill</i>
NO	refinansiera	1959	efter eng <i>refinance</i>
NO	reflex (-band, -bricka)	1946	efter eng
NEO	reggae	1973	besl m Jamaica-eng; OED 1970
NEO	regionalism	1911	jfr eng
NEO	regular	1955	av eng
NO	rehabilitera	1955	efter eng <i>rehabilitate</i>
NO	reifiera	1960-t	av eng <i>reify</i>
NEO	reifikation	1966	av eng <i>reification</i>
NY	rejva	1991	av eng <i>rave</i>
NY	rejvare	1991	jfr eng <i>raver</i>
NO	rekonditionera	1969	efter eng <i>recondition</i>
NY	rekreationsdrog	1997	efter eng <i>recreational drug</i>
NEO	relatera	1962	närmast av eng <i>relate</i>
NO	relativa betyg	1962/3	efter eng <i>relative marks</i>
NEO	relaxa	1955	av eng <i>relax</i>
NO	releasa	1967	av eng <i>release</i> , jfr släppa 1980
NEO	release	1965	av eng
NO	releasedag	1967	jfr release
GJ	releaseparty	1992p	efter eng, <i>release party</i> , se release; jfr släppfest 1991
NEO	reliabel	1947	av eng, till <i>rely</i>
NO	reliabilitet	1947	av eng <i>reliability</i>
NEO	rem	1963	av eng förk av <i>roentgen equivalent mean</i> , strålningsenhet
GJ	remake	1995k	av eng
GJ	remix	1995k	av eng, musikterm
GJ	remover	1992p	av eng, kosm
NEO	REM-sömn	1978	till eng, förk av <i>Rapid Eye Movement</i>
NY	repa	1987	kortord f eng <i>repurchase agreement</i>
NEO	repatriera	1943	till lat [jfr eng <i>repatriate</i>]
OSA	repetitiv	1927	jfr eng <i>repetitive</i>
NY	reporänta	1994	efter eng, se repa
NO	repressiv tolerans	1969	efter eng <i>repressive tolerance</i> , Marcuse 1965
OSA	reproduktionstal	1945	jfr eng <i>reproduction rate</i>
NEO	research	1960-t	av eng
NY	resecentrum	1992	jfr eng <i>Travel Center</i>

NEO	resecheck	1914	jfr eng <i>traveller's check</i>
NEO	resistivitet	1952	av eng <i>resistivity</i> till <i>resist</i>
NEO	resistor	1931	av eng till <i>resist</i>
NEO	respons	1960-t	av eng
NO	retannons	1954	efter eng <i>teaser</i>
GJ	retreat	1965k	av eng
NEO	retriever	1900	av eng
OSA	revalvera	1934	jfr ty <i>revalvieren</i> , eng <i>revalue</i>
NEO	revoke	1976	av eng, till lat <i>revocare</i> , kortspelsterm
NO	rewrita	1965	av eng <i>rewrite</i>
NEO	rhythm-and-blues	1960-t	av eng
NEO	ribbstickad	1931	jfr eng <i>rib-knitted</i>
NEO	riff	1941	av eng till <i>refrain</i> , musikterm
NY	rigga, ny bet	1990	av eng <i>rig</i> , manipulera, se riggad
NEO	ring, ny bet	1910	efter motsv eng anv, boxn-term
NEO	ringside	1925	av eng
NEO	rink	1921	av eng
NEO	rippel	1970-t	av eng <i>ripple</i>
NO	rippel, choklad-	1970-t	till eng <i>ripple</i>
NO	rippel, jordgubbs-	1960-t	till eng <i>ripple</i>
NO	riskhantering	1981	efter eng <i>risk management</i>
NEO	RNA	1965	av eng till <i>ribonucleic acid</i>
GJ	road movie	1996k	av eng
NEO	roadie	1980	av eng, OED 1969; jfr råddare 1992
	roadracing	1987k	av eng
OSA	roadster	1928	av eng
NEO	robinhoodskatt	1988	till Robin Hood, eng stråtrövare
NO	robotisera	1957	efter eng <i>robotize</i>
NEO	rock	1955	av eng <i>rock music</i>
NO	rock (-and-roll)	1956	av eng
NEO	rock'n'roll	1955	av eng <i>rock (music)</i>
GJ	rockabilly	1987k	av eng, musikterm
NEO	rodeo	1925	av eng, av spa <i>rodeo</i> till <i>rodear</i>
NEO	roll	1923	av eng, flygterm
NO	roll, köns-	1961	efter eng <i>sexual role</i>
NO	roll, ny bet	1963	efter eng <i>role</i>
NEO	roller	1955	av eng
NY	rollerblades	1991	av eng <i>Rollerblades</i> , urspr varumärke
NEO	roll-on-	1965	av eng, ex <i>roll-on deodorant</i>
NO	roll-on-roll-off (fartyg)	1959	av eng <i>roll-on/roll-off</i> (m fl var)
NO	rollspel	1958	efter eng <i>role-playing</i>
NY	rom/ROM	1979	av eng <i>ROM</i> , förk f <i>Read Only Memory</i>
NO	romans, ny bet	1954	efter eng <i>romance</i>
GJ	rookie	1995k	av eng
NO	rooming-in	1964	av eng
GJ	roomservice	1997k	av eng <i>room service</i>
NO	ro-ro	1970-t	av eng, kortform för <i>roll-on, roll-off</i>
NEO	ro-ro-fartyg	1972	efter eng <i>ro-ro ship</i> , OED 1969
NEO	rotarian	1927	av eng <i>rotarian</i> till <i>Rotary Club</i> , bildn till lat <i>rota</i>
NEO	rotor	1900	av eng ~, sammandrag av <i>rotator</i>

NEO	royalty	1913	av eng
GJ	rpm	1996	av eng, kortform av <i>revolutions per minute</i>
NEO	rubba	1970-t	av eng <i>rub</i> , polera m <i>rubbing</i> [?]
NEO	ruff (hårt spel)	1919	till eng <i>rough game</i>
NO	rumble	1971	av eng
GJ	runway	1994p	av eng, flygterm (OED 1961), nu äv modeterm
NEO	rusch	1901	av eng <i>rush</i> , sportterm
OSA	rush	1916	av eng
NEO	rusningstid	1931	jfr eng <i>rush hour</i>
NY	ruta ett [tillbaka på ~]	1985	efter eng <i>back to square one</i>
NEO	rymddräkt	1941	utan etym [jfr eng <i>spacesuit</i>]
NO	rymdkapsel	1959	efter eng <i>space capsule</i>
NO	rymdmedicin	1954	efter eng <i>space medicine</i>
NO	rymdpromenad	1965	efter eng <i>space walk</i>
NO	rymdsatellit	1957	efter eng <i>space satellite</i>
NO	rymdskott	1964	efter eng <i>space shot</i>
NO	rymdskyttel	1969	efter eng <i>space shuttle</i>
NO	rymdsond	1950-t	efter eng <i>space probe</i>
NO	rymdstation	1949	efter eng <i>space station</i>
	rymdålder	1993p	jfr eng <i>space age</i>
NO	rysare	1950	efter eng <i>thriller</i>
NEO	rytmsektion	1935	jfr eng <i>rhythm section</i>
NO	råa upp	1963	jfr eng <i>rough up</i> , göra skrovlig
NO	rådata	1968	efter eng <i>raw</i> el <i>crude data</i>
	råddare	1992p	efter eng <i>roadie</i> , se detta ord
NO	råskiss	1954	jfr eng <i>rough</i>
NO	råttologi	1966	efter eng <i>ratology</i>
D	rädda ansiktet	1962	efter eng <i>save one's face</i>
NO	räkna ned	1960-t	efter eng <i>count down</i>
NEO	rödpeppar	1910	jfr eng <i>red pepper</i>
NO	rödstrumpa	1970	efter eng <i>red stocking</i>
NO	rökdetektor	1955	efter eng <i>smoke detector</i>
NO	röntgenbild	1958	efter eng <i>X-ray picture</i>
NO	röstavtryck	1963	efter eng <i>voice print</i>
NEO	S/S	1920	av eng, förkort av <i>steamship</i>
NO	sabbats-	1954	efter eng <i>sabbatical</i>
NO	sabbatstermin	1954	efter eng <i>sabbatical term</i>
NO	sabbatsår	1950-t	efter eng <i>sabbatical year</i> , OSA 1901
OSA	safari	1910	jfr eng <i>safari</i> , av swahili, av arab, OED 1907
NO	safirmink	1952	efter eng <i>sapphire mink</i>
NO	safirnål	1949	efter eng <i>sapphire needle</i>
NEO	sagga	1953	av eng <i>sag</i>
NEO	saintpaulia	1975	av eng, till namn på upptäckaren, baron <i>von Saint Paul</i>
NO	sajpa	1956	av eng <i>sipe</i>
NY	sajt	1995	av eng <i>site</i>
NEO	sales promotion	1953	av eng
NEO	salmonella	1950	e am bakteriologen <i>D.S. Salmon</i> ; OED 1913

NEO	saloon	1917	av eng, av fra <i>salon</i>
NEO	saltin	1970-t	jfr eng <i>saltine</i> , smörgåskex
ELD	samexistens	1926	jfr <i>coexistence</i>
NO	samhällstillvänd	1965	jfr eng <i>social-minded</i>
NEO	sampel	1949	av eng <i>sample</i>
NO	sampla	1950	av eng <i>sample</i>
NEO	sampling	1931	av eng
NO	samproduktion	1954	efter eng <i>coproduction</i>
NY	samriskföretag	1986	motsv eng <i>joint venture</i>
OSA	samvariation	1930	jfr eng <i>covariation</i>
NEO	samväld	1942	efter eng <i>commonwealth</i>
NEO	sandwichman	1907	av eng
NEO	sandvikare	1949	skämtsamt ombildn av <i>sandwich</i>
NEO	sanforisera	1936	av eng <i>sanforize</i> , till <i>Sanfor</i> , varumärke, till namnet på am uppf <i>Sanfor Cluett</i>
NEO	sanktion	1916	av lat, jfr eng <i>sanction</i> , (pol) straffåtgärd
NO	sanningsdrog	1952	jfr eng <i>truth drug</i> , ty <i>Wahrheitsdroge</i> ; OED 1931
NO	sanningsserum	1950	jfr eng <i>truth serum</i>
OSA	sari	1930	jfr eng, av hindi
NO	satellit	1956	efter eng <i>satellite</i>
NO	satellit, jordresurs-	1962	efter eng <i>earth resources satellite</i>
NO	satellit, kommunikations-	1961	efter eng <i>communications satellite</i>
NO	satellit, rymd-	1957	efter eng <i>space satellite</i>
NO	satellit, spion-	1959	efter eng <i>spy satellite</i>
NO	satellit, syncom-	1963	av eng <i>syncom satellite</i> , kortord för <i>synchronous communications satellite</i>
NO	satellit, väder	1959	efter eng <i>weather satellite</i>
OSA	satellitstad	1932	jfr eng <i>satellite city</i>
NY	SBS	1984	se sjukt hus 1984, jfr <i>sick building syndrome</i>
NO	scanna	1960-t	av eng <i>scan</i>
NEO	scanner/skanner	1960-t	av eng
NEO	scanning	1969	av eng
NEO	scarf	1919	av eng, trol av fornfra <i>escarpe</i>
NEO	scatsång	1937	av eng <i>scat song</i> trol av ljudhärmande urspr
NO	scenario	1969	efter eng
NY	scendykning	1992	av eng <i>stagediving</i> , se detta ord
NEO	schampo	1908	av eng <i>shampoo</i> av indiskt urspr
NEO	science fiction	1951	av eng
NEO	scientist	1914	av eng <i>Christian scientist</i>
NO	scientolog	1968	jfr eng <i>scientologist</i>
NEO	scientologi	1967	av eng <i>scientology</i>
NEO	scones	1911	av eng <i>scone</i> i plur, ev av nederl <i>schoonbrot</i>
NEO	scoop	1950	av eng
NEO	scooter	1991p	av eng
OSA	scora	1934	efter eng <i>score</i>
ELD	score	1995k	av eng
NEO	scout	1909	av eng, urspr till lat <i>auscultare</i>

OSA	scouta	1911	jfr eng <i>scout</i>
NEO	scoutlöfte	1913	jfr eng <i>scout promise</i>
NEO	scoutrörelse (mfl ssg)	1910	jfr eng <i>scout movement</i>
NO	scramble (motocross)	1946	av eng
NO	scratch	1967	efter eng
NEO	scratchman	1902	av eng, sportterm
NO	screena	1962	av eng <i>screen</i>
NEO	screentryck	1964	efter eng <i>screen printing</i>
NEO	scripta / sk-	1950	kortord f <i>scriptgirl</i>
NEO	script-girl	1950	av eng <i>script girl</i>
GJ	scrolla	1997p	av eng <i>scroll</i>
GJ	scudmissil	1991k	efter eng <i>scud missile</i>
NEO	second hand	1968	av eng
NEO	sedan	1916	av eng; OED end amer bruk, 1912
NEO	seeda	1948	av eng, sportterm
NEO	segregation	1926	via eng av lat <i>segregati</i> , OED 1903
NO	segregationist	1958	av eng
NO	segregera	1958	efter eng <i>segregate</i>
NEO	sekond (boxningsterm)	1913	av eng <i>second</i>
NO	sektoriell	1960-t	jfr eng <i>sectoral, -ial</i>
NEO	sekventiell	1950-t	datorterm
NEO	selfmade	1900	av eng <i>self-made</i>
NO	semantiker	1957	jfr eng <i>semanticist</i>
NEO	semifinal	1901	av eng [<i>semi-final</i>]
NEO	semitrailer	1957	av eng <i>semitrailer</i>
NY	senior (adj)	1993	av eng
NEO	sensitivitetsträning	1968	efter eng <i>sensitivity training</i>
NEO	sensor	1971	av eng
NEO	septiktank	1921	av eng <i>septic tank</i>
NO	seriell musik	1955	efter eng <i>serial music</i>
NY	seriemord	1984	efter eng <i>serial murder</i>
NY	seriemördare	1984	efter eng <i>serial killer, serial murderer</i>
NEO	seriff	1982	av eng <i>serif</i> , trol av nederl <i>schreef</i>
NO	serigraf	1962	av eng <i>serigrapher</i>
NO	serigrafi	1956	av eng <i>serigraphy</i>
NO	serva	1962	till service, jfr eng <i>serve</i>
NEO	server (datorterm)	1992p	utan etym el belägg [av eng, utvidg anv]
NEO	service	1925	av eng i bet av apparater
NO	serviceyrke	1949	jfr eng <i>service occupation</i> , se 1949 <i>service</i>
NO	servo	1955	efter eng <i>servo</i>
NO	set	1969	efter eng
GJ	seven-eleven	1987k	av eng, varumärke
NEO	sex	1938	av eng
NEO	sex appeal	1932	av eng
NO	sex, de (inre) sex	1957	efter eng <i>the (inner) six</i>
NO	sexa	1957	efter eng <i>sex up</i>
NEO	sexbomb	1957	efter eng <i>sex bomb</i>
NO	sexig	1948	efter eng <i>sexy</i>
	sexig, ny anv.	1990-t	jfr eng <i>sexy</i> , ny anv 1980-t
NEO	sexism	1971	av eng
NO	sexist	1970	av eng

NO	sexobjekt	1970	efter eng <i>sex object</i>
	sexologi	1934	jfr eng <i>sexology</i> , OED 1902
	sexsymbol	1990p	jfr eng <i>sex symbol</i>
NEO	sexualisera	1942	jfr eng <i>sexualize</i>
NO	sf	1955	efter eng <i>sf</i> , initialord för <i>science fiction</i>
NEO	shag	1905	av eng <i>shag tobacco</i> av <i>shag</i> 'ragg, ludd'
NEO	shaka	1965	till eng <i>shake</i>
NEO	shake (dans)	1964	av eng
NEO	shaker	1928	av eng
NEO	shanty	1950-t	av eng, till fra <i>chanter</i> , lat <i>cantare</i>
GJ	shareware	1995k	av eng, datorterm
ELD	sheepdog	1993p	av eng
NEO	shelf	1919	av eng i bet. 'kontinentalsockel'
NEO	shelterdäck	1910	av eng <i>shelter-deck</i>
NEO	sherpa	1965	av eng <i>Sherpa</i>
B	shetlands-tröja	1917	utan etym [efter <i>Shetlandsöarna</i>]
NEO	shetlandsull	1955	utan etym [efter <i>Shetlandsöarna</i>]
OSA	shimmy	1921	av eng; OED 1919
NEO	shingel ,OSA äv. shingla	1924	av eng <i>shingle</i>
NEO	shipping	1970-t	av eng
OSA	shocking	1904	jfr chocka 1956
NEO	shoppa	1932	av eng
NEO	shoppingcenter	1954	av eng <i>shopping centre</i>
NO	shoppingcentrum	1957	efter eng <i>shopping center</i>
	shoppinglista	1987k	jfr eng <i>shopping list</i>
NEO	short track	1990	av eng, sportterm
NEO	shorts	1934	av eng
NY	shot	1990	av eng
NEO	show	1934	av eng
NEO	showbiz	1964	av eng, kortord för <i>show business</i>
NO	showbusiness	1949	av eng <i>show business</i>
NO	showig	1954	jfr eng <i>showy</i>
NEO	shuffleboard	1980	av eng
GJ	siberian husky	1997k	av eng
NEO	sideboard	1915	av eng
NEO	sidsteppa	1954	av eng <i>sidestep</i>
NO	sightseea	1947	av eng <i>sight-see</i>
NEO	sightseeing	1932	av eng
	signa	1996k	av eng <i>sign</i>
NEO	signaturlmelodi	1934	utan etym [jfr eng <i>signature tune</i>]
NO	signifikant	1953	efter eng <i>significant</i>
NEO	silk-screen	1953	av eng <i>silkscreen</i>
NO	simplifiering	1950	efter eng <i>simplification</i>
NO	simulator	1958	av eng
NO	simulera	1964	efter eng <i>simulate</i>
NO	simultantolkning	1957	jfr eng <i>simultaneous interpretation</i>
NO	singback	1975	av eng <i>sing back</i>
NO	singel, ny bet	1960-t	efter eng <i>single</i> i bet ensamstående
NO	singel, ny bet	1965	efter eng <i>single</i> , om grammofonskiva
	singer-songwriter	1987k	av eng

NO	-sinnad	1949	efter eng <i>-minded</i>
NY	sippa [på ngt]	1985	av eng <i>sip</i>
NY	sitcom	1992	av eng <i>sitcom</i> , kortord f <i>situation comedy</i>
NY	site	1996	av eng
NO	sit-in	1967	av eng
NO	sitta in	1962	efter eng <i>sit in</i>
NEO	sittstrejk	1937	jfr ty <i>Sitzstreik</i> , eng <i>sit-down strike</i>
NO	situationism	1964	av eng
NO	situationist	1963	av eng
NY	situps	1980	av eng <i>sit-up</i>
NEO	sjanghaja	1914	av eng till <i>Shanghai</i> , namn på kin hamnstad
NO	sju: de yttre sju	1960	efter eng <i>the outer seven</i>
NO	sjuk = makaber [humor], konstig[färg])	1956	efter eng <i>sick</i>
NY	sjuka hus-sjukan	1988	jfr SBS, <i>sick building syndrome</i> 1984
NY	sjukt hus	1984	[efter eng, se SBS 1988]
OSA	självbetjäning	1939	efter (amer) eng <i>self-service</i> , om amer förh
NO	självtvätt	1947	jfr eng <i>self-service</i>
NO	självuppdragande	1955	jfr eng <i>self-winding</i>
NO	själval	1954	efter eng <i>self-selection</i>
	ska-musik	1995k	av eng <i>ska</i> , okänt ursprung, OED 1964
	skanna	1960-t	efter eng <i>scan</i>
NO	skapande dramatik	1959	efter eng <i>creative dramatics</i>
NEO	skateboard	1978	av eng
NEO	sketch	1926	1855 liten skiss, 1926 nutida bet, av eng av nederl <i>schets</i> av ita <i>schizzo</i>
NY	skibox	1983	av eng
NY	skidbox	1984	efter eng, se skibox
NO	skidlift	1940-t	efter eng <i>ski-lift</i>
NEO	skiffle	1958	av eng, av ovisst urspr, ev ljudhärmande
NY	skin	1983	av eng <i>skin</i> , kortord f <i>skinhead</i>
NEO	skineffekt	1916	av eng <i>skin effect</i> , elterm
NEO	skinhead	1970-t	av eng
NEO	skinnhuvud	1987	av eng <i>skinhead</i>
NY	skinnskalle	1982	efter eng <i>skinhead</i>
NO	skippa	1964	av eng <i>skip</i>
NO	skivbibliotek	1949	jfr eng <i>record library</i>
NEO	skivminne	1960	efter eng <i>disk memory</i>
NEO	skivspelare	1938	jfr eng <i>record player</i>
OSA	skivväxlare	1930	jfr eng <i>disk/record changer</i>
NO	skjut (samlag)	1950	efter eng <i>shot</i>
NO	skjuta (filma)	1965	efter eng <i>shoot</i>
NEO	skoter	1930	av eng <i>scooter</i>
NEO	skotte, ny bet	1937	efter eng <i>Scottish terrier</i>
OSA	skrapkartong	1961	[jfr eng <i>scraperboard</i>]
NO	skrivautomat	1975	jfr eng <i>typing automat</i>
	skrolla	1999p	efter eng <i>scroll</i> , jfr scrolla
NO	skraddarsydd	1955	efter eng <i>tailor made</i>
NY	skräpmat	1982	jfr eng <i>junk food</i>

NEO	skugga (verb)	1908	efter eng <i>shadow</i>
NEO	skuggkabinett	1944	efter eng <i>shadow cabinet</i> , OED 1906
NEO	skumgummi	1951	jfr ty, eng <i>foam rubber</i>
NO	skumplast	1951	jfr eng <i>foam plastic</i>
NEO	skumsläckare	1924	jfr eng <i>foam extinguisher</i> , ty <i>Schaumlöscher</i>
NEO	skvis	1932	av eng <i>squeeze</i> , bridgeterm
NY	skyddsängel	1992	jfr eng <i>Guardian Angels</i>
	skylift	1976k	av eng
ELD	skyline	1995k	av eng
NEO	skåpa ut	1965	efter eng <i>scoop out</i> , vard sportterm
NY	skärmflyga	1991	efter eng; OED <i>paraglide</i> 1988
NY	skärmflygning	1990	jfr eng <i>paragliding</i>
NO	skärpa sig	1957	efter eng <i>sharpen up</i>
NO	skönhetsömn	1961	efter eng <i>beauty sleep</i>
NEO	slabbkista	1915	efter eng <i>slop chest</i>
NEO	slacks	1952	av eng <i>slacks</i>
NEO	slapstick	1923	av eng
NO	slavstation	1954	efter eng <i>slave station</i>
GJ	sleeping partner	1965k	av eng, affärsterm
NEO	slice	1945	av eng, golfterm
NEO	slimmad	1968	av eng <i>slim</i>
NEO	sling	1901	av eng, sjöfartsterm
NO	slingback	1965	av eng <i>sling-back</i>
NEO	sliper	1946	av eng <i>sleeper</i>
OSA	slipon (rock)	1961	av eng <i>slipon</i> , till <i>slip on</i>
NEO	slipover	1931	av eng
NO	slipper	1954	efter eng <i>slipper</i>
NEO	slogan	1932	av eng, urspr skotskt stridsrop, till gaeliska <i>sluagh</i> o <i>gairm</i>
NEO	slow motion	1970-t	av eng
NO	slow-downaktion	1969	av eng <i>slow-down action</i>
OSA	slow-fox	1932	jfr eng <i>slowfox</i> ; elliptisk bildn till <i>foxtrot</i>
NEO	slugga	1923	av eng, var av <i>slog</i> , ovisst urspr
NEO	slugger	1920	av eng
NY	slutare (i bet 'självförvållad arbetslöshet')	1990	jfr eng <i>quitter</i>
NEO	slå ut, ny bet	1921	efter eng <i>knock out</i>
NY	släppa, ny bet	1980	efter eng <i>release</i> , jfr <i>releasa</i> 1967
	släppfest	1991p	efter eng <i>release party</i>
OSA	smajla	1933	av eng <i>smile</i> , vard.
GJ	small /S	1987k	av eng, storleksbeteckning
NY	smart card	1984	av eng <i>smart card</i> ; OED 1980
NY	smart fönster	1984	efter eng <i>smart</i>
NY	smart hus	1992	efter eng <i>smart</i> , se övr ssg
NY	smarkort	1984	efter eng, jfr <i>smart card</i>
NEO	smash	1900	av eng
NEO	smasha	1918	av eng <i>smash</i>
NO	smash-and-grab (kupp)	1950	av eng <i>smash and grab</i>
NY	smiley	1993	av eng
NY	smilis	2000	efter eng, se <i>smiley</i>

NEO	smog	1953	av eng <i>smog</i> , till <i>smoke</i> o <i>fog</i>
OSA	smolt	1962	av eng <i>smolt</i> , av ovisst ursprung
	smoothie	1998k	av eng, matterm
NO	smygpremiär	1955	efter eng <i>sneak preview</i>
OSA	smältgryta	1906	efter eng <i>melting-pot</i> , om stater m stor folkblandning
NO	smörberg	1960-t	jfr eng <i>butter mountain</i>
NO	snabba upp	1957	efter eng <i>speed up</i>
OSA	snabblunch	1945	jfr eng <i>quick-lunch</i>
NO	snabbmat	1981	efter eng <i>fast food</i>
NEO	snackbar	1953	av eng <i>snack bar</i>
NEO	snacks	1953	av eng
NEO	snapshot	1906	av eng
	sneakers	1990p	av eng
NO	sniff	1965	av eng, flygning på låg höjd
NO	sniffa	1950	av eng <i>sniff</i>
NO	sniffare	1959	av eng <i>sniffer</i>
NY	snigelpost	1995	efter eng <i>snail mail</i>
NEO	snooker	1975	av eng, ovisst ursprung; OED e <i>snooker</i> , inf benämn på nyutnämnd kadett
	snowboard	1995k	av eng, ny OS-gren
NEO	snowboard	1983	av eng
NY	snuffilm	1982	efter eng <i>snuff movie</i>
NY	snuffmovie	1981	av eng <i>snuff movie</i>
NY	snöbräda	1970-t	jfr <i>snowboard</i>
NO	snöskoter	1963	efter eng <i>snow scooter</i>
NEO	so long	1934	av eng
	social mobilitet	1992p	jfr eng <i>social mobility</i>
NE	social rörlighet	1992p	jfr eng <i>social mobility</i>
NO	socialantropologi	1940-t	av eng <i>social anthropology</i>
	socialarbetare	1939	jfr eng <i>social worker</i> , OED 1904
OSA	socialdarwinism	1909	jfr eng <i>social darwinism</i>
NO	socialisation	1952	av eng <i>socialization</i>
NO	socioekonomisk	1964	av eng <i>socioeconomic</i>
NO	sociogram	1948	av eng
NO	sociolekt	1971	efter eng <i>sociolect</i>
NO	sociolingvistik	1972	efter eng <i>sociolinguistics</i>
NY	soffpotatis	1987	efter eng <i>couch potato</i>
NEO	sofistikerad	1934	av eng <i>sophisticated</i>
OSA	soft (allm.bet.)	1955	av eng
NEO	soft music	1949	av eng
NY	softa	1988	till eng <i>soft</i>
OSA	softa	1942	jfr eng <i>soften</i> , fototerm
NEO	softad	1953	till eng <i>soft</i>
NEO	softboll	1990-t	av eng <i>softball</i>
NEO	softdrink	1964	av eng <i>soft drink</i>
NEO	software	1968	av eng <i>software</i> , OED 1960
NEO	solarium	1981	av lat; OED 1960
NO	solbatteri	1954	jfr eng <i>solar battery</i>
NY	solbädd	1983	efter eng <i>sunbed</i> , OED 1967
NO	solcell	1959	jfr eng <i>solar cell</i>

NO	solkraftverk	1955	jfr eng <i>solar power station</i>
NY	solsäng	1984	[jfr eng <i>sunbed</i>]
NO	solvind	1961	efter eng <i>solar wind</i>
NEO	sonar	1960	av eng till <i>sound navigation and ranging</i>
NEO	sonisk	1947	av eng <i>sonic</i>
NEO	SOS	1923	förkortn av morsesignalen <i>save our souls</i>
NEO	soul	1961	av eng
NO	soulmusik	1968	av eng <i>soul music</i>
NEO	sound	1950ca	av eng av lat <i>sonus</i>
	soundbite	1994p	av eng <i>soundbite</i> , OED 1980
NEO	soundtrack	1995k	utan etym, odat ex [av eng, OED 1931]
NEO	sousafon	1935	av eng <i>sousaphone</i> , till namn på am marschkomp <i>Sousa</i> o grek <i>phone</i>
NO	sovstad	1945	jfr <i>bedroom community</i> [?], OED ej belagt; ELD: <i>dormitory town/suburb</i> , OED 1923
NO	spagettivästern	1969	efter eng <i>spaghetti western</i>
NY	spam	1998	av eng
NY	spamma	1999	till eng <i>spam</i>
NY	spammare	1999	av eng <i>spammer</i>
	spareribs	1998k	av eng
NO	sparka ngn (snett) uppåt	1977	efter eng <i>kick someone upstairs</i>
NEO	sparra	1924	av eng <i>spar</i>
NEO	sparring	1921	av eng
NEO	sparringpartner	1920	av eng <i>sparringpartner</i> [sic]
OSA	spatial	1946	jfr eng, fra <i>spatial</i>
NEO	speak-easy	1930-t	av eng
NEO	speaker	1935	av eng
NEO	spearing	1969	av eng, sportterm
OSA	speeda	1924	av eng <i>speed</i>
NEO	speedway	1948	av eng
NY	spejsad	1987	av eng <i>spaced out</i>
NY	spejsig	1984	av eng <i>spacey, spacy</i>
NEO	spektakulär	1916	till spektakel [jfr eng <i>spectacular</i>]
NO	spela över/övers-	1951	efter eng <i>overact</i>
NY	spendera	1980	efter eng <i>spend</i> , tillbringa
NY	spetsforskning	1992	jfr <i>spjutspetsforskning</i> 1992
NY	spin doctor	1997	av eng
NEO	spin off	1969	av eng <i>spin-off</i>
NEO	spinna	1925	av eng, fisketerm
NY	spinddoktor	1998	efter eng <i>spin doctor</i> , jfr spin doctor 1997
NY	spinning	1995	av eng
NEO	spinnspö	1921	jfr eng <i>spinning rod</i>
NO	spin-off	1966	av eng
NEO	spiralgalax	1953	jfr eng <i>spiral galaxy</i>
NY	spjutspetsforskning	1992	efter eng <i>spearhead research</i>
NY	splatterfilm	1991	av eng <i>splatter movie</i>
NEO	splejk	1962	av eng <i>splake</i> , till <i>speckled</i> o <i>lake</i> , fisknamn
NEO	splendid isolation	1932	av eng
	split	1976k	av eng, aktiehandelsterm

NEO	splitcane (mtrl/sport)	1945	av eng
NEO	spoiler (NO även spojler)	1975	av eng
OSA	sponsor	1954	jfr eng
OSA	sponsorera	1963	jfr eng <i>sponsor</i>
OSA	sponsorskap	1961	jfr eng <i>sponsorship</i>
OSA	sponsra	1964	jfr eng <i>sponsor</i>
NEO	sportsmanship	1924	av eng
NEO	spotlight	1951	av eng
NEO	spotmarknad	1973	av eng <i>spot market</i>
OSA	spotnotering, -pris	1948	efter eng, se 1973 <i>spotmarknad</i>
NEO	spray/sprej	1920	av eng <i>spray</i>
NEO	sprayhood	1960	till sprej o eng <i>hood</i>
	spreadsheet	1994p	av eng <i>spreadsheet</i> , datorprogramtyp
NO	sprej	1960-t	av eng <i>spray</i>
NO	spreja	1960-t	efter eng <i>spray</i> , se sprej 1920
NO	sprejtorka	1963	efter eng <i>spray-drying</i>
GJ	springer spaniel	1987k	jfr spaniel 1847
NEO	sprinta	1924	av eng <i>sprint</i> , av nord ursprung, jfr sv dial sprint 'språng'
NEO	sprinter	1912	av eng
NEO	sprue (tarmsjukdom)	1950	av eng, nederl <i>spruw</i>
NO	språklaboratorium	1954	efter eng <i>language laboratory</i>
NO	språksociologi	1955	efter eng <i>sociology of language</i>
NO	sprängskiss	1959	efter eng <i>exploded view</i>
	spår (på skiva)	1976k	av eng <i>track</i>
NO	spårelement	1953	efter eng <i>trace element</i>
NEO	spänn	1910	sv slang, ev till eng <i>spend</i> el ty slang <i>Späne</i>
NEO	späns	1915	av eng <i>spencer</i> , till namnet på earlen <i>Spencer</i>
NEO	spökskrivare	1953	efter eng <i>ghostwriter</i>
GJ	square dance	1995k	av eng
NEO	squash, sport	1936	av eng
NEO	squash, växt	1965	av eng, till nordam indianspr <i>asquutasquash</i>
NY	stagediving	1992	av eng, jfr scendykning 1992
NEO	stagflation	1971	av eng [kortord av <i>stagnation</i> och <i>inflation</i>]
OSA	stajl	1949	av eng <i>style</i> , vard
NEO	stall	1953	av eng, flygterm
OSA	standard	1923	av eng
NEO	standardavvikelse	1919	efter eng <i>standard deviation</i>
OSA	standardisera	1902	av eng <i>standardize</i>
	standby, stand-by	1995k	av eng
NEO	stand-in	1949	av eng
NY	stand-up-comedy	1990-t	av eng
NEO	starbåt	1931	av eng <i>star boat</i>
	starka (varu)märken	1992p	jfr eng <i>strong brand</i>
NEO	starlet	1953	av eng
NO	starta upp	1968	efter eng <i>start up</i>
OSA	startblock	1935	jfr eng <i>starting block</i>

OSA	startbox	1960	jfr eng <i>starting box</i>
OSA	startpistol	1925	jfr eng <i>starting pistol</i>
OSA	startpunkt	1901	jfr eng <i>starting point</i>
NO	stationsvagn	1947	efter eng <i>station wagon</i>
NO	statsbesök	1954	efter eng <i>state visit</i>
NO	status	1970	efter eng, se ssg
NO	statussymbol	1950-t	efter eng <i>status symbol</i>
NY	stay-ups	1992	till eng <i>stay up</i>
NO	stekhus	1962	efter eng <i>steak house</i>
NEO	stencil	1917	av eng
NEO	stencilera	1923	av eng <i>stencil</i>
NO	stentvättad	1983	efter eng <i>stone washed</i> [jfr <i>granite washed</i>]
NEO	stenull	1938	efter eng <i>rockwool</i>
OSA	stepp	1924	av eng <i>step</i>
NEO	steppa	1913	av eng <i>step</i>
OSA	steppdans	1913	efter eng <i>step</i> , se steppa 1913
NEO	stereo	1960	av eng, till grek <i>stereos</i>
OSA	stewardess	1945	av eng <i>steward</i> (OSA 1813 sjöt)
OSA	stevedor	1916	av eng <i>stevedor</i> [sic]; OED <i>stevedore</i> 1828
NO	stilettklack	1960	efter eng <i>stiletto heel</i>
OSA	stillbild	1946	jfr eng <i>still photograph</i>
NEO	stilldrink	1968	av eng <i>still drink</i>
OSA	stillfoto	1953	efter eng <i>still photograph</i>
OSA	stillfotograf	1946	efter eng <i>still photographer</i>
NEO	stirlingmotor	1968	efter eng <i>stirling engine</i> e uppf R. <i>Stirling</i>
D	stjåla föreställningen	1962	efter eng <i>steal the show</i>
NEO	stock-car	1955	av eng <i>stock car</i>
NO	STOL	1960	av eng <i>STOL</i> , initialord för <i>short take off and landing</i>
NEO	stopper (sport)	1945	av eng
NEO	storband	1963	utan etym [jfr eng <i>big band</i>]
NO	stormarknad	1962	efter eng <i>super market</i> [sic]
NEO	storslam	1923	utan etym [jfr eng <i>grand slam</i>]
NEO	story	1940	av eng
	storyboard (filmterm)	1997k	av eng, OED 1942
OSA	stout	1910	av eng <i>stout</i> (<i>ale/beer</i>)
NEO	straff(område)	1903	utan etym [jfr eng <i>penalty</i> , ~ <i>area</i>]
NEO	straight	1986	av eng
NO	stratifiera	1954	efter eng <i>stratify</i>
	stratosfär	1914	jfr eng <i>stratosphere</i> , OED 1909
NO	stratum	1954	efter eng
NEO	streaka	1970-t	av eng, besl m sv dial strika
NO	streaking	1974	av eng
NEO	streamer	1948	av eng
NY	streckkod	1979	av eng <i>bar code</i>
NY	streetsmart	1990	av eng <i>streetsmart</i> [sic]; OED <i>street-smart</i> 1976
NEO	stress	1950-t	av eng
NO	stressa	1959	jfr eng <i>stress</i>

NEO	stretch	1964	av eng, textilterm
NEO	stretcha	1982	efter eng, se stretching
NO	stretching	1970-t	av eng
NEO	strike	1910	av eng, bowlingterm
	string(trosa)	1990p	till eng <i>G-string</i> , <i>string bikini</i>
NO	strippa	1963	jfr eng <i>strip</i>
NY	strippa ngt på ngt	1995	av eng <i>strip</i>
NEO	strippning	1970	ill eng <i>strip</i> , hundterm
NEO	striptease	1952	av eng
NEO	stroke	1979	av eng
NEO	strong	1922	av eng
NEO	strykpojke, nuv. bet.	1933	jfr ty; eng <i>whipping boy</i>
NO	strålkirurgi	1962	jfr eng <i>radiation surgery</i>
NO	strålkonsivering	1953	efter eng <i>irradiation preservation</i>
NO	strålningsbiologi	1958	efter eng <i>radiation biology</i>
NO	strålningsdetektor	1951	efter eng <i>radiation detector</i>
NO	strålningskemi	1962	jfr eng <i>radiation chemistry</i>
NO	strålningsolycka	1975	jfr eng <i>radiation accident</i>
NO	strålsjuka	1955	jfr eng <i>radiation sickness</i>
NO	strålskydd	1956	jfr eng <i>radiation protection</i>
NEO	strömlinjeformad	1934	utan etym [jfr eng <i>streamlined</i>]
NO	studentrevolt	1968	jfr eng <i>student revolt</i> (ev av fra)
OSA	studentunion	1949	efter eng <i>International Union of Students</i> , bildad 1946
OSA	studio (inspelning)	1925	fr eng (i denna bet)
NEO	stuntman	1953	av eng <i>stunt man</i>
	stuprör(sbyxor)	1950-t	efter eng <i>drainpipes</i> , <i>drainpipe trousers</i> , OED 1950
	styla, -d	1996k	efter eng <i>style</i>
NEO	stylist	1956	av eng
NY	styrekonom	1986	för <i>controller</i>
NO	styren	1950-t	av eng <i>styrene</i>
NO	stå för	1957	efter eng <i>stand for</i>
NY	stå ut, ny bet	1991	efter eng <i>stand out</i> , utmärka sig
NY	ståuppare	1989	jfr eng <i>stand-up comedian</i> ; OED <i>stand-up comic</i> 1966, <i>stand-up comedian</i> 1969
NY	ståuppkomik	1989	jfr eng <i>stand-up comedy</i>
NEO	ståuppkomiker	1989	av eng <i>stand-up comedian</i>
NEO	stöddig	1902	av eng <i>sturdy</i>
NO	subkultur	1959	efter eng <i>subculture</i>
NY	subsidiaritet	1990	motsv eng <i>subsidiarity</i> , fra, ty, da etc, EU-term
	subsidiaritetsprincipen	1990	[efter eng <i>subsidiarity principle</i> , fra, ty, da etc, EU-term]
NO	subsonisk	1947	efter eng <i>subsonic</i>
NEO	sudden death	1976	av eng, sportterm
NEO	suffragett	1913	av eng <i>suffragette</i>
NY	suga, ny bet	1997	efter eng <i>suck</i>
NEO	sulky	1936	av eng
NEO	sundae	1970-t	av eng, ev var till <i>Sunday</i>
GJ	super G	1987k	av eng, sportterm

NO	superbomb	1947	av eng <i>super bomb</i> [sic]
NO	superklass	1954	efter eng <i>super class</i> [sic]
NO	supermakt	1963	efter eng <i>super power</i> [sic]
NEO	supermarket	1953	av eng <i>super market</i> [sic]
	supermodell	1990p	jfr eng <i>supermodel</i>
NEO	supernova	1940	jfr eng <i>supernova</i>
NO	supersonisk	1947	efter eng <i>supersonic</i>
NO	superstjärna	1970	efter eng <i>superstar</i>
NO	supertanker	1961	efter eng <i>supertanker</i>
	support	1976	av eng
OSA	supporta	1989	jfr eng <i>support</i>
NEO	supporter	1934	av eng
NEO	surfa	1923	av eng <i>surf</i>
NY	surfa (på Internet)	1994	av eng <i>surf</i>
	surplus (ekon)	1996k	av eng
	surplus (om kläder)	1960-t	av eng
NY	surrogatmamma/ mo[de]r	1982	efter eng <i>surrogate mother</i>
OSA	swagger	1935	av eng <i>swagger</i>
NO	svar, ny bet	1985	efter eng <i>answer</i>
NO	svara på, ny bet	1961	efter eng <i>respond to</i> , påverkas av
NO	svart hål	1970-t	efter eng <i>black hole</i>
NEO	svart marknad	1941	utan etym [jfr eng <i>black market</i> , OED 1931]
	svarta lådan	1987k	jfr eng <i>black box</i> , OED 1964
	svarta pantrarna	1970-t	efter <i>Black Panthers</i> , OED 1965
NEO	svartfot, ny bet	1924	efter eng <i>blackleg</i>
NEO	svartlista	1919	efter eng <i>blacklist</i>
NEO	sweater	1906	av eng
NEO	sweatshirt	1973	av eng
NEO	sweet (jazz)	1940	av eng
NY	sweetie (frukt)	1987	av eng, korsning <i>grape+pomelo</i>
NY	svettiströja	1982	kortord f <i>sweatshirt</i> 1975 (NEO 1973) av eng <i>sweatshirt</i>
NEO	swimmingpool	1941	av eng <i>swimming pool</i>
NEO	swing	1934	av eng
NEO	swingpjatt	1940	till eng <i>swing</i> o sv pjatt (obetydlig person)
OSA	switcha	1963	av eng, vard
NO	svängbädd	1951	jfr eng <i>swing bed</i>
NO	svävfarkost	1959	efter eng <i>hovercraft</i>
NO	symposium	1952	efter eng
NEO	syndeter	1970	till eng <i>synthetic detergent</i>
NO	syndrom	1970-t	efter eng <i>syndrome</i>
NO	syndrom, Kina-	1979	av eng <i>the China syndrome</i>
NO	syndrom, Stockholms-	1981	efter eng, OED <i>Stockholm syndrome</i> 1978
NY	synergieffekt	1980	av eng <i>synergi</i> [sic]; OED <i>synergy</i> : nat-vet anv 1847; ekon etc 1957
NEO	synka	1951	jfr eng <i>sync</i> till <i>synchronize</i> [sic]
NEO	syntagm	1973	av grek [jfr eng, OED 1947]
OSA	synth, synt	1980	av eng <i>synth(esizer)</i>
NEO	synthesizer	1960-t	av eng, OSA 1973

NO	systemanalys	1962	efter eng <i>systems analysis</i>
NY	såpa, ny bet	1990	efter eng <i>soap</i> , kortord f <i>soap opera</i>
NO	såpopera, se tvål-	1950-t	efter eng <i>soap opera</i>
NO	säkerhetsavstånd	1959	efter eng <i>safe distance</i>
NEO	säkerhetsbälte	1938	i flygplan. efter eng <i>safety belt</i>
NO	säkerhetsrisk	1963	efter eng <i>security risk</i>
NEO	säkerhetsråd	1945	utan etym [jfr <i>Security Council</i>]
NO	sälja, ny bet	1959	efter eng <i>sell</i>
NO	säljfrämjande	1955	jfr eng <i>sales promotion</i>
NO	säljingenjör	1957	efter eng <i>sales engineer</i>
OSA	säljinriktad	1955	efter eng <i>sales minded</i>
NY	sökmotor	1995	efter eng <i>search engine</i>
	söndagsbilaga	1921	jfr eng <i>Sunday supplement</i> , OED 1905
NEO	ta över	1959	av eng <i>take over</i> , jfr <i>takeover</i> 1995
NEO	tabasco	1953	till <i>Tabasco</i> , namn på flod och stat i Mexiko
NEO	tabloid	1935	av eng till <i>Tabloid</i> , varumärke f medicin i tablettform
NEO	tabulator	1915	av eng till vb till lat <i>tabula</i>
NO	tachyon, tak-	1968	av eng <i>tachyon</i>
NEO	tackla	1924	av eng <i>tackle</i>
NY	tacky	1986	av eng
NY	tag/tagg	1986	av eng <i>tag</i>
NEO	tagga	1960-t	av eng <i>tag</i> till subst <i>tag</i>
NY	taggare	1987	jfr eng <i>tagger</i>
NO	tajma	1958	av eng <i>time</i>
NEO	tajming	1958	av eng <i>timing</i>
NEO	tajt	1968	av eng <i>tight</i>
NO	tajt, tajtad	1968	av eng <i>tight</i>
NEO	tajts/tights	1985	av eng <i>tights</i>
NO	tak, ny bet	1945	jfr eng <i>ceiling</i>
GJ	takeover	1995k	av eng, affärsterm
NY	taket, flyga i ~	1982	jfr eng <i>hit the ceiling</i>
NY	taket, gå genom ~	1983	efter eng <i>go through the roof</i>
NY	taket, gå i ~	1986	efter eng <i>hit the ceiling/roof</i>
NY	taket, slå i ~	1987	efter eng <i>hit the ceiling</i>
NEO	talangscout	1942	utan etym; OED <i>talent scout</i> , anv 1905
NO	talbok	1955	efter eng <i>talking book</i>
NY	taleskvinna	1988	efter <i>talesman</i> , jfr eng <i>spokeswoman</i>
GJ	talkshow	1995k	av eng <i>talk show</i> , <i>talk-show</i> , OED 1965
NY	talskärm	1989	motsv eng <i>speech viewer</i>
NO	talträning	1958	jfr eng <i>speech training</i>
NO	tandhygienist	1948	jfr eng <i>dental hygienist</i>
NEO	tank, -s	1915	av eng <i>tank</i>
NEO	tanka	1910	utan etym [jfr eng <i>tank (up)</i>]
NY	tankearta	1990	jfr <i>mindmap</i>
NEO	tanker	1940t	av eng, OED 1900
NO	tape, tejp	1949	av eng <i>tape</i>
	tapp, ny bet	1995k	jfr eng <i>loss</i>
NY	tattoo	1981	av eng <i>tattoo</i>
NEO	taxa	1966	efter eng <i>taxi</i> , flygterm

NEO	tax-free	1960-t	av eng <i>tax-free</i>
NO	T-benstek	1962	efter eng <i>T-bone steak</i>
NEO	teach-in	1965	av eng <i>teach-in</i>
NEO	team	1900	av eng, i bet 'idrottslag'
NEO	team	1946	av eng, i bet 'grupp'
NO	team, forskar-	1950	efter eng <i>research team</i> , se 1946 <i>team</i>
NEO	teamwork	1947	av eng
NO	teaterverkstad	1961	efter eng <i>theatre workshop</i>
	technicolor	1995k	av eng, <i>Technicolor</i> , varumärke reg 1917
NY	techno	1991	av eng; OED 1988
NEO	technomusik	1990	till eng <i>techno</i>
NEO	teddy (tyg)	1949	till teddybjörn
NEO	teddy (underkläder)	1983	utan etym; OED 1924, även <i>teddies</i>
NEO	teddybjörn	1915	av eng <i>teddy bear</i> , till <i>Teddy</i> , till <i>T. Roosevelt</i>
GJ	tee	1987k	av eng, sportterm
NEO	teflon	1950	urspr varumärke, <i>Teflon</i>
NEO	tejp	1949	av eng <i>tape</i>
NO	tejpa	1952	jfr eng <i>tape up</i>
NEO	teknikalitet	1965	efter eng <i>technicality</i>
NY	teknikpark	1992	efter eng <i>science park</i>
NEO	teknokrati	1933	utan etym [jfr eng <i>technocracy</i> , OED 1919]
NY	teknostress	1985	av eng <i>technostress</i>
NY	tekopp, vara ngns	1989	efter eng <i>it's not my cup of tea</i>
NEO	telex	1947	av eng <i>telex</i> [varumärket <i>Telex</i> , kortord f <i>telefacsimile</i>]
NY	telefonmarknadsföring	1986	efter eng <i>telemarketing</i>
NY	telemarketing	1985	av eng
NEO	telematik	1982	trol efter eng <i>telematics</i> , till <i>telecommunication</i> o <i>informatics</i>
NO	telemetrera	1960	av eng <i>telemetry</i> [subst, jfr eng <i>telemeter</i> , vb]
NEO	teleprinter	1931	av eng
NO	teleskopantenn	1965	jfr eng <i>telescopic aerial</i>
NEO	teletex	1977	av eng <i>Teletex</i> , varumärke
NY	teletjänstcentral	1999	datatermgruppens förslag för <i>call center</i>
NEO	television	1923	av eng, OED 1907
NEO	telex	1947	av eng kortord f <i>teleprinter exchange</i>
	telnet	1996k	av eng <i>telnet</i> ; OED 1969
NEO	tentativ	1950	av eng <i>tentative</i>
NO	tepåse	1950-t	efter eng <i>tea-bag</i>
NO	term: i termer av	1959	efter eng <i>in terms of</i>
NO	terminal (data-)	1964	av eng
NO	terminal (t.ex. flyg-)	1957	av eng <i>terminal</i>
NO	terminal vård, terminalvård	1973	efter eng <i>terminal care</i>
NEO	termistor	1949	av eng <i>thermistor</i>
NO	termografi	1966	efter eng <i>thermography</i>
NO	termonukleär reaktion	1954	efter eng <i>thermonuclear reaction</i>
NEO	termos	1920	av eng <i>Thermos</i> , varumärke; OED 1907
NO	terrorbalans	1958	efter eng <i>balance of terror</i>

NY	terrängcykel	1987	för eng <i>mountain bike</i>
NEO	terylene	1954	av eng <i>terylene</i> , urspr varumärke <i>Terylene</i>
NEO	tesla	1979	till namnet på den kroat-amer fysikern <i>Tesla</i> ; OED 1960
NEO	test	1914	ökad anv sedan 1940-talet; av eng, av lat <i>testa</i>
ELD	testa	1901	ökad anv sedan 1940-talet
NO	testbild	1959	jfr eng <i>test pattern</i>
	testpilot	1990p	jfr eng <i>test pilot</i>
NEO	tex	1981	av eng, textilterm
NY	texmex	1990	av eng <i>Tex-Mex</i> [av <i>Texan Mexican</i>]
NO	textbehandling	1975	efter eng <i>text processing</i>
D	textman	1962	efter eng <i>copywriter</i>
NY	thatcherism	1987	av eng <i>Thatcherism</i>
NEO	thinner	1934	av eng
NEO	thriller	1938	av eng
NEO	tie-break	1960-t	av eng
NY	tigerekonomi	1993	efter eng <i>tiger economy</i>
NEO	tights	1985	av eng
NY	tillbakalutad	1990	efter eng <i>laid-back</i>
	tillväxtindustri	1992p	jfr eng <i>growth industry</i> , OED 1957
GJ	time manager	1998k	av eng
NEO	time-out	1960-t	av eng, i överförd anv sedan 1995
NEO	timer	1955	av eng
NY	timesharing	1987	av eng <i>time-sharing</i> (1970-talet om datorer)
ELD	timing	1965k	av eng
NO	tiogruppen	1962	efter eng <i>Group of Ten</i>
NO	tio-i-topp	1960	jfr eng <i>top ten</i>
NO	tipsa	1960	jfr eng <i>tip</i>
NO	titoism	1950	jfr eng <i>Titoism</i>
NY	titthålsoperation	1985	jfr eng <i>keyhole surgery</i> , OED 1988
NEO	tjafs	1947	av sv flottistjargong, trol av eng <i>chaps</i> av spa <i>chaparreras</i>
NY	tjatta, jfr chatta	1994	efter eng, se chatta
NEO	tjomme	1960-t	av eng <i>chum</i> , trol förk av <i>chamber fellow</i>
NEO	toastmaster	1946	av eng
NO	tobakist	1959	jfr eng <i>tobacconist</i>
NEO	tonic	1940-t	av eng
NO	tonkontroll	1960	efter eng <i>tone control</i>
NO	top, topp	1955	av eng <i>top</i>
NEO	topless	1964	av eng
NEO	topp	1955	av eng <i>top</i>
NO	topp-	1954	efter eng <i>top</i> , förled
NEO	toppdressa	1971	till eng <i>top dressing</i>
NO	topphemlig	1954	efter eng <i>top secret</i>
NO	toppkonferens	1958	efter eng <i>summit conference</i>
NEO	toppmöte	1958	utan etym [jfr eng <i>summit meeting</i>]
NEO	topspin	1935	av eng
NEO	torktumlare	1949	efter eng <i>tumble-drier, tumbler-drier</i>
NO	torrlast	1955	efter eng <i>dry cargo</i>

	torskkrig	1976k	efter eng <i>cod war</i> , UK-Island; OED 1973
GJ	touchdown	1995k	av eng
NEO	touchmetod	1930	till eng <i>touch</i>
	track, short	1997k	av eng, sportterm
	trading	1997k	av eng, affärsterm
NEO	tradjazz	1964	efter eng <i>trad jazz</i> , förk av <i>traditional</i>
	trafficking	1999p	av eng, i bet 'människohandel'
NO	trafikskola	1955	jfr eng <i>traffic school</i>
NEO	trailer (filmreklam)	1952	efter eng
NEO	trailer, släpvagn	1948	av eng till <i>trail</i>
GJ	trainee	1997k	av eng
NEO	traktor	1918	av eng <i>tractor</i> , till lat <i>trahere</i>
NEO	tramp (fartyg)	1912	av eng ~, till vb <i>tramp</i>
NEO	trampfart	1911	av eng <i>tramp</i>
B	trance	1906	av eng
NEO	trans	1911	av eng <i>trance</i> , fra <i>transe</i>
	transcendental meditation	1990p	jfr eng <i>transcendental meditation</i>
NEO	transfer	1935	av eng <i>transfer</i> till lat <i>transferre</i>
NO	transfer (flygpl-hotell)	1971	av eng, ny anv
NEO	transformations-grammatik	1967	efter eng <i>transformational grammar</i>
	transgen	1993p	jfr eng <i>transgenic</i>
NEO	transistor	1948	av eng, kortord för <i>transfer resistor</i>
NO	transistorisera	1957	efter eng <i>transistorize</i>
NO	transithall	1960t	efter eng <i>transit hall</i>
NY	transmogrifiera	1991	av eng <i>transmoglify</i>
NEO	transponder	1969	av eng, förk ssg av <i>transmitter</i> o eng <i>responder</i>
NO	trappa ned, ned-	1966	efter eng <i>deescalate</i>
NO	trappa upp, upp-	1965	efter eng <i>escalate</i>
	trashig	1995k	efter eng <i>trashy</i>
	tredje graden (tortyr)	1900-t	jfr eng <i>third degree</i> , NEO odat, OED 1900
NY	tredje sektorn	1994	jfr eng <i>tertiary sector</i>
	tredje vägen	1987k	jfr eng <i>third way</i> , OED 1956
NY	tredje åldern	1982	eng <i>third age</i> , fra, da
NEO	trenchcoat	1919	av eng <i>trench coat</i>
NEO	trend	1936	av eng, ökad anv sedan 1959
NO	trendig	1979	jfr eng <i>trendy</i>
NO	trendsättare	1981	efter eng <i>trendsetter</i>
NY	trëttionågoting	1992	efter eng <i>thirtysomething</i>
NEO	trial	1966	av eng till <i>try</i>
NEO	trial-and-error	1940-t	av eng
NY	triathlon	1982	av eng <i>triathlon</i>
NEO	trick	1934	av eng
NEO	tricks	1919	av eng plur av <i>trick</i>
NEO	trim	1919	av eng till adj <i>trim</i>
NEO	trimaran	1967	av eng
GJ	trimmer (gräs-)	1996k	av eng
NO	tripp	1970	efter eng <i>trip</i>
NO	tripping	1967	av eng, idrottsterm

NEO	trippmätare	1959	efter eng <i>trip meter</i>
NY	trivia	1992	av eng <i>trivia</i>
	Trivial Pursuit (spel)	1990p	av eng <i>Trivial Pursuit</i> , gen bet
NEO	trolling	1965	av eng, till <i>troll</i> vb
	troubleshooter	1990p	av eng <i>trouble-shooter</i> , OED 1905
NEO	trubbel	1935	av eng <i>trouble</i>
NEO	truck	1926	av eng
NEO	trunk	1928	av eng
NO	tryckkabin	1946	efter eng <i>pressure cabin</i>
D	tryckkokare	1962	efter eng <i>pressure cooker</i> , OED 1915
NO	tryck-på-knappen-krig	1958	efter eng <i>push-button war</i>
	trädkramare	1987k	jfr eng <i>tree-hugger</i> , OED 1977
NO	tröghetsnavigering	1958	efter eng <i>inertial navigation</i>
NEO	T-shirt	1968	av eng <i>T-shirt</i> , jfr T-tröja
NO	T-tröja	1960-t	efter eng <i>T-shirt</i>
NEO	tuff	1923	av eng <i>tough</i>
NEO	tuftad	1970	av eng <i>tufted</i> , till <i>tuft</i> 'tofs'
NEO	tumla (tork-)	1960t	utan etym [jfr eng <i>tumble-dry</i>]
NEO	tumlare (tork-)	1949	utan etym, jfr OED <i>tumbler</i> 1947
NEO	tuner	1965	av eng
NO	tung, ny bet	1976	jfr eng <i>heavy drugs</i>
NO	tungvattensreaktor	1959	efter eng <i>heavy water reactor</i>
NO	tunnla	1957	jfr eng <i>tunnel</i>
NEO	turbojetplan	1950-t	efter eng <i>turbojet</i>
NO	turbomotor	1961	av eng <i>turbo motor</i> [sic], jfr OED <i>turbo= turbo charger</i> 1957
NEO	turbopropmotor	1950-t	till eng <i>turboprop</i> , kortord av <i>turbo propeller</i>
NO	turbopropplan	1957	efter eng <i>turbo prop</i> , kortord f <i>t. propeller</i>
NY	turbotempo	1993	efter eng, se turbo 1987 o övr ssg
NO	turistindustri	1947	jfr eng <i>tourist industry</i>
NO	tv, TV	1950-t	efter eng <i>TV</i>
NEO	tweed	1930	av eng, trol av <i>tweel</i> , skotsk var av <i>twill</i> m ass till floden <i>Tweed</i>
	twinsat	1950-t	av eng; OED 1937
NEO	twist (NO)	1961	av eng till vb
NO	twista	1962	jfr eng <i>twist</i>
GJ	twostep	1996k	av eng
NO	tv-skärm	1951	efter eng <i>tv-screen</i>
NEO	tvålopera	1947	efter eng <i>soap opera</i>
NO	tvåstegsraket	1950	jfr eng <i>two-stage rocket</i>
NO	tvåvägskommunikation	1969	efter eng <i>two-way communication</i>
	tvätta pengar	1990p	jfr eng <i>launder money</i> , OED 1973
D	tvätta-och-bär-byxor, tvätta-och-ta-på	1962	efter eng <i>wash-and-wear trousers</i>
	tvättomat	1987k	jfr eng <i>launderette</i> 1949, <i>laundermat</i> 1951, <i>Laundromat</i> 1943
NO	typa	1962	efter eng <i>type</i> , fastställa typen av, fackterm
NO	typhuvud	1960-t	efter eng <i>type-head</i>
NEO	tyristor (NO)	1963	av eng <i>thyristor</i> till grek <i>thyra</i>
NO	tyst majoritet	1970	jfr eng <i>silent majority</i>

	tågstation	1987k	jfr US eng <i>train station</i> , OED 1955
NO	täcka	1966	jfr eng <i>cover</i> , om nyhet
NO	täcka upp	1975	jfr eng <i>cover up</i>
NO	ubåtsbaserad	1964	efter eng <i>submarine based</i>
NEO	ufo (NO)	1965	av eng <i>UFO</i> , förk av <i>unidentified flying object</i>
NO	ufolog	1955	jfr eng <i>ufologist</i>
NO	ufologi	1955	av eng <i>ufology</i>
NEO	ugli	1984	av eng <i>ugli</i> , till <i>ugly (fruit)</i>
NY	ultimat	1990	av eng <i>ultimate</i>
NEO	underground	1965	av eng
NO	undergroundfilm	1965	efter eng <i>underground movie</i> , se 1965 o ssg
NO	undergroundpress	1968	efter eng <i>underground press</i> , se 1965 o ssg
NO	underpresterande	1970	efter eng <i>underachieving</i>
NO	underpriviligierad	1969	efter eng <i>underprivileged</i>
NEO	understatement	1947	av eng
NO	understimulera/-ing	1964	efter eng <i>understimulation</i>
NEO	underutvecklad	1951	efter eng <i>underdeveloped</i>
NO	underutvecklat land	1951	efter eng <i>underdeveloped country</i> , Truman 1949
NO	undervisningsmaskin	1962	jfr eng <i>teaching machine</i>
NO	undervisningsteknologi	1966	jfr eng <i>educational technology</i>
NO	ungdomskultur	1964	jfr eng <i>youth culture</i>
NEO	unisex	1960-t	av eng
NO	unisexmode	1960-t	efter eng <i>unisex fashion</i>
NY	unplugged	1992	av eng
NO	upp: det är upp till ngn	1958	jfr eng <i>it's up to</i>
NEO	uppbackare	1960	utan eng etym; jfr OED 1838 <i>backer</i>
	uppbiffad	1995p	jfr eng <i>beef up</i>
NEO	uppdatera	1960-t	efter eng <i>update</i>
NO	uppdragsforskning	1960-t	jfr eng <i>commissioned research work</i>
NEO	uppercut	1920	av eng
NO	uppfölja	1952	efter eng <i>follow up</i>
NO	uppföljningsbrev	1950-t	efter eng <i>follow-up letter</i>
NEO	upphottad	1930	till eng <i>hot up</i>
NEO	upptrappa	1965	jfr eng <i>escalate</i>
NEO	up-to-date	1906	av eng
NO	uranbränsle	1964	jfr eng <i>uranium fuel</i>
	Usenet	1995k	av eng ~; <i>Usenet (News)</i> =diskussionsgrupp
NEO	U-sväng	1966	trol efter eng <i>U-turn</i>
NY	utbrändhet	1985	motsv eng <i>burnout</i>
NEO	utdata	1973	jfr eng <i>output data</i>
NY	utdaterad	1992	efter eng <i>outdated</i>
NO	ute (omodern)	1967	efter eng <i>out</i> , se OED 1660
NY	utgiftstak	1989	jfr eng <i>ceiling</i>
ELD	utklassa	1924	<i>outclass</i> , OED 1870
NO	utvecklingsland	1958	jfr eng <i>developing country</i> , ty <i>Entwicklungsland</i> ; OED 1964 (i boktitel)
	vackra folket, det	1990p	jfr eng <i>beautiful people</i> , OED 1964

NEO	wafer	1950	av eng
	wah-wah	1992p	av eng <i>wah-wah</i>
NEO	vajer	1905	av eng <i>wire</i>
NEO	walkie-talkie	1949	av eng
GJ	walkman	1995k	av eng, urspr varumärke, generisk anv
NEO	wallboard	1939	av eng
NEO	valorisation	1920	till senlat <i>valor</i> [jfr OED 1907 <i>valorization</i>]
	valutakorg	1990p	jfr eng <i>basket (of currencies)</i>
NO	valutaormen	1973	efter eng <i>the Snake</i>
NEO	vamp	1923	av eng till <i>vampire</i>
GJ	van	1997k	av eng
NY	wannabe	1994	av eng <i>wannabe[e]</i>
NY	wap	1999	av eng, kortord f <i>Wireless Application Protocol</i>
NO	vapenbärare	1957	efter eng <i>weapon carrier</i>
NY	wapteknik	1999	efter eng, se wap 1999
NEO	varians	1940	jfr eng <i>variance</i>
NO	varmluftsridå	1962	efter eng <i>hot air curtain</i>
	wash-and-wear, jfr tvätta-och ta på	1950-t	av eng
NO	vattenburen	1969	efter eng <i>waterborne</i>
NO	vattenodling	1980	jfr eng <i>aqua culture</i>
NEO	vattenplaning	1967	efter eng <i>aquaplaning</i>
NEO	vattenpolo	1900	efter eng <i>water polo</i>
NO	V-bomb	1951	jfr eng <i>H-bomb</i> , kortord f <i>hydrogen bomb</i>
NY	webben	1995	av eng <i>web</i> , <i>World Wide Web</i>
NY	webbläsare, web browser	1996	efter eng
NY	webbplats	1996	efter eng <i>web site</i>
NY	webbsajt, web site	1996	av eng <i>web site</i>
NY	webbsida	1995	efter eng <i>web page</i>
NEO	weekend	1935	av eng
NEO	vegan	1976	jfr eng <i>vegan</i> , sammandrag av <i>vegetarian</i>
NEO	vegetarian	1933	av eng
NEO	welternikt	1921	i ssg -sklass av eng <i>welterweight</i> , urspr hästsport, ev till <i>welt</i> o <i>weight</i>
NO	verbal	1949	efter eng
NEO	verbalisera	1949	efter eng <i>verbalize</i>
NO	verkstad, ny bet	1960-t	efter eng <i>workshop</i>
NO	verkstad, teater-	1961	efter eng, se verkstad 1960-t o ssg
NO	verkstadsgolv	1970	efter eng <i>shop-floor</i> [sic]
NO	vessla	1949	efter eng <i>weasel</i>
NEO	western	1953	av eng
NEO	westie	1960-t	kortform för eng <i>west highland white terrier</i>
NO	veteranbil	1959	efter eng <i>veteran car</i>
NEO	whiplash	1989	av eng
NEO	whippet	1929	av eng till frasen <i>whip it!</i>
GJ	whiteboard	1991p	av eng
NEO	vibrafon	1930-t	av eng <i>vibraphone</i>
NEO	video	1975	av eng

NO	videoband	1963	efter eng <i>videotape</i>
NO	videobandspelare	1964	efter eng <i>video recorder</i>
NO	videotejp	1975	efter eng <i>video tape</i> [sic]
NO	vietnamisera	1969	efter eng <i>vietnamize</i>
NO	vikta	1967	efter eng <i>weigh</i>
NEO	viktorianism	1933	till eng drottningnamnet <i>Victoria</i>
NEO	viktväktare	1990p	utan etym, odat, [jfr eng <i>Weight Watchers</i>]
GJ	wild card	1987k	av eng, sportterm, senare datorterm
NEO	wiltonmatta	1952	till eng <i>Wilton</i> , till namnet på eng stad
	vindruta	1913	utan etym [jfr eng <i>windscreen</i> , OED 1905]
NO	vindsurfa	1981	av eng <i>windsurfing</i> varumärke
NEO	vindtunnel	1923	utan etym [jfr eng <i>wind tunnel</i> , OED 1911]
NEO	ving	1940-t	av eng <i>wing</i> , sportterm
NEO	vingummi	1960t	jfr eng <i>wine gum</i>
NEO	vintage	1917	av eng
NEO	vinyl (grammofonskiva av ~)	1938	utan eng etym; nu äv musikterm (OED 1976 i denna bet)
NEO	VIP (NO även vipp)	1964	av eng till <i>Very Important Person</i>
NY	virtual reality, VR	1992	efter eng
	virtuell verklighet	1991p	jfr eng <i>virtual reality</i>
NO	visualiser/visualizer	1954	av eng
NEO	visualisera	1949	efter eng <i>visualize</i>
NO	vitalisera	1966	efter eng <i>vitalize</i>
NEO	vitamin	1914	till lat, jfr eng <i>vitamine</i> , bildat av C. Funk 1912
NO	vitaminberikad	1970	efter eng <i>vitamin-enriched</i>
NO	vitmink	1960	jfr eng <i>white mink</i>
ELD	vitt brus	1992p	jfr <i>white noise</i>
NEO	wobbler	1926	av eng till <i>wobble</i>
GJ	voiceover	1997k	av eng
NEO	wok	1982	av eng av kinesiskt urspr
NEO	vokalist	1934	av eng
NEO	volley	1935	av eng ur frasen <i>at the volley</i>
NEO	volleyboll	1966	utan etym
NEO	voodoo	1950t	av am, fra
NY	workout	1982	av eng <i>work-out</i>
NO	workshop	1964	av eng
NY	World Wide Web	1994	av eng
NE	vorticism	1910t	av eng
NEO	voucher	1967	av eng till <i>vouch</i>
NY	wraps	1998	av eng
NEO	wrestling	1984	av eng till <i>wrestle</i>
NEO	V-tecken	1940-t	efter eng <i>V-sign</i> till <i>victory</i>
NO	VTOL	1950-t	av eng <i>VTOL</i> , initialord för <i>vertical take-off and landing</i>
	vågen, göra ~	1991p	jfr eng <i>perform the wave</i>
NEO	vårrulle	1967	jfr eng <i>spring roll</i> , av kinesiskt urspr
NO	våtdräkt	1967	efter eng <i>wet suite</i>
ELD	välstånd	1931	utan etym [jfr eng <i>welfare state</i>]

NO	välskräddad	1951	efter eng <i>well tailored</i>
ELD	vänta och se	1965k	jfr <i>wait and see</i>
NO	värdland	1959	efter eng <i>host country</i>
NY	världsarvlista	1990	efter eng FN-term <i>world heritage list</i>
NY	världsmusik	1990	av eng <i>world music</i>
D	världsvid	1962	efter eng <i>worldwide</i>
NO	värmepanel	1967	jfr eng <i>heating panel</i>
NO	värmesköld	1964	efter eng <i>heat shield</i>
NO	västblocket	1948	efter eng <i>the Western block</i> [sic]
	väsetrn (film)	1976k	efter eng <i>Western</i> ; OED 1912
NO	vätekraft	1957	jfr eng <i>hydrogen power</i>
NO	vätmedel	1948	jfr eng <i>wetting agent</i>
NY	växthuseffekten	1988	eng <i>greenhouse effect</i> , jfr drivhuseffekten
NY	växthusgas	1980-t	jfr eng <i>greenhouse gas</i> , jfr drivhusgas
	xenotransplantation	1998k	jfr eng <i>xenotransplant</i> , OED 1968
NO	xerografi	1967	av eng <i>xerography</i>
NO	xerografisk	1960-t	av eng <i>xerography</i>
NO	xerokopia	1969	efter eng <i>xerocopy</i> ; OED 1963
NO	xerokopiera	1968	efter eng <i>xerocopy</i> ; OED 1963
NEO	yalelås	1912	efter namnet på konstruktören L. Yale [OED: varumärke <i>Yale lock</i>]
NEO	yankeejib	1953	till <i>yankee</i> o eng <i>jib</i> , båtterm
NEO	yard	1915	av eng, forneng <i>gierd</i>
	y-front	1977k	av eng <i>Y-front</i> , OED varumärke reg 1953
NO	yippie	1968	av eng <i>yippie</i> , trol t <i>YIP</i> f <i>Youth International Party</i> o <i>hippie</i>
NEO	yoghurt	1910	via eng, av turk
GJ	yorkshireterrier	1987k	av eng, jfr terrier 1886
NO	yrkesmedicin	1960-t	jfr eng <i>occupational medicine</i>
NO	ytaktiv	1950	efter eng <i>surface-active</i>
NO	ytpost	1953	jfr eng <i>surface mail</i>
NEO	yuppie	1985	av eng, bildat till <i>young urban professional</i>
NY	yuppiefiera	1987	jfr eng <i>yuppify</i>
NY	yuppiefiering	1989	efter eng, se yuppiefiera 1987
NY	yuppienalle	1990	efter eng, se yuppie 1985
NY	zappa	1989	jfr eng <i>zap</i>
NY	zappning	1987	av eng <i>zapping</i>
NEO	zombie	1965	av eng, besl m kongolesiska <i>zumbi</i>
NEO	zooma	1950-t	av eng, av ljudhärmande urspr
NY	ålderism	1996	efter eng <i>ageism</i>
NO	ångradio	1957	efter eng <i>steam radio</i> , OED 1957
NO	ångstrykjärn	1949	jfr eng <i>steam iron</i>
NO	årsbäst	1960	jfr eng (<i>the</i>) <i>year's best</i> , ty <i>Jahresbest</i>
NO	återanvända	1964	jfr eng <i>recycle, reuse</i>
NO	återkoppling	1965	efter eng <i>feedback</i>
NO	åtkomsttid	1960-t	efter eng <i>access time</i>
NO	äldreomsorg	1975	jfr eng <i>eldercare</i>
NY	änka, data-	1989	efter motsv eng <i>widow</i> , se 1985 hockey-
NY	änka, djurgårds-	1985	efter eng, se hockey- 1985
NY	änka, hockey-	1985	efter motsv bruk av eng <i>widow</i>

	äventyrslekplats	1991p	efter eng <i>adventure playground</i> , OED 1953
NY	äventyrsspel	1992	efter eng <i>adventure game</i>
	ögongodis	1995k	jfr eng <i>eye candy</i> , OED 1984
NO	ögonskugga	1945	efter eng <i>eye shadow</i>
NO	ökenkängor	1960-t	efter eng <i>desert boots</i>
NO	ölburk	1953	jfr eng <i>beer can</i>
	örongodis	1987k	jfr eng <i>ear candy</i> , OED 1977
NO	öronmussla	1960-t	efter eng <i>sound shell</i>
NEO	öronmärka	1933	efter eng <i>earmark</i>
NO	östblocket	1946	efter eng the <i>Eastern bloc</i>
NO	överaktiv	1964	efter eng <i>hyperactive</i>
NO	överbeskydda	1963	efter eng <i>overprotect</i>
NO	överbeskyddande	1960-t	efter eng <i>overprotective</i>
NO	överboka	1958	efter eng <i>overbook</i> , jfr boka 1946
NO	överdos	1962	jfr eng <i>overdose</i>
NEO	överdrag, ny bet	1962	efter eng <i>overdraft</i>
NO	överdödningsförmåga	1968	efter eng <i>overkill</i>
NO	överflödssamhälle	1964	efter eng <i>affluent society</i>
NO	överförenkla	1965	efter eng <i>oversimplify</i>
NO	överlevnad	1959	jfr eng <i>survival</i>
NEO	överljuds-	1946	efter eng <i>supersonic</i>
NO	överljudsbang	1940-t	efter eng <i>supersonic bang</i>
NO	överljudshastighet	1946	efter eng <i>supersonic speed</i>
NO	överljudsplan	1948	jfr eng <i>supersonic aircraft</i>
NO	överprestation	1960-t	efter eng <i>overachievement</i>
NO	överpresterande	1960-t	efter eng <i>overachieving</i>
NEO	överspel	1959	efter eng <i>overaction</i>
NO	överspela	1951	efter eng <i>overact</i>
NO	överstimulera	1950	efter eng <i>overstimulation</i>
NO	översättningsmaskin	1957	efter eng <i>translating machine</i>
NO	övertolka	1976	efter eng <i>overinterpret</i>
NO	överutbilda	1949	jfr eng <i>overeducate</i>

Rapporter från ORDAT
Det svenska ordförrådets utveckling 1800–2000
ISSN 1650-2582

1. Sven-Göran Malmgren. Projektet Det svenska ordförrådets utveckling 1800–2000. Utgångspunkter. December 2000.
2. Sven Lange. Tesaurusen i ordförrådsforskningens tjänst. December 2000.
3. Charlotta Brylla. Ord med laddning. *Nyckelord* och *slagord* som termer i tysk språkvetenskap. December 2000.
4. Mall Stålhammar. Från anfanger och horungar till ordbehandlare och desktop publishing. Januari 2001.
5. Sven Lange. NEO:s bild av 1800- och 1900-talets svenska ordförråd. Januari 2001.
6. Carina Randveer. Från *attaque* och *häst* till *angrepp* och *springare*. Den svenska schackterminologins utveckling från 1700-tal till 1900-tal. Mars 2001.
7. Maia Andréasson. Från satsdel till satsled. En översikt av orden för satsens delar 1806–1999. Mars 2001.
8. Thorwald Lorentzon. Tendenser i vänsterpartiets manifestvokabulär. Jämförande studier av lexikala förändringar 1948–1998. April 2001.
9. Carl-Erik Lundbladh. Ord för personliga inre egenskaper. April 2001.
10. Sven-Göran Malmgren. *Faktiskt, förstås* och många andra. Om förändringar i det svenska formordssystemet under 1800- och 1900-talet. Maj 2001.
11. Mårten Andersson. *Trepoängare, trunkbärare* och *trävirke*. Utvecklingen av fotbollens terminologi från 1960-talet till år 2000. December 2001.
12. Mall Stålhammar. Engelskan i svenskan. 1. Engelska lånord under 1800-talet. Januari 2002.
13. Sven Lange. Beröringar mellan svenska och tyska. Om falska vänners uppkomst, purism, dynamik i semantiska fält vid ordinlån samt svensk och tysk suffixkorrespondens. Februari 2002.
14. Peter Andersson. *Det förstås!* Utvecklingen av svenska självklarhetsadverb under 1800- och 1900-talet. April 2002.
15. Sven-Göran Malmgren. *Begå* eller *ta självmord*? Om svenska kollokationer och deras förändringsbenägenhet 1800–2000. Juni 2002.
16. Sven Lange. Om nya färgord i svenskan under 1800- och 1900-talet. Juni 2002.

Rapporter från ORDAT
Det svenska ordförrådets utveckling 1800–2000
ISSN 1650-2582

17. Carl-Erik Lundbladh. Prefixlika förleder. November 2002.
18. Sven Lange. Nya ord inom domänen *heminredning* i allmänspråket perioden 1800–2000. November 2002.
19. Thorwald Lorentzon. Forskning om svenskt ordförråd 1800–2000. En bibliografisk översikt. November 2002.
20. Hans Landqvist. *Abolition, militärmål, rusdryck och kåkfarare*. Studier i ett svenskt juridiskt ordförråd 1800–2000. April 2003.
21. Mall Stålhammar. Engelskan i svenskan. 2. Engelska lånord under 1900-talet. September 2003.